

Монгол Улсын Үндэсний
Номын Сан

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН
САНГУУДЫН ТАЙЛАН-2004

Улаанбаатар хот
2005 он

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН - 2004

Эмхэтгэсэн: Д.Бямбасүрэн (Дэд захирал, докторант)
Б.Цогжаргал (Арга зүйч, магистр)

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН - 2004

Эмхэтгэсэн: Д.Бямбасүрэн (Дэд захирал, докторант)
Б.Цогжаргал (Арга зүйч, магистр)

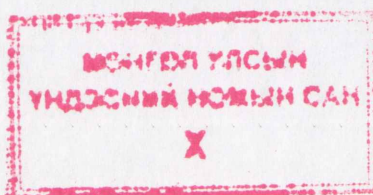
Хэвлэлийн эх бэлтгэгч: Б.Хадцэцэг
Цаасны хэмжээ: А4
Хэвлэлийн хуудас: 11.25х

“СОДПРЕСС” ХХК-д хэвлэв.

Улаанбаатар хот, Монгол улс

2005 он

Өмнөх үг

Монгол Улсын Үндэсний номын сан нь Засгийн Газрын 1994 оны 1-р сарын 27-ны 23-р тогтоолоор улсын хэмжээний номын санг мэргэжлийн удирдлага, арга зүй, мэдээллээр хангах үүрэгтэй билээ.

Тус номын сан нь жил бүр 6-7 аймагт томилолтоор ажиллахын зэрэгцээ төрөл бүрийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах, номын сангуудад арга зүйн зөвлөгөө өгөх, аймгийн номын сангуудын жил бүрийн тайлан, статистик мэдээнүүдийг авч нэгтгэн дүгнэх ажлуудыг хариуцан гүйцэтгэж байна.

Аймгийн төв номын сангууд нь бие биенийхээ үйл ажиллагаатай танилцаж, харилцан туршлага солилцох, номын сангуудын ажил үйлчилгээг сайжруулахад нь туслах зорилгоор тус номын сан нь 2004 оноос эхлэн номын сангуудын тайлан, мэдээг нэгтгэн товхимол болгон хэвлүүлж байна.

Энэ товхимолд аймгийн үйл ажиллагааны жилийн тайлангаас гадна 2002 оноос хойшхи 3 жилийн статистик үзүүлэлтээр судалгаа гаргаж, графикаар хавсралт болгон орууллаа.

Бид энэ удаад утга найруулгын засвар бараг хийсэнгүй, зөвхөн үг үсгийн алдааг хянасан болно. Та бүхэн өөрсдийн бичсэн тайландаа дүн шинжилгээ хийж, дараа дараагийн тайланг ирүүлэхдээ сайтар найруулан бичих буй за.

Мөн уг эмхэтгэлийн талаар санал бодлоо харамгүй өгнө гэдэгт найдаж байна.

Жич: Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Дархан-Уул, Өвөрхангай аймгууд тайлангаа ирүүлээгүй учир эмхэтгэлд ороогүй болно.

Эмхэтгэгчид

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Үндэстэндээ үйлчлэх, дэлхийн жишигт хүрэх

СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛГО

Эрхэм зорилгыг хангаж ажиллахын тулд дараах үндсэн зарчмыг үйл ажиллагаандаа эрхэмлэнэ:

- ▶ Номын сангийн бүтцийг оновчтой хэлбэрээр зохион байгуулж төгөлдөржүүлэх,
- ▶ Мэргэжлийн өндөр чадвартай боловсон хүчинтэй байх,
- ▶ Номын сангийн үйлчилгээг дэлхийн номын сангийн жишигт хүргэх,
- ▶ Материаллаг баазын хувьд бэхжиж, орчин үеийн шаардлагад нийцсэн байх,
- ▶ Санхүү эдийн засгийн өндөр чадамжтай байх,

ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ

Эрхэм зорилгодоо хүрэхийн тулд дараах зорилтуудыг тавьж байна.

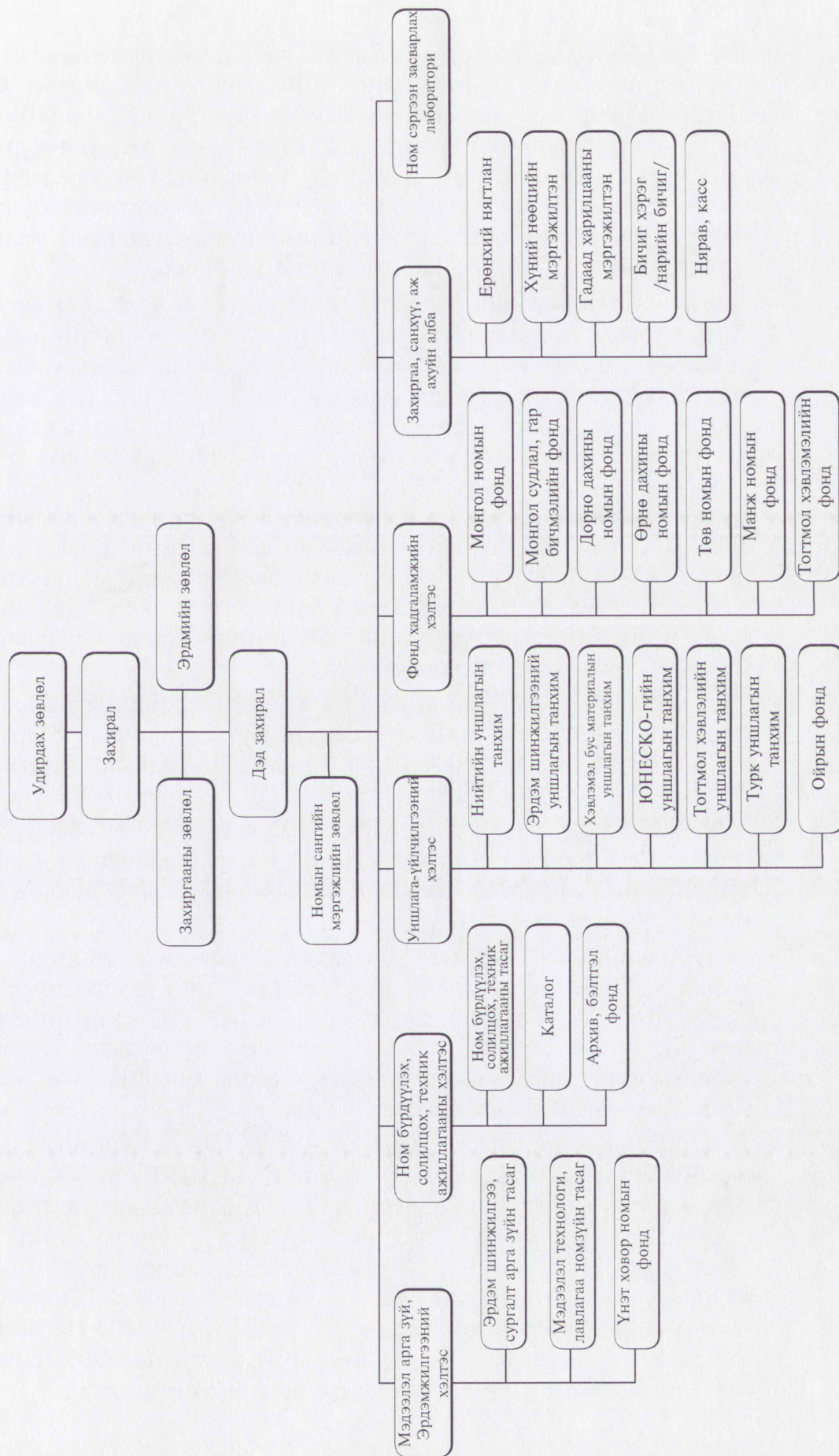
Үүнд:

- ▶ Ном, хэвлэлийн нэр төрлийг олшруулж фондын бүтцийг сайжруулна.
- ▶ Номын сан судлал, ном судлалын эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг өргөжүүлнэ.
- ▶ Номын сангийн эрх зүйн орчинг бүрдүүлнэ.
- ▶ Номын сангийн материаллаг баазыг бэхжүүлнэ.
- ▶ Номын сангаас үзүүлэх үйлчилгээг өргөжүүлнэ.
- ▶ Гадаад харилцааг өргөжүүлнэ.
- ▶ Номын санчдын мэдлэг боловсролыг дээшлүүлнэ.
- ▶ Үндэсний ном хэвлэлээр фондоо баяжуулна.
- ▶ Үйлчилгээний болон ажлын нөхцлийн таатай орчинг бүрдүүлж шаардлагатай орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмжөөр хангана.
- ▶ Үнэт ховор номын үзэсгэлэн дэх ном хэвлэлийг баяжуулах, гадаад, дотоодод сурталчилна.

БҮТЭЦ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

Монгол Улсын Засгийн газрын 2004 оны 9-р сарын 15-ны өдрийн 196-р тогтоолоор УТНС-г бичгийн үнэт дурсгалыг хадгалах, хамгаалах, номын сангуудыг мэргэжил арга зүй, мэдээллээр хангах, ном, хэвлэлийн нэгдсэн сан байгуулж үйлчилгээ үзүүлэх үүрэг бүхий “МУ-ын Үндэсний номын сан” болгон зохион байгуулсан нь номын сангийн түүхэнд томоохон ач холбогдолтой ажил боллоо.

ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САНГИЙН УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН БҮТЭЦ

ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН ГОЛ АЖЛУУД:

- ✓ Монгол Улсын Засгийн Газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн “Эрдэм шинжилгээний номын сангуудын сан хөмрөгийг баяжуулан ашиглалтыг сайжруулна” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор “ШУА-ийн хүрээлэнгүүдийн номын санг хөгжүүлэх” төслийн хүрээнд 2004 оны 4-р сард 10 хоногийн, 5-р сард 7 хоногийн, 12-р сард мөн “Номын сангийн менежмент” сургалтыг БСШУЯ-тай хамтран тус тус зохион байгууллаа. Сургалтанд хүрээлэнгийн номын санчдаас гадна аймаг, нийслэлийн 50 гаруй номын санчид хамрагдлаа.
- ✓ Соёлын тухай хуулийн 4-р бүлгийн 17-д МУ-д шинээр хэвлэгдэн гарч байгаа хэвлэлийн бүтээгдэхүүн тус бүрээс 2-оос доошгүйг шалгаруулалт хийсний үндсэн дээр улс, аймгийн төв номын санд худалдан авна. Шалгаруулалт хийх худалдан авах журмыг тогтооно гэж заасны дагуу 2003.06.04-ны 140 дүгээр тогтоолоор “Ном хэвлэлийн шилдэг бүтээлийг улсын санд худалдан авах журам” батлагдан гарсан юм. Уг журмыг хэрэгжүүлэх зорилгоор “Ном хэвлэлийн шилдэг бүтээлийг улсын санд худалдан авах тухай Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2004.01.27-ны 120 дугаар тушаалаар 60 нэрийн (100 нэрийн ном ирсэнээс) 19145000 төгрөгийн номыг шалгаруулан 21 аймгийн болон УБ Хотын Төв Номын сан, Үндэсний номын санд нийт 3655 номыг мөн “Монгол улсын түүх”-ийн 5 боть номоос нэг нэг хувийг номын сангийн эрхлэгчдэд гардуулан өглөө.
- ✓ “Номын хандив”, “Пушкины номын сан” төслөөр ирсэн орос, монгол шинэ номуудыг Үндэсний номын сан, Хүүхдийн Номын Ордон, ХАА-н Их Сургуулийн, Парламентийн номын сан, Дүрслэх урлагийн музей, Дархан-Уул аймгийн Төв Номын Сан, Төв аймгийн Заамар сум, Хөвсгөл, Завхан аймгийн номын сангуудад захиалгын дагуу түгээлээ.
- ✓ Бээжингийн Үндэсний номын сантай хамтран ажиллах гэрээний дагуу тус номын сангийн 5 төлөөлөгчийг хүлээн авч туршлага солилцох уулзалтуудыг зохион байгуулсан.
- ✓ “УТНС-ийн гар бичмэл, барламал ном диссертацийг уншуулах журам”, “Дорно дахины фондын ном хэвлэлийг каталогжуулан зохион байгуулах”, “Номын санч” сэтгүүлийн дүрэм, “Үндэсний номын сангийн ном бүрдүүлэх журам”, “УТНС-д гадаад орнуудаас бэлгээр болон солилцоогоор ирсэн ном, тогтмол хэвлэл, хэвлэмэл бус материалыг үнэлэх журам” зэргийг боловсрууллаа.
- ✓ Төмөр Замын Удирдах газрын хүсэлтээр ТЗК-ийн номын санчдад 30 цагийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, БСШУЯ, ШУА-тай хамтран “Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудад мэдээллийн автоматжуулсан сүлжээ бүрдүүлэх нь” төслийн хүрээнд эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгүүдийн номын санчдыг сургах хичээлийн хөтөлбөрийг боловсруулж, “Номын сангийн үндсэн ажил” сэдвээр 74 цагийн хичээл, “Номын сангийн автоматжуулалт” сэдвээр ЭМШУИС-ийн номын сантай хамтран 70 цагийн сургалт, “Номын сангийн электрон каталог” сэдвээр 24 цагийн сургалтыг тус тус зохион байгууллаа.

- ✓ Номзүйн болон номын сангийн холбогдолтой 150 гаруй нэр томъёо, тодорхойлолтуудыг орчуулан боловсруулж мэргэжлийн “Номын санч” сэтгүүлийн 2004 оны дугааруудад цуврал болгон нийтлүүлээ.
- ✓ Унгарын Үндэсний их сургууль, БНХАУ-ын номын сангийн туршлага судалж мэргэжилтэн солилцож цаашид хамтран ажиллах гэрээг шинэчилэн байгуулсан.

АРХАНГАЙ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Тус номын сан нь 2004 онд мэргэжлийн 4 номын санч, аж ахуйн 3 ажилтантай нийт 7 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явууллаа.

Удирдлага санхүүжилтын хуулийн дагуу ажилчидтай үр дүнгийн болон хөдөлмөрийн гэрээг хийн номын сангийн дотоод журмыг үндэслэн ур чадварын нэмэгдэл олгох үзүүлэлтийн дагуу ажилчдын ажлыг дүгнэн жилдээ 700.0 гаруй төгрөгний нэмэгдэл цалин олгож байна.

2004 онд “БХТН”, “Цагдан хорих анги”, “Шүүх”, “Прокурор” гэх мэтчилэн 7 аж ахуйн нэгж, албан байгууллага, сургуулийн номын сангуудад зөөврийн номын сан ажиллуулж нийт 5600 байнгын уншигчдад 20400 ном олгож үйлчилсэн.

Багш нарын баяр, Эмэгтэйчүүдийн баяр, Соёлын ажилтаны өдөр, Улс тунхагласны баярын өдөр, Эрүүлийг хамгаалахын ажилтаны баярын өдөр, Санхүүгийн ажилтаны баярын өдөр болон аймагт мэргэжлийн чиглэлээр зохион байгуулагдсан сургалт, семинаруудад зориулан сэдэвчилсэн болон шинэ номын үзэсгэлэнг 20 удаа гаргаж, орон нутгийн телевиз мэдээллийн хэрэгсэлээр сурталчиллаа.

Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимд ойрын фондыг байгуулж, чөлөөт сонголтын хэлбэрээр үйлчилгээ явуулж байна. 2004 онд уншигчдад карт нээх, гэрээр ном олгох, захиалгын хуудсаар үйлчилэх, байр түрээслэх зэрэг үйл ажиллагаанаас төсвийн гадуурх орлогод 259.7 мянган төгрөгний орлого оруулж, орон нутгийн төсвөөс 17355.3 мянган төгрөгний санхүүжилт авч үйл ажиллагаагаа явуулсан. Мөн онд 1276.6 мянган төгрөгний 453ш шинэ ном, 50 нэр төрлийн 700 мянган төгрөгний тогтмол хэвлэлийг захиалан авч уншигчдын хүртээл болголоо.

Фондонд авсан шинэ номонд техник ажиллагаа хийн данс бүртгэлд авч, картжуулан каталогт байрлууллаа. Фондын хадгалалт хамгаалалт, номын бүрэн бүтэн байдал, уншигчдын эрэлт хэрэгцээг бүрэн дүүрэн хангах зорилгоор урагдсан болон гэмтсэн номуудад сэлбэн засалт хийж жилдээ 4000 гаруй ном сэргээн засварлалаа.

2004 онд Улсын мэргэжлийн хяналтын албаны шалгалтанд орж хангалттай гэсэн үнэлгээг авлаа. Номын санчдын мэдлэгийн цар хүрээг дээшлүүлэх үүднээс Ерөнхий боловсролын сургууль, аймгийн төвд ажиллаж байгаа дээд сургууль, коллеж, мэргэжил сургалт үйлдвэрлэлийн төвийн номын санчдын дунд “Мэдээллийг хэрхэн шуурхай түгээх вэ?” сэдвээр, сумдын номын санчдын дунд “Хөдөөгийн хөдөлмөрчдийг мэдээллээр хангах нь” сэдвээр нийтлэл бичих уралдаан зарлан дүгнэж шинээр гарсан саналуудыг ажилдаа тусгаж ажиллалаа.

Сумдын номын санчдын 2003 оны ажлыг дүгнэж байр эзлүүлэн 2004 оны ажлын төлөвлөгөө хэлэлцэж арга зүйн зөвөлгөө өгөх 3 хоногийн сургалтыг БСГ-тай хамтран зохион байгуулсан.

Ерөнхий боловсролын 5 сургуулийн сурагчдын дунд Архангай аймгийн зохиолч сурвалжлагч Г.Жамцын “Тавилан” романаар уншигчдын бага хурал хийж дүрийн тоглолтын уралдаан зарлаж шалгаруулав.

Гэгээрлийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 197/232-р тушаалын дагуу тэтгэвэрт гарсан номын санчид 760 мянган төгрөгний тэтгэлгийг төсвөөс олголоо.

Хууль, гоо сайхан, эдийн засаг, ардын урлагийн болон орон нутгийн картын санг зохион байгуулан уншигчдын хэрэгцээнд ашиглуулж байна. Номын санг сурталчлах номтой харьцах соёлын талаар цэцэрлэгийн ахлах бүлгийн болон дунд сургуулийн 1-р ангийн 400 гаруй хүүхдэд тусгай цаг гаргаж ярилцлага сургалт явууллаа.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч О.Мөнхтуяа

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Монгол улсын Соёлын тухай хууль, төрөөс баримтлах соёлын бодлого, 2004 оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн гэрээ, тухайн байгууллагын төлөвлөгөө, Монгол Улсын Засгийн Газар, Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх, хүн бүрт илүү нээлттэй мэдээлэл хүргэх, хүртээмжээ өргөтгөн мэдээллийн төв болон ажиллаж ирлээ.

Нэг: Удирдлага, бүтэц зохион байгуулалт, дотоод ажил

Монгол улсын төр засаг, орон нутгийн төр захиргааны байгууллагаас номын санг хөгжүүлэх талаар гарсан хууль тогтоомж, эрх зүйн бусад актыг хэрэгжүүлэхэд номын сангийн өөрчлөлт шинэчлэлтийн бодлогын хүрээнд шинэ нөхцөлд зохицуулан, удирдлагын менежментийг боловсронгуй болгон, бүтэц зохион байгуулалтаа өөрчилж, шинэ техник технологи нэвтрүүлэн хүний нөөцийн чадавхыг нэмэгдүүлэх замаар үйл ажиллагаа өргөжүүлэн хүрээ хүртээмжээ нэмэгдүүлэн нийгэм хувь хүний хэрэгцээтэй мэдээллээр бүрдүүлэн мэдээллийн төв болон ажиллаж байна.

Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын хуулийг хэрэгжүүлэн үр ашиггүй зардлыг багасгаж, орлогыг нэмэгдүүлэн, төсвийн зарцуулалтыг сайжруулж, бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээг Ерөнхий менежер ажилчидтай, байгууллага Аймгийн засаг даргыг төлөөлж боловсрол соёлын газрын дарга Д.Батсүхтэй байгуулж ажилласан. Ажилчдын гэрээг дүгнэхэд 79,6-94,2%-тай, байгууллагын гэрээг Боловсрол соёлын газартай дүгнэхэд 96,4 хувьтай дүгнэгдлээ.

Монгол улсын “Төрийн хяналт шалгалтын тухай хууль”-ийг үндэслэн төр засгийн хууль тогтоомжийг хангаж биелүүлэх, өмч хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах, ажил хариуцсан хүмүүсийн сахилга хариуцлагыг өндөржүүлэхэд санхүүгийн үндсэн баримт анхан шатны болон нягтлан

бодох бүртгэл, шаардлагатай бусад баримтанд тулгуурлан 2002-2003 оны баримтыг Аймгийн мэргэжлийн хяналтын газрын хийсэн шалгалтаар санхүү бүртгэлийн үйл ажиллагаа төсөвт хөрөнгийн зарцуулалт, ашиглалт хамгаалалт хэвийн хэмжээнд сайн явагдсан гэж дүгнэсэн юм.

Номын сангийн менежментийг боловсронгуй болгон хөгжүүлж бүтцийг зорилго зорилтууд, дотоод гадаад орчин, уншигчдын хэрэгцээ, үйл ажиллагааны хүрээнд тулгуурлан өөрчилж, фондын бүрдүүлэлтийг шинэ ном хэвлэл, CD бусад лавлагааны материалаар бүрдүүлж, улиралд 10 нэрийн сонин сэтгүүл 165,0 мян төгрөгөөр, шинэ номыг УБ хотын номын коллектор, УТНС, хувь хүмүүсээс 638ш 1815,3 төг, хандиваар 17ш 71200 төг, ном авах төсөв дээр нэмж 33ш 345500 төгрөгөөр шинэ ном худалдан авч фондоо баяжуулсан.

Номын сангийн менежмент, ном зүйн мэдээллийн ажлыг өргөжүүлж, үйл ажиллагааны хүрээ хүртээмжийг өөрчлөн хэрэгжүүлэхэд мэргэжлийн удирдлагын шинэ арга хэлбэр тогтолцоог бий болгон, шинэ техник технологи нэвтрүүлэхэд өөрийн хөрөнгөөс компьютер, хэвлэгч, БСШУЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар компьютер авч интернэтэд холболоо. Мөн Азийн сангийн “Азид зориулсан ном” хөтөлбөрт оролцон 375ш ном, 5 тест, 65 CD-гээр Аймгийн нийтийн номын сан, 19 сумын номын сангийн фонд баяжуулсан.

Улаанбаатар хотын Номын коллектортой гэрээ байгуулж, аймгийн төв номын санг түшиглэх номын худалдааны үйлчилгээг шинээр нээлээ. Нийт ажилчидын сахилга хариуцлагын тогтолцоог бүрдүүлэх өндөржүүлэх зорилгоор “Ажлын байрны тодорхойлолт”, байгууллагын дотоод журам, төлбөрт үйлчилгээ, ажлын үр дүнгээр “Ур чадварын нэмэгдэл олгох журам”,-ыг боловсруулан мөрдөн ажиллаж ажилчидтай “Хөдөлмөрийн гэрээ” хийлээ.

Хүний нөөцийн судалгаа гаргаж судалгааг үндэслэн мэргэжил боловсролыг нь дээшлүүлэх, ур чадварыг дэмжих, хөрвүүлэн ажиллуулах, нэг нэгжид олон жил ажиллуулахгүй байх бодлого барин ажиллаж ирлээ.

Номын сангийн уламжлагдсан үйл ажиллагааг улам өргөжүүлэн захиалгат, урилгат, явуулын үйлчилгээгээр үйлчилгээ явуулж бага насны хүүхдэд англи хэл, үлгэрийн CD сонсгох, тоглоом тоглуулах үйлчилгээ явуулж байна. Өөрчлөгдөн шинэчлэгдэж буй дотоод гадаад орчинтой уяалдуулан дотоод бичиг хэрэг бусад ажлыг стандартын дагуу гүйцэтгэж байна.

Хүүхдэд нийгмийн сэтгэл зүйн дэмжлэг үзүүлэх хөтөлбөрийн хүрээнд Аймгийн хөтөлбөрийн зөвлөлийн дарга АЗДТГ-ын дарга Н.Гомбодорж, Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран “Аяны богц” хөтөлбөрөөр ном 4ш, үлгэр, дуутай кассет 25ш, бичгийн цаас 1 боодол, чемодан 1ш бүгд 75.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө оруулалтыг хүүхдийн тасгаар дамжуулан эмзэг бүлгийн хүүхдүүдэд үйлчилж ирлээ.

Мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх сургалт явуулахад М.Мянган УБ хотод 5 сарын 19-22 нд БСШУЯ-ны Азийн сан төслөөр “Номын сангийн менежмент маркетинг”, Аймгийн соёлын ажилтаны, төрийн албан хаагчдын тоо бүртгэл, бүрэлдэхүүн хөдөлгөөний тайлан, Монгол хүний хөгжил сургалтуудад, ном зүйч бичиг хэргийн ажилтан Н.Наранцэцэг

УБ хотод “Бичиг хэргийн ажилтаны” 1 сарын сургалтанд суралцаж 145,0 төгрөгийг замын зардал, томилолт, сургалтын зардалд зарцуулсан.

Удирдамж хөтөлбөртэй орон нутгийн номын сангийн сургалтыг нэг удаа, номын санд анх ирж буй уншигчдын сургалтыг нэг удаа тус тус явуулсан. Номын санчид мэргэжлийн болон хууль эрх зүй, компьютер, хэлний мэдлэгээ өөрсдөө тасралтгүй дээшлүүлэн ирлээ.

Шинэ ном хэвлэл худалдан авахаар УБ хотод 2 удаагийн томилолтын замын зардалд 102.0 төгрөг зарцууллаа. Хөдөлмөрийн хөлс урамшуулалтыг хэрэгжүүлэхэд Монгол улсын засгийн газрын 2004 оны 2-р сарын 18-ны 42-р тогтоолоор ажилчдын цалинг 25%, хөдөлмөрийн хуулиар ажил хослон гүйцэтгэх цалингийн 15%-иар цалинг нэмэгдүүлсэн. Шагналд Я.Гэрэлтуяа хотын аварга 30,0 төг, Н.Наранцэцэг Соёл урлагийн байгууллагын аварга ажилтан 10,0 төгрөгөөр шагнагдсан.

Аймгийн төв номын сангийн хувьд номын санч Б.Должин удирдамжийн дагуу Баацагаан, Баянцагаан, Шинэжинст, Баян-Өндөр, М.Мянган Бөмбөгөр, Бууцагаан Хүрээмарал зэрэг хангайн 10 суманд Н.Наранцэцэг, Я.Гэрэлтуяа нар МСҮТ, БМДС, ХҮДС, 1,2,3-р 10 жилийн сургуулиудын номын сангийн ажлыг шалгаж арга зүйн зөвлөгөө өгсөн. Баян-Ойт цогцолборт номын сан шинээр байгуулахад тавиур, ном, каталогийн карт 100ш, формуляр 100ш, нэгдсэн бүртгэл 2 ширхэгээр тусалж, бүх номонд нь номын бүрэн техник ажиллагаа хийж тусаллаа. Жаргалант, Галуут суманд “Ном эрдэм” шинэ номын үзэсгэлэн гаргасан болно.

Төр засгийн болон орон нутгийн төр захиргааны байгууллагын дотоод гадаад мэдээллийг 7 хоногийн 2 өдрийн 9-10 цагт хамт олноороо мэдээлэл солилцож ажил төрлийн шийдвэрийг хамт олны зөвлөлөөр хэлэлцэн харилцан шийдвэрлэж байна. Тухайн байгууллагын бодлого шийдвэртэй холбоотой 21 тушаал төлөвлөн хэрэгжүүлсэн. Удирдлага, бүтэц зохион байгуулалттай холбоотой ирсэн бичиг 16, үүнээс 8 хариутай бичгийг шийдвэрлэсэн. Төр захиргаа, албан газарт 30 тоот төлөвлөн шийдвэрлүүлсэн.

Хоёр: Лавлагаа ном зүй, мэдээлэл сурталчилгаа, арга зүйн ажил

Лавлагаа ном зүйн тасгаас уншигчдын асуусан 233 асуултаас 221 асуултанд хариуг амаар, бичгээр, утсаар хариу өгч үйлчилсэн.

Монгол Улсын Засгийн Газраас гарсан хуулиудын эмхэтгэл, 2004 оны шинэ номын мэдээ, “Өөдрөг явах санамжууд” зэрэг санамж өгөх ном зүйн бүртгэл бэлтгэж үйлчилгээнд ашиглаж ирлээ.

Шинээр авсан номонд бүрэн техник ажиллагаа хийж үйлчилгээнд гаргасан ба хүүхдийн шинэ номын мэдээг “Чиний хөтөч” сонины тусгай буланд 4 удаа сурталчилсан.

Баянхонгор үндэсний фондыг “Хонгор нутгийн зохиолчдын бүтээл” бусад 15 номоор, тухайн цаг үеийн сэдэвтэй 12 бичлэгтэй кассет, орон нутгийн картын санг 1997оноос хойш бүртгэгдээгүй байсныг нөхөн бүрдүүлж орон нутгийн ном зүйг тавилаа.

Орон нутгийн ном зүйд болон лавлагаанд зориулан тогтмол хэвлэлээс 578 картын сан, Баянхонгорын түүхэнд холбогдох танилцуулга цомог 26, сумдын танилцуулга 30ш, тэмдэг 17ш, албан байгууллагын эмблем 22ш-ээр, “Баянхонгор фонд” баяжигдсаар байна. Шинээр авсан 422 ш

номонд бичигдсэн каталогийн картыг каталогт төрөл анги, үсэг дарааллаар байрлууллаа. Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаа, зохиож байгаа ажлын цар хүрээг ард иргэдэд сурталчлах, зорилгоор “Зууны мэдээ” сонинд нэг удаа, Монголын радиод нэг удаа, орон нутгийн телевизээр 6 удаа, FM-ээр нэг удаа, Баянхонгор таймс сонинд, Хонгор нутгийн оюуны өвийг хамгаалахуй” нийтлэл “Чиний хөтөч” сонины нэг дугаарыг “Ном эрдэм” 3 сарын аяны тухай материалаар гаргасан.

Арга зүйн ажлын талаар самбар хийж орон нутгийн номын сангуудад арга зүйн зөвлөгөө өгсөн, График илтгэл бичих аргачлал, Дьюгийн аравтын ангилал, Ном тодорхойлох журам, Ном зүйн ажлын арга хэлбэр, Номын сангийн программ хангамж зэргээр мэдээлэл хийж тухайн цаг үетэй холбон өөрчлөн шинэчилж байна. “Номын сангийн менежмент маркетинг”, Албан хэрэг хөтлөлт, байгууллагын архивын зохион байгуулалт зэрэг сэдвээр орон нутгийн номын санчдын сургалт явууллаа.

Гурав: Фондын бүтэц зохион байгуулалт

Фондын бүтцийг сайжруулахад анхаарч сүүлийн үеийн шинэ номууд болон кассет, диск зэргээр фонд бүрдүүлэлт хийж гадаад номын төрлийг өргөжүүлж Азийн сангаас англи ном, CD авч “Англи номын булан” байгуулсан. Фондын номын эргэлтийг сайжруулахад гэрээр ном олгох тасаг, уншлагын танхимуудаар хуудсаар фондноос үйлчилж захиалсан номын бүртгэлээр 4043 номоор үйлчилсэн. Үйлчилгээний хүрээ уншигчдын тоог нэмэгдүүлэхэд явуулсан үйлчилгээгээр БМДС, ХҮДС-ийн номын сангуудтай оны эхнээс гэрээ хийж хамтран 81 номоор үйлчилгээ явууллаа.

“Чиний хөтөч” сонинд “Ном яаж унших вэ?” зөвлөмж 2002 оны тогтмол хэвлэлүүдээс орон нутгийн холбогдолтой 114 материал түүж карт бичиж орон нутгийн картын санд байрлуулсан. Орон нутгийн номын санчдад гарын авлага бэлтгэхэд “Номын санч” сэтгүүл, хууль тогтоол, номын сангийн сүүлийн үед хэвлэгдэн гарсан ном, материал ашиглан фонд түүний хадгалалт хамгаалалт, фондын судалгаа, тооллого сурталчилгаа, бүрдүүлэлт зэрэг сэдвээр гарын авлага материал бэлтгэв. Аймгийн төвийн их дээд, ерөнхий боловсролын сургуулийн номын сангуудын ажилтай танилцаж ололт ба дутагдлыг хэлэлцэж зөвлөмж өгсөн. Фондын номын хадгалалт, хамгаалалтыг сайжруулж 9043 ном ариутгаж, 950 номонд формуляр бичиж, урагдаж гэмтсэн сэлбэн засах шаардлагатай 512 номыг сэлбэн заслаа. Энэ оны 16 төрлийн сонин сэтгүүлийг үдэж хавтаслан дансанд авлаа.

Дөрөв: Уншлага үйлчилгээ, Соёл танин мэдэхүйн ажил

Байнгын 4000 уншигчдад карт нээхээс 4013, ирцээр 20000 уншигчдад үйлчлэхээс 21913 ирцэд, 36000 ном олгохоос 36433 ном олгож төлөвлөгөөг 101.2-109.6%-иар биелүүллээ. Баянхонгор сумын ахмадын хороотой хамтран “Согтууруулах ундааг зүй зохистой хэрэглэж заншья” сэдэвт Онол-практикын бага хурлыг ахмадуудыг оролцуулан лекц, илтгэл, номын үзэсгэлэн гаргах зэрэг төрлөөр явуулж санамж тараасан. “Англи хэл миний хэрэглээ” сэдэвт тэмцээнийг Баян-Ойт цогцолбор, Талст сургуулийн 4-р ангийн сурагчдын дунд зохион явуулж МСҮТ-ийн англи хэлний багш нараар шүүлгэсэн. 1-р байранд Баян-Ойт 4а, 2-р байранд Талст сургуулийн

4а ангиуд эзэлсэн. “Ном эрдэм” шилдэг бүтээл, англи хэлний номоор үзэсгэлэн гаргаж тайлбарлсан. “Оюунаа цэнгээцгээ” сэдэвт ажилд Номундалай цогцолбор сургууль, 2-р 10 жил, 3-р 10 жилүүдийн IQ-гийн шилдэг сурагч, багш нараас бүрдсэн 1-р 10 жил “Оюуны чадамж”, 2-р 10 жил “Оргил”, 3-р 10 жил “Ребус” багууд оролцож шүүгчдээр Баян-Ойт цогцолборын бага ангийн багш Энхзул, Цагаан нар шүүж 84 үзүүлэлтээр дүгнэж “Оюуны чадамж” 1-р байр, “Ребус” 2-р байр, “Оргил” баг 3-р байр эзлэж дурсамж мөнгөн шагналаар шагнагдсан.

Монгол Улсын Засгийн Газрын тогтоолоор 2004 оныг “Гэр бүлийг дэмжих жил” болгосонтой холбогдуулан “Шилдэг гэр бүл” тэмцээнд Чандмань ХХК, Аймгийн музей, 1-р 10 жилийн сургуулийн шилдэг гэр бүлүүд оролцож бүтээлийн үзэсгэлэн, фондоос номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчилсан. 1-р байр Чандмань ХХК-ийн Эрдэнэбаярын гэр бүл, Музейн Дашгомбын гэр бүл 2-р байр, 1-р 10 жилийн Эрдэнэчимэгийн гэр бүл 3-р байр эзэлж өргөмжлөл мөнгөн шагналаар шагнагдсан.

МСҮТ-ийн оюутнуудын дунд “Дэвжээ”, Музейн өдрөөр АННС, музейн ажилчдын дунд “Би чадна”, Аймгийн музей, Хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран “Аялал экскурс” зэрэг арга-хэмжээнүүдийг зохион байгууллаа. Номын баяраар “Үлгэрийн наадам”, “Номын сангийн үйлчилгээ” сургалт зэрэг соёл танин мэдэхүйн ажлыг удирдамж хөтөлбөртэй явуулсан нь үйл ажиллагааны цар хүрээг нэмэгдүүлэх уншигчдын чөлөөт цагийг зөв өнгөрүүлэх, мэдээ солилцох, фондын номоо сурталчилах, Боловсрол соёлын уялдааг ойртуулах, төрийн болон төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах, гадаад харилцааг өргөжүүлэхэд олон талын ач холдбогдол өгсөний дээр эдгээр ажилд 20 байгууллага, 2286 оролцогч хамрагдаж ивээн тэтгэгч болон өөрийн орлогоос 96.0 мян төгрөг зарцуулсан. Монгол улсын ерөнхийлөгчийн зарлиг гарсантай уялдуулан “Монголын нууц товчоо” залах номын баярын үйл ажиллагаанд АИХТ-дийн дарга Ч.Лхагвасүрэн, Баянхонгор сумын Засаг дарга, Ш.Жадамба, Соёлын түшмэл Ц.Лувсаншарав, Боловсрол соёлын газрын сургалт хариуцсан ерөнхий менежер Ганболд, арга зүйч Х.Батжаргал нар оролцлоо.

Оны шилдэг ном, шилдэг уншигч, шилдэг хамт олноо шалгаруулж энэ үеэр “Өнчин цагаан ботго”, дэлхийн шилдэг үлгэрүүдийн CD-г сонсгож сонирхуулсан. Шилдэг номоор “Хүүхдийн номын сан цуврал”, “Үлгэрийн далай”, шилдэг уншигч, анги хамт олноор 3-р сургуулийн 3и анги, шилдэг уншигчаар Б.Пүрэвсүрэн Баян-Ойт цогцолбор сургууль 4а анги тус тус шалгарсан.

Б.Пүрэвсүрэнг оны шилдэг уншигч өргөмжлөл дурсгалын зүйлээр урамшуулсан. 1-р 10 жилийн Тогоохүү багштай 8г ангитай хамтран “Өсвөрийн сурвалжлагч”, “Номын мэргэд” дугуйланг 15 хүүхдийн бүрэлдэхүүнтэй байгуулсан. “Хонгор нутгийн уугуул” сэдэвт илтгэлийн уралдаан зохион явуулах удирдамж боловсруулан бүх сургуулийн уран зохиолын багш нартай хамтран ажиллаж байна. Үүнээс 2-р 10 жилийн сургуулийг сонгоны багш Лхамжаргал, Одгэрэл нартай хамтарч 8-р ангийн сурагчдын дунд “Нийгмийн амьдралд сурагч бидний оролцоо” зохион бичлэг, “Уйдах завгүй сурагч нас” шүлгийн уралдаан зарлаж 8-р ангийн 7 бүлгийг хамруулан шалгаруулсан.

Зохион бичлэгийн уралдаанд 1-р байранд 8в анги Л.Батбилэг, 2-р байр 8в анги Осор, 3-р байр 8ж Мандухай, шүлгээр 8б О.Найгалмаа, 2-р байранд 8ж Чагдарсүрэн, 8а Номин-Эрдэнэ нарыг шалгаруулан бэлэг дурсгалын зүйлийг дурсгал болгон өгсөн.

СХУ-ны доктор Ш.Чимгээгийн нэрэмжит “Ном эрдэм” 3 сарын аяны болзлыг боловсруулан сумд болон сургуулиудад тарааж тус аяны нээлт хаалтын ажиллагааг зохион байгуулах, энэ ажлын явцыг хянаж болзолын дагуу бүх ажил явагдаж 9 эрдэнийн анги хамт олон, 9 эрдэнийн өргөмжлөлт 9 сурагч, тэргүүний сурагч сургууль анги хамт олон, багш, эцэг эх, номын санч, Шилдэгийн шилдэг 9 алдартан шалгаруулж, 9 эрдэнийн торгон өргөмжлөл, мөнгөн шагнал, дурсамж, талархал, “Чиний хөтөч” сонин, “Ном эрдэм тэмдэг”, шилжин явах цом олгосон 5 жилийн ойг тэмдэглэж үзэсгэлэнг музейд гаргалаа.

“Англи хэл бидний хэрэглээ”, “Архигүй орчин”, “Эмэгтэйчүүд гоо зүй”, “Хүүхэд ирээдүй” “МУЗДээжис 108” зэрэг сэдэвт 10 гаруй номын үзэсгэлэн гаргаж уншигчдад таниулж тайлбарласан. Ном эрдэм 5 жилийн ойн бүтээлүүдийг он оноор ялгаж хаягжуулан фондонд байрлуулсан.

Аймгийн нийтийн номын сан үүсч байгуулагдсаны 60 жилийн ойн арга хэмжээний хүрээнд бүтээлч 60 ажил төлөвлөж 60 ажлаа хийж гүйцэтгэлээ. Ойн арга хэмжээнд байгууллагаас бичиг хэргийн дэлгүүрээс өнгийн цаас, өргөмжлөл, гэрчилгээ 24430 төг, өргөмжлөл, 60 жил эмблем 7200 төг, самбар 23960 төг, будаг цемент 42190төг, хайсны пүрүс 35200 төг, тэмдэглэлийн дэвтэр 80.0 төг, танилцуулга 105.0 төг, өргөмжлөл 12000 төг, хаалга, цоож 35000 төг, будаг 3000төг, ажилчидад бэлэг дурсгал 25000 төг, ня-бо Ч.Өлзий, Лхамдийдэрмаа 14000, ахмадуудад 63000 төг, хадаг 3600 төг, Аймгийн тэргүүний ажилтан Б.Должин, Ч.Пүрэвмаа 20000төг, Аймгийн засаг даргын жуух Н.Наранцэцэг 10000 төг, бусад шагналд 55000 төг зарцууллаа.

Орон нутгийн соёлын ажилтанууд, ахмадууд бусад хамтран ажилладаг байгууллагын төлөөлөгчид оролцлоо. Сум бүрийн соёлын ажилтанууд 20.0 төг, бүгд 231.0 төг, Чандмань ХХК 100.0 төг, Зина 20.0 төг, Наранчимэг 40.0 төгрөгийн хандив өгсөн. Ахмад, дунд, залуу 3-н үеийн уулзалтыг зохион явуулсан. Ахмад үед П.Билэгтогтох, дунд үед Б.Байгалмаа, залуу үед Л.Ганчимэг оролцсон. 3 үеийн уулзалтын арга хэмжээнд 40.0 төг зарцуулсан.

Байгууллагын бичиг хэргийн ажлын талаар: 2004 оны 2 дугаар сараас эхлэн байгууллагын бичиг хэргийн ажлыг ном зүйч давхар гүйцэтгэж ирлээ. Төрийн албан хэрэг хөтлөлт, архивын улсын үзлэг угтаж байгууллагын бичиг хэргийг стандартын дагуу цэгцэлж, хариутай бичгэнд тавих хяналтын карт, архивын шинэ стандарт, текстэнд засвар оруулах карт гэсэн 3 сэдвийн дор нэг самбар хийж улсын үзлэгийн урьдчилсэн үзлэгт хамрагдаж, хангалттай үнэлгээ авлаа. Байгууллагын дотоод бичиг хэргээр нийт 224 нэрийн 1687 хуудас бүхий бичиг баримт хэвлэн боловсруулсан.

Тав: Бусад ажил

Н.Наранцэцэг 1-р 10 жилийн номын сангийн ном актлах тооллогын комиссоор 10 сарын 4-6 хүртэл 3 хоног ажилласан. Үйлчлэгч жижүүр нар үнэлгээний дэвтэр хөтлөн тухай бүр үнэлүүлж ирсэн. Байгууллагын төсөвт

төлөвлөгдсөн орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд уншлагын танхимууд болон гэрээр ном олгох тасгийн номын санчид сайн ажилласны дүнд өөрийн орлого 300.0 төгрөг орохоос 499.0 төгрөг оруулж шагнал, тэтгэмж цалинд зарцуулсан.

ЦААШИД ХИЙХ АЖИЛ

1. Номын санг хөгжүүлэхэд нэгж бүрдээ шинэ сэтгэлгээ үр бүтээлтэй ажиллах, “Номын далай” нийгэмлэг байгуулах
2. Аймаг, орон нутгийн номын сангийн арга зүйн ажлыг эрчимжүүлэх,
3. Фондны номын нэг бүрчилсэн бүртгэлд тулгуурлан каталог цэгцлэх
4. Баянхонгор орон нутгийн ном зүйг үргэлжлүүлэн дуусгах
5. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын хичээлийн программаар уншдаг их зохиолын судалгааг гаргаж, судалгааг үндэслэн бүрдүүлэх
6. Номын санчдын номын өр төлбөр гаргадаг, хутацаандаа өр төлбөрөө барагдуулдаггүй тогтолцоог дотоод журам, хөдөлмөрийн гэрээнд оруулж хариуцлага тооцох (Үүнээс болж фондын чанарт сөрөг үр дагавар гардаг)
7. Номын сангийн хамрах хүрээнээс хамаарч номын сангийн байрыг шинээр барих буюу өргөтгөл хийх асуудлаар төрийн байгууллагад санал тавих
8. Номын санд явагдаж байгаа үйл явц үйл ажиллагааны үр нөлөө, үр өгөөжийг дээшлүүлэхийн тулд үнэлгээ дүгнэлт хяналтыг сайжруулах

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч М.Мянган

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ИЛТГЭХ ХУУДАС

Тус номын сан нь 2004 онд Засгийн газраас гэр бүлийг дэмжих жил болсонтой холбогдуулан “Гэр бүлээрээ ном унших” хөдөлгөөн өрнүүлэх, албан байгууллага, ЕБС-ийн сурагчид, ахмадууд болон нийгмийн эмзэг бүлгийн хүмүүст хүрч үйлчлэх, мэргэжлийн ном хэвлэлийг сурталчлах, мэдээлэх ажлыг гол зорилгоо болгож ажиллалаа.

Нэг. Зохион байгуулалтын ажил

Байгууллагын ажилтан бүртэй “Хөдөлмөрийн гэрээ”, бүтээгдэхүүн нийлүүлэлт, үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллаж байна. “Тэргүүний уншигч гэр бүл”, “Тэргүүний уншигч”, “Тэргүүний уншигч анги хамт олон, байгууллага” шалгаруулах болзол журам боловсруулаа. Уншигчдаас номын сангийн үйл ажиллагааны талаар судалгаа авч ажиллалаа. Үндсэн фондын бүтцэд судалгаа хийсэн.

Үндсэн фондын тооллогын дүнг гаргаж, дутагдсан номны тооцоог хийлээ. Гэгээрлийн сайдын 1997 оны 99-р тушаалыг үндэслэн “Ном хэвлэлийг төлбөрт авах, үнэлэх, комисс томилж, нүүдлийн номын сан ажиллуулах гэрээ байгуулах журмыг боловсруулан мөрдөж ажиллаж байна. Хүүхдийн уншлагын танхимд 2ш ширээ сандалтай нь хийлгэж, нягтлан бодогчийн

өрөөнд тюль, хөшиг, хөшиг тогтоогч, обой авч нааж тохижуулав. Үсэг дараалал, төрөл ангийн катологыг 1,2-р 10-н жилийн сургуулийн 10-р ангийн сурагчдад хэрхэн ашиглах талаар семинар өгч зөвлөмж бичиж сурталчлав. Уншигчдын дунд ном тойрсон СОТА явуулахдаа урилга, заллага, дурсамж, өргөмжлөл зэргийг хэвлэдэг тоног төхөөрөмжтэй болно. Номын сангаас зохиогдож байгаа арга хэмжээнүүдийг ЛХА телевизээр мэдээлэх, сурталчлах ажил тогтмолжлоо. Тэргүүний хүмүүсийг сурталчлах зорилгоор нэрэмжит ажил зохион байгуулж байна. Үүнд: СТА номын санч Г.Бира, Б.Сэлэнгэ, АБТА багш Д.Дарьсүрэн, Монгол хэл уран зохиолын тэргүүлэх багш П.Баянжаргал, АБТА ахмад багш Н.Дагвадорж гэх мэт.

Хоёр. Уншигчидтай ажиллах ажил, номын фонд баяжилт

Энэ онд нийт уншигч 9058, үүнээс байнгын 2306, ирэгсэд 6752, ном олголт 32565 ном хэвлэл олгож үйлчиллээ. Нэг уншигч жилд 3,5 ном уншиж номын санд жилд нэг уншигч 4 удаа ирж үйлчлүүлж, фондны номын эргэлт 60%-тай байна. Ном уншвал зохих хүний 40% хүрч үйлчиллээ. Уншигч, ном олголтын төлөвлөгөөг 115,3-135,6%-иар биелүүллээ.

Хорих анги, Ус цаг уур, Холбоо, 1,2-р 10-н жил, Цэцэрлэг, Жаргалант зуслан дээр нүүдэл, салбар, явуулын номын сангаар үйлчилж байна.

Баян-Агт, Могод, Хишиг-Өндөр, Бүрэгхангай сумдтай номын солилцоо хийж ажиллаа. Уншигчдын гар дамжин элэгдэж хуучирсан 1500 гаруй ном хэвлэлийг сэлбэн засварлаж уншлага үйлчилгээнд гаргалаа.

УТНС-аас бэлгэнд 143 ш ном, 501.500 төгрөгний, Номын коллектороос 114ш ном 322.500 төгрөгний ном, шуудан холбоогоор 18 нэр төрлийн 232849 төгрөгний тогтмол хэвлэл, нийт 300 нэр төрлийн 1056.849 төгрөгний ном хэвлэлээр фонд баяжилт хийгдлээ.

Гурав. Бусад ажил

Байгууллагын их цэвэрлэгээг 3 удаа хийж, өвөлжилтийн бэлтгэлийг хангасан. Өндөр настанг жилд нэг удаа хүлээн авч хүндэтгэл үзүүлж тусламж үзүүлсэн.

Байгууллагын ажилчид шороо тоосжилтонд ажилладаг учир өдөрт 10-16 цагт хар цайг тогтмол өгч хэвшүүлсэн. Байгууллагадаа 50 ш цэцэг тарьж өрөө тасалгаагаа тохижуулах зэрэг ажлууд хийгдсэн. Номын санчдын семинарыг хийж 32 номын санчид хамрагдсан.

Дөрөв. Зохиогдсон соёл олон түмний ажил

“Бичиг соёлын хишиг өдөр”, “Ухаан далай номоос эхтэй”, “Номын эрдэм-Амьдрах ухаанд”, “Бидний багш”, “Гэр бүл-номын орчин”, “Монгол хүн сансарт”, “Бидний хайртай баатрууд” зэрэг ном уншлагын 10, 14, 21, 30, 6 сарын аян явагдсан.

“Гэр бүл-номын орчин” аяны хүрээнд АБТА багш Н.Дагвадоржийн хувийн номын сангийн 300 гаруй номоор үзэсгэлэн гаргаж ховордсон болон суут хүмүүсийн амьдралтай холбоотой номуудыг сурталчиллаа.

Тус холбооны байгууллагын ажилтан, хүүхдүүдийн дунд чөлөөт сэдвээр гар зургийн уралдаан зарлаж, 20 гаруй бүтээлүүд хамрагдсанаас Э.Дашнямын зурсан “Аёо эмч” 1-р байр, Гэр бүл /аав,ээж,хүүхэд/ тэмцээнд оролцсон дүрийн театрчилсан тоглолт, ном уншилтаар Галхүүгийн гэр бүл 1-р байр, Р.Болийн гэр бүл 2-р байр эзэлсэн. /Энэ өдөрлөгт 143 хүн хамрагдлаа/.

ЭӨЦ сургуулийн 10-рангийн сурагчдын дунд их зохиолч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэн өдөр, хүүхдийн номын баяраар зохиолчид түүний уран бүтээлийг сурталчилж хичээл дээр үзсэн сэдвүүдийг бататгах, чөлөөтэй сэтгэн бодитойгоор дүрслэн харуулах, хөгжүүлэх зорилгоор “Хүүхэд-номын орчин” багштайгаа хамт хөгжөөнт тэмцээн явууллаа.

Багуудын танилцуулга буюу мэндчилгээгээр номын тухай дуу шүлэг, эрдэмтэн мэргэдийн хэлсэн үг зэргийг сурталчилсан юм. Зохиолч С.Буяннэмэх, Д.Нацагдорж, Ц.Дамдинсүрэн нарын зохиол “Харанхуй засаг, Хи хи хи, Цэцэн хурга, “Бух Гомбо” зэрэг дүрийн тоглолт явагдлаа. Мөн хөгжөөн дэмжигчдийн дунд мэдлэг сорьсон асуултууд явагдсан юм.

Энэ тэмцээнд: Сувдан хэлхээ баг, Од баг, Асгар багууд тэргүүн байр эзлэж дурсамж, дурсгалын зүйл олгов. /120 гаруй багш сурагчид хамрагдлаа/

Монгол Улсад мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэсний 40-н жилийн ойг угтаж МСҮТ-ийн боловсролын болон аймгийн тэргүүний ажилтан багш Д.Дарьсүрэнгийн нэрэмжит 30 хоногийн номын аян зохион явууллаа.

Энэ аяны хүрээнд:

Тус сургуулийн мэргэжлийн ангиудын дунд хичээл дээр үзсэн сэдвийг бататгах зорилгоор өөрсдийн хийсэн бүтээлээр нь үзэсгэлэн гаргаж, ханын сонин, бяцхан ном, Д.Нацагдоржийн “Цагаан сар ба хар нулимс”, С.Удвалын “Хоёр найз”, А.С.Пушкины “Алтан загасны үлгэр” зохиолуудаар дүрийн тоглолт тоглож багшдаа зориулж 4 мөртийн шүлгийн тэмцээн явагдлаа. Тэмүүлэл, Огторгуй, Амтлагч багууд тэргүүн байр эзэлж, дурсамж, дурсгалын зүйлээр урамшуулав. /143 хүүхэд хамрагдлаа/

Замын хөдөлгөөний дүрмийн мэдлэг олгох, сурталчилах зорилгоор сургуулийн өмнөх насны хүүхдийн дунд зурагт самбар гаргах, мэдээлэл хийж “Цагаан шугам”, “Ногоон гэрэл” тэмцээнийг дүрийн театрчилсан тоглолттой зохиов. 2,3,6-р цэцэрлэгүүд тэргүүн байр эзэллээ. /7 цэцэрлэг, 21 бүлэг, 450 хүүхэд хамрагдлаа/

Хүүхдийн төлөө төв, Замын цагдаа, ОУДЗ байгууллагатай хамтарч 1-р 10-н жилийн 10-р ангийн сурагчдын дунд “Их зохиолчид” номын өдөрлөг уншигчдын бага хурлыг зохион явууллаа.

Үүнд: Д.Нацагдорж, Ядамсүрэн, Ши Аюуш, Ц.Дамдинсүрэн, С.Буяннэмэх нарын уран бүтээлийг сурталчилж хичээл дээр үзсэн сэдвийг бататгах зорилгоор багууд хоорондоо асуулт хариулт тавих, ханын сонин, илтгэл тавих зэрэг номын өдөрлөг явагдлаа. /90 гаруй хүүхэд хамрагдсан./

“Бичиг соёлын хишиг өдөр”-ийг угтаж ЭӨЦ сургуулийн сурагчдын дунд зохиох ажлын төлөвлөгөө гаргаж ном уншлагын 14 хоногийн аян явагдаж Монгол хэл уран зохиолын тэргүүлэх багш П.Баянжаргалын нэрэмжит “Гоё бичигтэн”, “Цэвэр бичигтэн” уралдааныг 8,2-р ангиудын дунд зарласнаас 8-р ангийн сурагч П.Ундрал, Б.Цолмончимэг, Өлзиймөнх, 2-р ангийн сурагчдаас Г.Ангирмаа, Б.Хэрлэн, Д.Дэлгэрмаа нар шалгарч дурсамж, дурсгалын зүйлээр урамшууллаа. /70 гаруй хүүхэд хамрагдсан/

Х.Лувсанбалдан, Ц.Шагдарсүрэн нарын зохиосон “Монголчуудын бичиг үсэг, үг хэллэг, түүх гарлаас” номоор уншигчдын бага хурал хийлээ. Уншигчдын бага хурлын илтгэлийг 2-р 10-н жилийн багш П.Баянжаргал сурагчид номын тухай сэтгэдэл, дүгнэлт хэлж, “Номын цагаан буян” зохион бичлэг явагдлаа. /88 хүүхэд хамрагдсан/

Хүүхдийн номын баяр угтаж хийх ажлын төлөвлөгөө гарган СӨН Хүүхдүүдийн дунд СТА номын санч, Г.Бира, Б.Сэлэнгэ нарын нэрэмжит “Уншихаа боливол сэтгэхээ болино”, гар зургийн уралдаан явагдаж 7-р цэцэрлэгийн хүүхдүүдийн дунд орос ардын үлгэр “Өнхрүүш” үлгэрийн дүрийн тоглолтыг хүүхдийн номын баярын нээлтээр тоглож, номын сангийн идэвхтэн уншигч Д.Олзвой, Д.Бат-Очир, багш Жаргал, Рина, сурагч Э.Мяасүрэн нар сэтгэдлээ хэлж хүүхэд.сурагчдыг номтой нөхөрлөж байхыг уриалсан юм.

Энэ арга хэмжээнд БСГ-ын соёлын түшмэл Ч.Чимэддамба, Мэргэжлийн хяналтын албаны байцаагч Намуунтуяа нар урилгаар оролцсон юм. /150 гаруй багш, сурагчид хамрагдлаа/

Тэтгэвэрт гарсан ахмад настангуудын дунд ахмадуудаа хүндэтгэх, ном хэвлэлийг сурталчлах, соёлын өв сангуудтай танилцуулах зорилгоор “Ахмадууд-Алтан үе” номын өдөрлөг зохиов.

Ахмадуудад урилга өгч энэ үеэр Дашчойлин хийдээс лам урьж ирүүлэн хийморийн сан, цагаан, ногоон дарь эх уншиж сан тавьж адислуулав.

Ахмад багш Сүрэн сэтгэдлээ ярьж, идэвхтэн уншигч Сувдаа өөрийн зохиосон шүлгээ уншиж, ТКХ-ийн дуучин Гэрэлт-Од, Мөнхтогтох нар ая дуугаараа мэндчилгээ дэвшүүллээ.

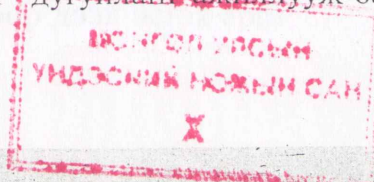
Үүнд: Мэргэжлийн хяналтын албаны улсын байцаагч Намуунтуяа, эмэгтэйчүүдийн зөвлөлийн дарга П.Оюунчимэг нар оролцсон юм. /Аймгийн ахмад эмэгтэйчүүдийн зөвлөлтэй хамтарч 24 хүн хамрагдав/.

БТА Д.Дарьсүрэн багштай “Амьдрах ухаан-Бүтээлч сэтгэлгээ” уулзалт ярилцлагыг зохиож өөрийн хийсэн бүтээлээр нь үзэсгэлэн гаргаж, сурагчид өөрсдийн сонирхсон асуултыг асууж, сурагчдад амьдрах ухааны талаар үнэтэй зөвлөгөө өглөө. /1-р 10-н жилийн 9-р ангийн 35 сурагч хамрагдав/.

Жаргалант зуслангын 1-5-р ээлжээр номын санчдыг тусгай график гарган тэнд амрагч хүүхдүүдийн дунд салбар номын сан ажиллуулж, “Ном бидний нөхөр” ном уншлагын 10 хоног, хүүхдийн үлгэрийн номоор цуврал үзэсгэлэн гаргаж зохиолын баатруудаар дүрийн театрчилсан тоглолт явууллаа.

Үүнд: “Шидэт үгс” сэдвээр монголын эртний болон орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгчдийн намтар уран бүтээлийг танилцуулан “Хун тайжийн санаашрал” шүлэг, Хуульч Сандагийн билэг сургаалын тухай танилцуулж “Салхинд хийссэн хамхуулын үг” шүлгүүдийг уншиж дүрслэн үзүүллээ. Д.Нацагдоржийн “Хуучин хүү шинэ хүү болсон нь, МА үлгэр “Эрхий мэргэн харваач” МА-ын аман зохиол суртачлах ертөнцийн гурав, оньсого таах, зүйр цэцэн үг хэлэх, дуу шүлэг зохиолчдын зохиолоор таавар таалгах, хэлц үгийг тайлбарлах, тооны таавар, үлгэрийн уншлага, тойм яриа хийх, “Бидний хайртай баатрууд дүрийн тоглолт, эрэгтэй, эмэгтэй дүрийг шалгаруулах тэргүүний уншигч, тэргүүний уншигч бүлэг шалгаруулж, дурсамж, дурсгалын зүйл олгов.

МСҮТ-ийн сургуулийн сургалтанд мэргэжлийн номоор номзүйн бүртгэл гаргаж, гарын авлага хийв. Сургуулийн өмнөх нас, цэцэрлэгийн хүүхдийн дунд “Бяцхан үлгэрч” дугуйлан ажилдууж байна.

СОЁЛ ОЛОН ТҮМНИЙ АЖЛУУД

- ✓ “Бичиг соёлын хишиг өдөр” ном уншлагын 14 хоног
- ✓ “Х.Лувсанбалдан, Шагдарсүрэн” Монголчуудын бичиг үсэг, үг хэллэгийн түүх гарлаас” номын уншигчдын бага хурал
- ✓ Тэргүүлэх багш П.Баянжаргалын нэрэмжит “Гоё бичигтэн-Цэвэр бичигтэн”
- ✓ Хүүхдийн номын баяр угтаж, “Ухаан далай номоос эхтэй” 30 хоногийн аян
- ✓ “Их зохиолчид” номын өдөрлөг
- ✓ Хүүхэд номын орчин тэмцээн
- ✓ Үлгэрийн орноор аялцгаая дүрийн тоглолт
- ✓ СТА номын санч Б.Сэлэнгийн нэрэмжит “Үлгэрийн баатрууд” гар зургийн уралдаан
- ✓ БТА багш Д.Дарьсүрэнгийн нэрэмжит ном уншлагын 30 хоногийн аян
- ✓ СТА номын санч Г.Бирагийн нэрэмжит “Уншихаа боливол, сэтгэхээ болино” зохион бичлэг
- ✓ “Номын эрдэм-Амьдрах ухаанд” мэргэжлийн чиглэлээр АСТ тэмцээн
- ✓ “Амьдрах ухаан-Бүтээлч сэтгэлгээ” Д.Дарьсүрэн багштай уулзалт ярилцлага
- ✓ Замын хөдөлгөөний дүрмийг суртачлах зорилгоор СӨН хүүхдийн дунд дүрийн тоглолт тэмцээн
- ✓ “Ахмадууд-Алтан үе” номын өдөрлөг
- ✓ “Номын цагаан буян” зохион бичлэг
- ✓ “Долоон одой”, “Өнчин цагаан ботго” дүрийн тоглолт
- ✓ 1-3-р ангийн сурагчдын дунд “Үлгэрийн уншлага-чанга уншлага”
- ✓ Ардын аман зохиолыг суртачлах оньсого таавар зүйр цэцэн үг
- ✓ Шилдэг дүр бүтээх
- ✓ “Шилдэг үгс” сэдвээр Монголын эртний болон орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгчдийг дүрслэн үзүүлэх номын өдөрлөг
- ✓ Номын шинэ болон сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг 38 удаа 630 ш номоор
- ✓ Ханын самбараар мэдээлэл сурталчилгааг 40 удаа
- ✓ Холбоо, Ус цагуур, Хорих анги, 1,2-р 10-н жилийн сургууль, Цэцэрлэг дээр
- ✓ Ном солилцоогоор Баян-Агт, Бүрэгхангай, Могод, Хишиг-Өндөр сумдад

ДҮГНЭЛТ:

Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн

1. Багшдаа барих бидний бэлэг
2. Эмэгтэйчүүдийн баярт
3. Эзэгтэй танд тусламж
4. Таны гоо сайханд 2 удаа
5. Хүний эрхийн өдөрт

6. Бичиг соёлын өдөрт
 7. Номын баярын өдөрт 2 удаа
 8. Үлгэрийн орноор аялцаа 3 удаа
 9. Алтан үлгэрийн цоморлиг 2 удаа
 10. Англи хэл сурцгаая 2 удаа
 11. Инээдмийн баяр
 12. Сансрын нисэгчдийн өдөрт
 13. Гэр бүлийн жилд 2 удаа
 14. Уламжлалт зан заншлаас
 15. Уралдаант шалгалтанд бэлтгэгчдэд тусламж
 16. Улс тунхагласны 80-н жилийн ойд
 17. Гэрийн эзэгтэйд тусламж
 18. Холбооны ажилтнуудад тусламж
 19. Ахмадууд -Алтан үе
 20. Шинэ ном 4 удаа
 21. Монгол зан заншлаас
- Давхардсан тоогоор 38 удаа 630 ш номтойгоор гаргалаа.

Мэдээлэл сурталчилгаа

Мэдээлэл сурталчилгааны самбарыг тогтмол шинэ мэдээллээр баяжуулан

- Хууль таны амьдралд
- Тамхины хорын тухай
- Хүний эрхийг дээдлэе
- Таны гоо сайханд
- Таны мэдлэгт тусламж
- Бид дэлхийн хаана явна вэ
- Гар утасны хорт хавдар
- Хүүхдээ тестийн шалгалтанд хэрхэн бэлтгэх вэ
- Монгол уламжлалт зан заншлаас
- 10 н цагаан буян 10 хар нүгэл
- Эхнэр хүний 9 эрдэм
- Амьдрах ухаан
- Зах зээл эдийн засаг
- Хамгийн амархан баяжих арга
- Алаг салат хийх арга
- Рашаан засал
- Газар эзэмшигчийн эрх үүрэг
- Хараагаа хамгаалья
- Төрийн гүйцэтгэх үүрэг
- Гоолиг нарийхан бүсэлхий
- Хялбар хийцийн цүнх хийх арга
- Зүгээр суухаар зүүж сурцгаая
- Тоорцог малгайг эсгэх,оёх арга
- Дугуй хээтэй торгоор дээл эсгэх арга

- Мөнгийг үрээр ургуулж болно
 - Өт үржүүлбэл мөнгө болно
 - Цонхон дээрээс мөнгө түүнэ
 - Хялбар хийцтэй бүтээлэг, аравч хийх аргаас
 - Уран хатгамлын зарим төрлүүд
 - Төрөл бүрийн хүнсний ногоо тариалагчдад тусламж
 - Хүнсний ногоо нөөцлөх зөвлөмж
- Давхардсан тоогоор цаг үеийн сэдвээр 10 удаа мэдээлэл гаргаж сурталчлаж байна.

Мэргэжлийн номын санчид ажиллаж байгаа тул ажиллах нөхцөл бүрдсэн.

- Уншигчдын дунд СОТА явуулахад урилга, дурсамж, өргөмжлөл зэргийг өөрсдөө хэвлэдэг болсон.
- Уншлагын танхим 7 хоног болгон үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа учир уншигчдад үйлчлэх боломжтой.
- Байгууллагын аварга
- Тэргүүний уншигч, тэргүүний уншигч анги хамт олон, байгууллагыг шалгаруулж, өргөмжлөл, аваргын тууз олгодог болсон.
- Номын сан нь уншигч, ном олголтын төлөвлөгөөгөө 115,3-135,6%-иар биелүүлсэн.

ЦААШИД АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭ

1. 1-р улиралд Интернэтэд холбогдож ажиллах тул англи хэл компьютерийн мэргэжлийн хүн авч ажиллана.
2. Уншигчдад үйлчлэх таатай орчныг бүрдүүлэх нэн түрүүнд ширээ, сандал, өдрийн гэрэл, гэрлийн мантаж солих шаардлагатай.
3. Номын сангийн барилгын их засвар хийх шаардлагатай.
4. Номын санчдыг сургалт семинарт явуулах, англи хэл, компьютерийн мэдлэг олгох
5. Номын сангийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх
6. Номын санчдыг өөр аймагт явуулж номын сангийн туршлага судлуулах
7. Хөдөө сумдын номын санчдыг Улаанбаатар хотод явуулж сургалтанд хамруулах
8. Номын санчдад зориулсан гарын авлага гаргах зэрэг арга хэмжээнүүдийг авна.

Илтгэх хуудас бичсэн: Эрхлэгч Ч.Баярмаа

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Говьсүмбэр аймгийн нийтийн номын сан нь урьд жилүүдэд тогтсон байр байхгүй, хэвлэл мэдээллийн албаны сул өрөөнд номнууд нь хураалттай байх төдий хүрч ирсэн.

2004 оноос тусгай өрөө, танхимтай болж 2004 оны 6 дугаар сарын 24-нд номын санг албан ёсоор нээж иргэдэд ном, хэвлэлээр үйлчлэх тэднийг номонд дуртай; номтой зөв харьцдаг болгоход номын сангийн үйл ажиллагааг чиглүүлэн ажиллаж эхэлсэн бөгөөд эхний ээлжинд танхимын соёлжилтыг нэн тэргүүнд авч үзэн дараах ажлуудыг хийлээ.

Нэг. Номын фондыг баяжуулж, иргэдэд номын үйлчилгээ үзүүлэх талаар

Говьсүмбэр аймаг нь 13000 хүн амтай. Үүнээс: төв суурин газар буюу аймгийн төвд 8000 хүн амтай 2500 нь ЕБС -ийн сурагчид байдаг.

Анх 350 ширхэг ном сэтгүүл хүлээн авч байсан бол одоогоор номын фондод 779114 төгрөгний 590 ширхэг номтой болоод байна. Үүнээс төсвийн хөрөнгөөр 63 ширхэг номыг 363111 төгрөгөөр номын сангийн нээлтэнд зориулж байгууллагууд 225200 төгрөгний үнэ бүхий 117 ширхэг номыг хандивласан. Каталогийн шүүгээ хийлгэж, нэг бүрчилэн бүртгэл хөтлөж, ангилан каталогжуулж, уншигчийн картыг боловсруулан олшруулж хэвлэсэн бөгөөд нийт 276 уншигчдад ном хэвлэлээр үйлчилсэн. Номын сангийн үйл ажиллагааг орон нутгийн телевизээр сурталчилж номын сайн нөхөр сэдэвт 10 хоногийн аян зохион байгуулж, хамгийн олон ном уншигч шалгаруулсан.

Хүүхдийн зохиолчдын намтар уран бүтээлээр гарын авлагууд хийсэн.

Хоёр. Номын сангийн тохижилт, орчныг сайжруулах талаар

1. Номын сангийн дүрэм журмыг уншигчдад таниулах самбар хийсэн
2. Номын сангийн хаяг хийсэн
3. Хөшиг тогтоогч тогтоож, хөшиг оёж хийсэн
4. Танхимын шалыг битүү дрожилж цэвэрхэн харагдуулах үүднээс эмжсэн
5. Үйлчлүүлэгчийн соёлтой боломжийг хангахын тулд улавчны хайрцаг, гутлын гөвүүр хийж, улавч оёсон
6. Ус буцалгагч авсан
7. Номын фондын тасалгааг шилэн цонхтой, номын тавиурыг хоёр тасалгаатай, 12 хэсэгтэй хийсэн
8. Номын санг цэцэгжүүлсэн
9. Цахилгааны монтаж хийлгэж, разетик тавиулсан
10. Тус номын сангийн үйлчлүүлэгч, уншигчийн хүрээ нэмэгдэж байгаа давуу талтай хэдий ч саяхан шинээр байгуулагдсан тул техник хэрэгсэл байхгүй, номын фонд бага, түүхэн болон хууль эрх зүйн холбогдолтой ном дутмаг, номын фондын өрөө, уншлагын танхим 2 хамт, чийгшүүлэгч, чийг дулаан байхгүй зэрэг зарим хүндрэлтэй зүйлүүд гарч байна.

Цаашид номын фондыг өргөжүүлж, байгууллагын үндсэн хөрөнгийг

баяжуулж, нөхөн сэлбэх, сэргээн засварлах, хөдөөгийн малчдад явуулын номын сан, аймгийн иргэд хөдөлмөрчдөд оюуны олон мэдээллээр хангах үйлчилгээг түргэн шуурхай хүргэх зорилт тавин ажиллаж байна.

Тайлан бичсэн: Номын санч Д.Нарнай

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

1. Ажилчид ажлын байрны тодорхойлолт, үр дүнгийн гэрээ, үйл ажиллагааны төлөвлөгөө зэргийг хийж хянуулан баталгаажуулан төлөвлөгөөний дагуу ажлаа хийж гүйцэтгэн үр дүнгийн гэрээг дүгнэхэд “А”, “В”, үнэлгээгээр дүгнэгдэв.

2. Байгууллагын үр дүнгийн гэрээний дагуу Ерөнхий менежерийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан үр дүнгийн гэрээний биелэлт 100%-тай биелэгдсэн.

3. 2205 уншигч, 16279 ирцэд 22970 ширхэг ном хэвлэл олгож, 1500 ш ном хэвлэл захиалгаар гарган үйлчилж, 3200ш ном өөрсдийн хүчээр нааж сэлбэж засварлав.

4. Номын сангийн үйлчилгээнд “Захиалгат үйлчилгээ”, “Чөлөөт сонголтын үйлчилгээ”, “Лавлагаа мэдээллийн үйлчилгээ”, “Канон, компьютерийн үйлчилгээ” зэрэг шинэлэг хэлбэрүүдийг нэвтрүүлэн ажилласан.

5. 2004 оны хуулийн 1000 ш картын санг бичиж, 136 ш бяцхан ном, гарын авлага хийж уншлаганд гаргав. ИДС-уудад элсэх журам, сургуулиудын танилцуулгыг сонингуудаас шүүн үзэж жагсаалт гаргаж уншигчдын хүртээл болгов.

6. Хуучирсан каталогийн 200 гаруй картын бичилтийг тодруулан бичсэн.

7. 2003 оны шилдэг 100 гаруй нэр төрлийн шинэ номуудаар “Шинэ номын үзэсгэлэн” 2 удаа, “Шинэ номын мэдээлэл”, “Зөвлөлтийн уран зохиол” сэдэвчилсэн үзэсгэлэн /50 нэр төрлийн ном/ 1 удаа гаргаж, орон нутгийн радио, телевиз, FM, радиогоор сурталчлан нийт 322 хүн үзэж сонирхов. Мөн 10 жилийн сургуулиуд, цэцэрлэгүүдтэй хамтран дүрийн тоглолт, өдөрлөг, уралдаан тэмцээн зэрэг сурталчилгаа, СОТА-ыг зохион явуулж 500 гаруй хүүхэд багачуудыг хамруулсан.

8. Шинээр ирсэн 244 ширхэг шинэ номонд техник ажиллагаа хийж, каталог бичиж, “Шинэ ном”-ын картын санд баяжилт хийж, номын фондын тоо 53044 ширхэг болсон байна.

9. ГНО тасгийн номын ангилал, данслалт, каталогжуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэн хийж, 1000 ш каталог бичиж байрлуулсан.

10. Нэгдсэн бүртгэл, өдрийн тэмдэглэл, уншигчийн бүртгэл зэргийг шинэчлэн цэвэр үзэмжтэй, үнэн зөв хөтөлж, уншигчийн картын ялгагчийг шинэчлэв.

11. Үндсэн фонд, ГНО, хүүхдийн танхим, үйлчилгээний туслах алба зэргийн ажил байдалтай улирал бүр танилцаж, арга зүйн зөвлөлөгөө өгч, хийсэн ажлыг үзэж шалгаж, танхим, тасгуудын ажилд оршиж байгаа дутагдал, цаашид хийх ажлын талаар хугацаатай үүрэг даалгавар өгч ажиллалаа. Мөн АУКоллеж, 10 жилийн 1.2.3-р сургуулиудын номын сангийн ажлыг МХА-тай хамтран үзэж шалгав.

12. Дорноговь аймаг дахь Төрийн архивын хурлаар Номын сангийн устгах

бичгийн жагсаалт, байнга хадгалах нэгжийн бүртгэл, түр хадгалах нэгжийн бүртгэл зэргийг батлуулан зарим баримт бичгийг “Төрийн архив”-т шилжүүлэн өгөв.

13. УТНС-аас “Номын хандив” төслөөр авсан номын нэрсийн жагсаалтыг тулгаж, тооцоо хийн, зарим номуудыг буцааж, хөдөө сумдад шинэ номуудыг хүргүүлж, мөнгийг төрийн сангаар дамжуулан нэгтгэж УТНС –руу шилжүүлэв.

14. Байгууллагын нярав-кассын тайлан тооцоог сар бүр хийж, өр авлагагүй ажиллаж 384300 төгрөгний орлого оруулсан болно.

15. Байгууллагын хэмжээнд шинэ санаачилга бүтээлч ажил 10 удаа гаргаж, ГНО тасгийн каталогийн 30 ш төмөр шогол, коридорын урт сандлын бүрээс, тасалгааны цэцэг 1 ш, цэцгийн мандал 6-г шинээр санаачлан хийсэн.

16. Гал түймрийн улсын хяналтын байцаагчийн албан шаардлагын дагуу үндсэн фондын цонхонд төмөр торон хамгаалалт хийж, номын сангийн гадна талаас орж байгаа цахилгаан кабель шугамын аюулгүй байдалд үзлэг хийж, дээврийн хөндийгөөр явж байгаа хэсгийг трубанд сүвлэж галын аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авч ажилласан.

17. Байгууллагын өдөр тутмын болон их цэвэрлэгээ, гадна талын цэвэрлэгээг тогтмол хийж, бүх цонхны дулаалгыг авч, цонх хаалгуудыг угааж цэвэрлэн, фондуудын чийгшилтийг сайжруулан түмпэнд байнга ус хийж, хар хөшиг татаж байна.

18. Байгууллагын эд аж ахуйн жилийн эцсийн тооллого явуулж, бүртгэл маягтыг хөтлөн, тооллогын бүртгэлийг компьютерээр бичиж, ном, эд аж ахуй, кассын тайлангуудыг хугацаанд нь гарган өгөв.

19. Байгууллагын 2005 оны зардлын төсөв, 2005 оны үр дүнгийн гэрээгээр нийлүүлэх бүтээгдэхүүний төлөвлөгөө, Урамшлын мэдээлэл, 2004 оны үр дүнгийн гэрээний биелэлтийн тайлан, үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлт бусад судалгаа, мэдээнүүдийг хугацаанд гаргаж холбогдох газарт нь хүргүүлэв.

Тайлан бичсэн: Арга зүйч Д.Алтанчимэ

ДОРНОД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Нэг. Удирдлага, зохион байгуулалт

Тус номын сан 2004 онд 26.484.3 төгрөгийн төсөвтэй үүнээс өөрийн орлого 500.0 төгрөг, ном авах зардал 3.000.0 төгрөг болно.

Энэ онд Монгол Улсын Засгийн газрын 2003 оны 233 дугаар тогтоолын дагуу жижүүр, үйлчлэгч нартай “Төсөвт байгууллагын зарим ажил үйлчилгээг гүйцэтгэх гэрээ”, номын санчидтай үр дүнгийн гэрээг байгуулан ажиллаж гэрээний биелэлтийг дүгнэж ажилласан. Тухайн оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээнд ажилтны ажлын төлөвлөлт, албан хэргийн хөтлөлтийн стандарт хангалтгүй, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэхэд санаачлага гаргаагүйг захиргаа, аргазүйн зөвлөлөөр хэлэлцсэн.

Боловсрол соёлын газартай хамтран орон нутгийн номын санчдын “Номын сан-Нээлттэй мэдээлэл” сэдэвт сургалтыг Сэргэлэн сум, аймгийн төв номын санд зохион байгуулан тус сургалтаас “Номын санд хөтлөгдөх

бүртгэлүүдийг стандартын дагуу хөтлөх”, “Орон нутаг судлалыг өөрийн номын сангийн онцлогт тохируулан нэвтрүүлэх”, “Уншигчдын төрөл бүрийн лавлагааг гаргах, уншигчдын хүртээл болгох” зэрэг ажлуудыг тогтмолжуулан тодорхой үр дүнд хүрч, номын сангийн өмнө тавигдаж байгаа өнөөгийн шаардлага хэрэгцээг хангах зорилт дэвшүүлсэн.

Хэрлэн сумын ЕБС-ийн болон бусад номын сангуудтай хамтран “Ном оюуны мэлмий” сэдэвт ажлыг сар бүр зохион байгуулах, Хэрлэн сумын тамгын газартай “Багийн иргэдэд ном хэвлэлийг хэрхэн ойртуулах” тухай ярилцлагыг зохион байгуулан тухайн онд 4,8-р багт зөөврийн номын санг гэрийн ажилтай хүмүүсээр ажиллуулан эхлүүлснээс 8-р багийн өндөр настан Дамдин тогтмол идэвхитэй ажиллаж байна.

Сар бүр номын сангуудын дунд зохион байгуулж байгаа ажилд Сэргэлэн сумын сургуулийн номын санч И.Энхтуяа, 1-р сургуулийн номын санч П.Эрдэнэцэцэг нар бусдаас санаачлагатай оролцсон.

Чойбалсан сумын сургуулийн болон ЗБОЭТ-д байгуулагдсан номын сангийн номонд техник ажиллагаа хийж каталог болон анхан шатны бүртгэлийг хөтлөх аргачлал зөвлөлтөө туслалцаа үзүүлж, номын санчдад фондын хадгалалт хамгаалалт, хууль тогтоолын товхимол гаргаж хүргүүлсэн. “Алтаргана-2004” олон улсын буриадын урлаг соёлын наадмын эрдэм шинжилгээний хурлын болон оюутны эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэлүүдээр эмхэтгэл хэвлүүлэн гаргасан.

Номын худалдааг өргөжүүлэн Улаанбаатар хотын “Коллектор” ХХК-ны салбарыг 100 гаруй нэрийн 700.0 төгрөгийн ном соёлын бараатайгаар нээн ажиллуулж байна.

Хүүхдэд ээлтэй аймаг болох зорилтыг хэрэгжүүлэхээр хүүхдийн уншлагын танхимыг тохижуулахад төсвийн хэмнэлтээс 375.0 төгрөгөөр тохижуулсан.

Хоёр: Фонд баяжилт, уншлага үйлчилгээ

Уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд номын сангийн уншигчдын бүтэц онцлог болон хичээлийн программын дагуу нөхөн бүрлүүлэлтийн номын нэрсийг гарган тухайн үеийн бүрдүүлэлтээр Азийн сангийн ном хөтөлбөр, Монгол улсын хуулиуд, дэлхийн шилдэг 30 зохиол, англи, герман, франц, япон хэлний хичээлийн CD зэрэг 1033 ширхэг ном авч 67374 номтой болж фондын эргэлт 245.9% болоод байна. Улирал дутам 30-40 нэрийн монгол хэвлэлийг захиалан уншлаганд гаргаж байна.

Уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд цөөн ширхэгтэй өгүүллэг, шүлэг зэргийг олшруулах, урагдаж гэмтсэн номыг сэлбэн засахын зэрэгцээ номын баярыг тохиолдуулан “Номоо баярлуулцгаая” 14 хоногийн ажлыг Залгамжлагч холбоотой хамтран бусдад туслах, ном эмчлэх, мэдээлэл сурталчилгааны групп гарган номоо хайрлацгаая, хүүхдийн эрх, ДОХ бэлгийн замын өвчин, ариун хайр зэрэг сэдвүүдээр өрөнхий боловсролын сургуулийн 1, 5, 8, 12, ХУЦ-ын сурагчдын дунд уулзалт-ярилцлага зохиосон нь номын хуудас урагдах, алга болох нь багасч, уншигчдын үйлчилгээний соёлд нөлөөлсөн үр дүнтэй ажиллагаа болсон юм.

Шинээр ирсэн номын мэдээллийг гаргаж и-мэйл хаягаар хүргүүлэхээс гадна өөрийн ВЭБ-д тавьж, төрөл анги, үсэг дарааллын каталогт суулгаж

электрон хэлбэрээр баяжуулж байна.

Үндсэн ба ойрын фондын номыг редакторлаж тавиурын болон завсрын ялгагчуудыг шинэчлэн хийсэн.

Энэ онд 5199 байнгын уншигч, 65238 ирцэд 165709 ном хэвлэл олгосноос 302 ном гэрээр үйлчилсэн нь өмнөх оноос уншигч 1.1%, ном олголт 1.3%-иар өссөн бөгөөд нэг байнгын уншигч дунджаар 31.8 ном, ирцээр дунжаар 2.5 ном уншсан байна.

Алслагдсан хүнд номын сангийн үйлчилгээг ойртуулах, уншлага үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэхийн тулд явуул, зөөврөөр, ном солилцоогоор ном хүргэж байлаа.

Үүнд: Явуулын үйлчилгээгээр Хөлөнбуйр, Булган, Баяндун сум,

4,8,10-р баг, Цагдаагийн газар, НААҮГ, ММИС, 1-р сургуульд 840 номоор 1010 хүнд, зөөврөөр Хан-уул цогцолборын дотуур байр, Энх зуслан зэргээс гадна хувь хүмүүс 8-р баг Дамдин, Чулуунхороот сумын Ж Гэрэлмаа нар нийт 441 ном авч 52 уншигчдад карт нээж 165 ном олгож, ном солилцоогоор 11-р сургууль, Чулуунхороот, Баян-уул, Сэргэлэн, Хөлөнбуйр сумын болон 1,2,5,8,12, ММИС, МСҮТ зэрэг сургуулиудын номын сангуудад 84 ном уншуулсан.

Мөн анги хамт олноор номын сангийн уншигч болгох, байгууллага хамт олонд нь очиж үйлчлэснээр ЕБС-ийн болон цэцэрлэгийн 0 бүлгийн 20 анги хамт олон 596 сурагчид, 11,6, 2-р цэцэрлэг, ХУЦ-ийн бага сургууль, Ирээдүй төв зэрэг байгууллагын 130 уншигчдад үйлчилсэн байна.

Уншигчдад ном хэвлэлийг электрон хэлбэрээр монгол ВЭБ-д байгаа сонин, ном, хэлний хичээл, Монгол улсын хууль зэргийг уншуулах үйлчилгээ тогтмолжиж байна.

Интернэтийн үйлчилгээгээр электрон шуудан, дунд сургуулийн сурагчдын хичээлийн бие даалт, рефератын ажлын материалыг олж өгөх үйлчилгээнд 4500 гаруй хүн хамрагдсан.

Сүлжээнд холбогдсон байгууллагуудад хуваарийн дагуу очиж гарсан гэмтлийг засварлан хэвийн ажиллагааг хангаж байсан бөгөөд 5,12 сургуулийн багш нарт сүлжээний ашиглалт, засварлалт сэдвээр 20 цагийн сургалт явуулсан.

Музейн ВЭБ хуудсыг хийж www.dornod.mn сервер дээр байрлуулснаас гадна аймгийн байгаль орчны алба болон аялал жуулчлалын вэб хуудсыг тавьж ажиллагаанд оруулсан.

Гурав: Мэдээлэл сурталчилгаа, лавлагаа

Уншигчдад аман ба бичгийн соёлыг сурталчлах, сэргээх, өвлүүлэх, оюуны боловсролоо дээшлүүлэх, хүн амын ном, мэдээллийг хангамжийг сайжруулах зорилгоор мэдээлэл сурталчилгаа, лавлагааны ажлыг зохион байгуулж ирсэн. **Үүнд:**

- Уран бүтээлчдийн урын санг нэмэгдүүлэх тэдний авъяас чадавхыг хөгжүүлэх, түгээн дэлгэрүүлэхээр Дорнод аймгийн шилдгийг шалгаруулах “Талын шүлэг - 2004” яруу найргийн наадмыг ШСТТС, аймгийн утга зохиолын нэгдэлтэй хамтран зохион байгуулсан.
- Жил болгон уламжлан зохион байгуулдаг “Бичиг соёлын хишиг өдөр”-өөр монгол бичгийг сэргээх, дэлгэрүүлэх, залуучуудад сургах өвлүүлэх

зорилготойгоор Ардын Боловсролын Тэргүүний ажилтан ахмад багш Цэрэндашийн нэрэмжит “Цэвэр сайхан бичигтэн” шалгаруулах уралдаан, цардмал зам дээр 5-7-р ангийн сурагчдын дунд “Би Монгол хүн” гэсэн үгийг монгол бичгээр, 8-10-р ангийн сурагчдын дунд “Хэлтэй бол хөлтэй” гэсэн үгийг монгол бичгээр бичсэн зохиомж зургийн уралдаан, монгол бичгээр ДОРНОД гэдэг үгийг уран гоёор гавъяат багш Бадарч бичиж олон хүмүүс дууриаж бичүүлэх, багш шавийн холбоо тогтоох зэрэг ажлуудыг зохион явуулсан юм.

- Монголын нэрт хөгжмийн зохиолч Г.Дарамзагдын 75 насны ойд зориулсан олон улсын мэргэжлийн дуучдын “Дорнын эгшиглэн” анхдугаар уралдааныг угтаж “Г.Дарамзагдын дууг хэн сайн дуулах вэ” тэмцээн болон түүний уран бүтээлийг сурталчлах ажлуудыг багшийн коллежийн номын сантай хамтран явуулсан.
- Зохиолчдын уран бүтээлийг уншигчдад түгээн дэлгэрүүлэн таниулах, судлуулах, сурагчдын илтгэх, бичих ур чадварыг дээшлүүлэхээр ЕБС-ийн 10-р ангийн сурагчдын дунд М.Ядамсүрэнгийн уран бүтээлээр, Б.Ренчингийн “4 өгүүллэг” зохиолоор илтгэлийн уралдаан, 9-р ангийн сурагчдын дунд Э.Хэмингуайн “Өвгөн тэнгис 2” зохиолоор дүрийн тоглолт, Ц.Дамдинсүрэнгийн “Буурал ээж минь” шүлэг зохиогдсоны 70 жилийн ойг угтаж уншигчдад танилцуулан цээжлүүлэх, АХИС-ын Ирээдүй төвд “Д.Нацагдорж-80” уран уншлагын уралдаан, яруу найрагч И.Төгсжаргалын “Сарны өвөрт хонолоо” номын баярын өдөрлөг, хүүхдийн баярыг тохиолдуулан “Хүүхэд нас” өдөрлөгөөр “Миний хоби” кино жүжигчид, маркны цуглуулга, чихрийн цаас, зоос, мөнгө, тэмдэг, хамтлагуудын зураг зэрэг хүүхдүүдийн цуглуулгын үзэсгэлэн, “Би зурах дуртай” зургийн уралдаан зэргийг зарлан явуулж дүгнэж 590 сурагчдыг хамарсан.
- АНУ-ын Элчин сайдын яамны хэвлэл мэдээллийн албаны дарга Скотт Вейнхолд, профессор Дэвид Пичаски нар “Америкийн соёл ба нийгэм” сэдвээр лекц уншсан.
- Цэцэрлэгийн бэлтгэл 0 бүлгийн хүүхдүүдийг номын сантай танилцуулан Өнчин цагаан ботго, Барыг дийлсэн 13 арга, Бяцхан давхар байшин, Нугасны муухай дэгдээхэй, Түмэн үлгэр зэрэг номоор чанга уншлага хийлээ.
- Фондын эргэлтийг сайжруулах, уншлаганд бага гарч байгаа болон зохиолчдын уран бүтээлийг нийтэд сурталчлах зорилгоор зохиолчдын мэндэлсэн өдрүүдээр болон цаг үеийн сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг 33 удаа 1119 номоор гаргаж 12505 хүнд үзүүлэн юм.
- Монгол ёс заншлыг сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэх, өвлүүлэх, мэдээлэх зорилгоор танхимуудад самбар гаргаж аав ээжээ хүндэлье, монгол гэрийн ёс, мал аж ахуйн холбогдолтой ёс заншил, байгаль ба хүн, монгол уламжлалт уяа зэрэг сэдвүүдээр лавлагаа гаргаж уншигчдад ашиглуулж байна.

Дөрөв. Бусад ажлын талаар

Батлагдсан төсвийг зүйл ангийн дагуу зарцуулж, байгууллага хоорондын тооцоог бүрэн барагдуулан өр авлагагүй ажилласан. Энэ онд төлбөрт үйлчилгээний орлого 867264 төгрөг, интернет танхимын орлогыг сувгийн

төлбөрт орон нутгийн сүлжээний албад төлдөг юм.

Ажилчдын нийгмийн асуудалд зориулан гэр хороололд амьдардаг ажилтан ажилчдад тус бүрд нүүрс татах 10л шатахууны зардал нийт 52800 төгрөг, тэтгэмжинд 100.0 төгрөг, сургалтанд 150.0 төгрөг төсвөөс зарцуулсан.

2004 онд нийтийн болон хүүхдийн уншлагын танхимуудад тооллого хийж тооцоог бодож 2003-2004 онд уншигчдын үрэгдүүлсэн ба уншлаганд ашиглагдах бололцоогүй урагдаж гэмтсэн номын нэрсийг гаргаж данснаас хасуулах саналыг аймгийн орон нутгийн өмчид оруулахаар акт гаргасан.

Байгууллагын 2004 онд хөтлөгдөх болон байнга, түр хадгалах бичиг хэргийн жагсаалтыг гарган дугаар байрны шифрийн дагуу хадгалах, байрлуулах зэргээр архив зохих шаардлагын дагуу хийгдэж байгаа болно.

Тухайн онд эрхлэгч С.Алтанцэцэг Улаан-Үдэд мэргэжил дээшлүүлэх, номын санч Л.Цагаан МҮЭ-ийн Данийн төслөөр аргагүйч багш бэлтгэх шаталсан сургалтанд, номын санч Г.Гүнжинлхам СУИС-ын Соёлын менежментийн чиглэлээр магистрын, Матад сумын номын санч Сарантуяа, 1-р сургуулийн номын санч П.Эрдэнэцэцэг нар мэргэжүүлэх 21 хоногийн сургалтанд тус тус хамрагдсан.

Тус номын сан нь аймгийн нийт хүн амд ном хэвлэл, мэдээллийн хүртээмж хангамжийг нэмэгдүүлэхийн тулд өөрийн хүчин чадал, сан хөмрөгийн хэмжээнд үйлчилж байгаа боловч ном хэвлэл үрэгдэх, оюутан сурагчдын хичээлийн программд шаардагдах номууд ховордож байгаагаас уншигчдын эрэлт хэрэгцээ бүрэн хангагдаж чадахгүй байна.

Мөн орон нутагт ажиллаж байгаа сум болон сургуулийн номын санчдын 14.2 хувь мэргэжлийн 85.8 хувь мэргэжлийн бус байгаа нь номын санчдыг давтан сургах мэргэшүүлэх асуудал нэн тулгамдаж байна.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч С.Алтанцэцэг

С.БУЯННЭМЭХИЙН НЭРЭМЖИТ ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД ХИЙСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Нэг. Хууль, тогтоомж, шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлэх талаар

Төсвийн байгууллагын Удирдлага санхүүжилтийн хуулийн дагуу 2004 онд хийх, нийлүүлэх бүтээгдэхүүний үр дүнгийн гэрээг төсвийн Ерөнхий менежертэй хийлээ. “Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай” шинэ хуулийг хамт олондоо сурталчлан судлуулж Менежерээс албан хаагчидтай байгуулах үр дүнгийн гэрээг хүн нэг бүртэй хийж, улирал бүр дүгнэж ажлын амжилтаар урамшуулал, нэмэгдэл зэргийг ажиллагсдад олгож ирлээ.

БСГ-тай хамтран аймгийн 15 мэдээллийн төвийн ажилтнуудын сургалт семинарыг зохион явуулж, номын сангийн маркетинг, менежментийн талаар мэдлэг олгож тестийн шалгалт авав.

БСШУЯам, УТНС-аас номын сангийн эрхлэгч нарт зориулан зохион байгуулсан “Номын сангийн менежмент, зохион байгуулалт” сургалтанд хамрагдсан.

Хулд, Өлзийт, Говь-Угтаал, Өндөршил, Эрдэнэдалай, Дэрэн сумд, аймгийн төвийн 1-4-р сургуулиудын номын санч нарт анхан шатны онол практикын дадлага олгож, арга зүйн зөвлөгөө 12 удаа өгсөн.

Долоо хоногийн Баасан гаригийн 17-18 цагт хууль эрх зүйн болон бусад мэдээллийг холбогдох мэргэжилтнүүдийг урьж хийлгэж заншсан.

Хоёр. Дотоод ажлын талаар

2004 онд хийх ажил, улирлын ажлын төлөвлөгөөгөө гарган Газрын даргаараа баталгаажуулж хэрэгжүүлж ирлээ.

Хүүхдийн баярыг тохиолдуулан байгууллагын ажиллагсдын хүүхдүүдийг хүлээн авч, арга хэмжээ зохион байгуулснаас гадна цагаан сар, ахмадын өдрөөр байгууллагаас гавьяаны амралтаа авсан ахмадуудаа хүлээн авч хүндэтгэл үзүүллээ.

Байгууллагын дотоод тохижилт, соёлжилт, урсгал засварын ажлыг хийж 100.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан.

Өвлийн бэлтгэлийг хангах сумын Засаг даргын албан даалгаврын мөрөөр байгууллагын цонх, хаалганы доторлогоо дулаалгыг хийж өвлийн бэлтгэл хангалаа.

Байгууллагын эрүүл ахуй, соёлжилтод анхаарч цэцэгжүүлэх хөдөлгөөн өрнүүллээ. Ажиллагсдын ажлын үр дүнг хагас жилээр хэлэлцэж хамт олны саналыг үндэслэн Монголын үзэсгэлэнт газруудаар аялах, Архангай, Өвөрхангай аймгуудын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцах тойрон аялал хийлээ.

Гурав. Мэдээлэл сурталчилгаа, соёл олон түмний ажлын талаар

Монгол Улсын Алдарт гавьяат уран зохиолч С.Буяннэмэхийн нэрэмжит болсонтой холбогдуулан нэрт зохиолчийн танхим байгуулах материал эрдэм шинжилгээний ажлыг эхлүүллээ. Төрсөн өдрийг нь тохиолдуулан алдарт зохиолчийн намтар уран бүтээлийг Аймгийн “Говийн тэнгэр” 101.9 FM радиогоор, “Дундговь” телевизээр найргийн баярын өдрийг сурталчиллаа.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигийг хүлээн авч “Монголын нууц товчоо” номыг урлан бүтээлгэж уншигчийн танхимдаа залсан нь аймгуудын номын сангийн хувьд анхдагч нь боллоо.

“Хөхөөтэй цаг” танин мэдэхүйн уралдааныг 3-р сургуулийн 7а,в бүлгүүдийн хооронд зохион явуулж, 60 хүүхэд хамрагдаж, 7а анги тэргүүлэв.

Гэгээн Валентины өдрийг тохиолдуулан “Гэгээн хайрын баяр” тэмдэглэж, хайрын шүлэг, захидал, хайрын өдрийн Лого-ны уралдаан явуулав.

Оюутан залуус, сурагчдын дунд БЗХӨ, ДОХ, ХДХВ өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зорилго бүхий “Залуусаа эрүүл амьдаръя” сэдэвт эрүүл мэндийн сургалт явуулж, 120 оюутан сурагчид хамрагдав.

Оюутан, сурагчдад зориулж гарын авлага тестийн материалууд, эх зохиолуудаар үзэсгэлэн гаргаж, орон нутгийн телевизээр сэдэвчилсэн болон шинэ номын тойм, их дээд сургуулиудын танилцуулга, хууль, засгийн газрын тогтоолуудаар булан гаргав.

Олон улсын хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдөр 6-р сарын 1-нд “Шидэт үлгэрийн орноор” зэрэг хүүхдийн номын үзэсгэлэнг аймгийн төв талбайд гаргаж эцэг эх, хүүхдүүдэд сурталчлав.

“Гэр бүлийн хөгжлийн жил”-ийн ажлын хүрээнд дараах арга хэмжээг зохион байгууллаа. Үүнд: “Монгол гэр бүлийн уламжлал шинэчлэл” номоор эрдэм шинжилгээний бага хурал, илтгэлийн уралдаан, ахмад, дунд, залуу 3 үеийн гэр бүлийн уулзалт ярилцлага, дурсамж явуулж, ургийн бичгийн үзэсгэлэн зохион байгуулсан...

Аймгийн нутаг дэвсгэр дээрх соёлын үнэт өв ховор номыг сурталчлах, эрж сурвалжлах зорилгоор “Ховор үнэт номын дуудлага худалдаа”, үзэсгэлэн зохион байгуулсан.

Монгол Улс тунхагласны өдрийг тохиолдуулан “Монгол бичгээр сайхан бичих” уралдаан /120 гаруй хүүхэд оролцсон/, “Түргэн уншигч” /35 хүүхэд оролцсон/, “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” шилдэг дүрийн тоглолт шалгаруулсан.

Номын сангийн байгууллагыг иргэдэд ойлгуулах, ойртуулах, сурталчлах зорилгоор “Уншигчдын сүлд модны наадам”-ыг 2 дахь удаа зохион явуулж, “Ард түмэнд ээлтэй номын санч”, “Оюутан залууст ээлтэй номын санч”, “Хүүхдэд ээлтэй номын санч” номинациар номын санчдыг аймгийн хэмжээнд шалгаруулж, тодруулан өргөмжлөл хадгалууллаа. Оны “Тэргүүний уншигч”-дыг тодруулж бэлэг өглөө. Сүлд модны наадамд 150 гаруй хүн оролцсон.

Дөрөв. Уншлага үйлчилгээ, төлөвлөгөөт ажлын талаар

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1	Уншигч	3000	3000	100%
2	Ном олголт	40000	51902	129.7%
3	Ирэгсэд		14830	
4	Орлого		248045	

2004 онд фондын баяжилт 1064700-ийн 287 шинэ номоор хийж, хөмрөгийн 5.2% буюу 2805 номд сэлбэн засалт хийж уншигчдад үйлчиллээ.

Каталогийн санд 141ш картыг бичиж байрлуулав. Улсын нэгдсэн каталогт 120ш карт бичиж хүргүүллээ. Каталогийн хаяг, ялгагчуудыг шинэчлэн байрлууллаа.

20 гаруй нэрийн 100.0 мян. төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан уншигчдад үйлчилж байна.

Хүүхдийн танин мэдэхүйн “Өглөө” сонинтой хамтарч 2-3 дугаар гаргалаа.

Орон нутгийн “Хадаг” сонин, “Говийн тэнгэр” FM-101.9 радио, “Дундговь” телевизтэй гэрээ байгуулан ажиллаж, номын сангийн үйл ажиллагааг сурталчлан, шинэ номын тойм хийж байна.

Тав. Санхүүгийн талаар

2004 онд 19163.2 мян. төгрөгийн зарлага санхүүжилт хийлээ. Өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 12-р сарын 20-ны байдлаар 101%-аар биелүүллээ. Жилийн тайлан тэнцэлийг олон улсын шинэчилсэн нягтлан бодох бүртгэлийн дансны жагсаалт, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад тохируулан гаргаж эхэллээ. Жилийн эцсийн тооллогыг хийж байна.

ДҮГНЭЛТ:

2004 онд хийсэн ажил, арга хэмжээндээ дүгнэлт хийж үзэхэд төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтын хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Менежерээс ажиллагсадтай хийсэн үр дүнгийн гэрээг улирлаар дүгнэж ажлын үр дүнгээр цалинд өөрчлөлт оруулан ажлын амжилт, ур чадвараар нь нэмэгдэл урамшил олгосон нь ажил эрчимтэй явах, шинээр төрөл бүрийн ажил, арга хэмжээ зохион байгуулагдах, ажлын өрсөлдөөн бий болох зэрэг ажлын ахиц, өөрчлөлт гарч байгаа нь харагдаж байна. Нөгөө талаар БСШУЯ-аас номын санчдын ур чадварыг дүгнэх шалгуур журам боловсруулж, мэргэжлийн зэрэглэл тогтоож өгөх нь зүйтэй байна. /Энэ тухай мөн урд онуудад ч санал болгож байсан/

Байгууллагаас өгсөн төсвийн хуваарилалтын саналыг үндэслэн сар, улирлын хуваарийг хийж байхыг санал болгож байна.

Санхүү төсвийн хүндрэл их байгаа ч дотоод хүчин чадлаа дайчлан ажиллаж, аймгийн мэдээллийн төв болох зорилгоо биелүүлэх боломж байна гэж дүгнэж байна.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч А.Нансалмаа

**Б.ЯВУУХУЛАНГИЙН НЭРЭМЖИТ ЗАВХАН АЙМГИЙН
ТӨВ НОМЫН САНГААС 2004 ОНД ХИЙСЭН
АЖЛЫН ТАЙЛАН**

Монгол улсын засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ард иргэдийн оюун санааны хэрэгцээг хангах тэдний улс төр, ёс суртахуун, гоо зүй, хууль эрхийн хүмүүжил, оюуны чадавхыг дээшлүүлэхэд орчин үеийн үйлчилгээг ашиглан хүн бүрт мэдээлэл хүргэх замаар нийгэмд идэвхитэй мэдлэгтэй иргэнийг төлөвшүүлэх нь номын сангийн гол зорилт болоод байна.

Иймд номын сан уншлага үйлчилгээг өргөтгөх техник технологийг нэвтрүүлэх, ном сурталчлах ажлын агуулга хэлбэрийг баяжуулахад бүх ажлаа чиглүүлэн ажиллаж байна.

Нэг. Аж ахуй, зохион байгуулалтын ажлын талаар

Номын сангийн ажлыг тогтмолжуулж ажлаа жил, улирлаар төлөвлөн хамт олны хурлаар хэлэлцэн баталж ажиллав. Уншигчдад ая тухтай үйлчлэх зорилгоор хүүхдийн болон насанд хүрэгчдийн уншлагын танхимд 2.7 сая төгрөгийн засвар хийлээ.

Мөн уншлага үйлчилгээгээ өргөтгөх зорилгоор Хатанбаатар Магсаржавын штаб байрлаж байсан байшинг аймгийн ИТХ-н тэргүүлэгчдийн

тогтоол, мэргэжлийн хяналтын газрын улсын байцаагчийн акт гарсны үндсэн дээр уг байшинг буулгаж 16.5-5.50 харьцаатай байшинг тогтмол хэвлэлийн уншлагын танхим, интернетийн уншлагын танхимын зориулалтаар БСШУЯ-ны хөрөнгө оруулалтаар 11.8 сая төгрөгийн өргөтгөл барьж дуусах шатандаа оруулав.

Номын сангийн үйлчилгээг боловсронгуй болгох зорилгоор 2346.0 төгрөгөөр LG компьютер 2 ш-г, БСШУЯ-ны шугамаар Pentium-4 компьютер авсны зэрэгцээ АУИС-с CDISIS программ авч номын сангийн үйл ажиллагааг компьютерт оруулах бэлтгэл ажлыг хангаж байна.

Хоёр. Уншлага үйлчилгээний талаар

Нийгмийн хөгжил өөрчлөлтийн үед уншигчдын хэрэгцээ шаардлагыг хангах иргэдэд мэдээлэл түгээх ажлыг амжилттай зохион байгуулан нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд ард иргэдэд номын сангийн үйлчилгээнд хамруулахад чиглэсэн зохион байгуулалтын ажлыг хийж 5512 уншигч 39756 ирэгсдэд 45865 ном олгож үйлчилсэн байна.

Уншлага үйлчилгээгээ өргөтгөх зорилгоор Орхон их сургуулийн Завхан аймаг дахь салбар сургууль, эрүүл мэндийн газарт салбар номын сан ажиллуулахын зэрэгцээ Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Монгол улсын их сургуулийн харъяа Эдийн засгийн салбар сургууль, ерөнхий боловсролын сургуулиудад ном зөөвөрлөн уншуулах ажлыг хийж нийт 2123 уншигч, 15365 ш ном олгож үйлчлэв.

Гурав. Номын фонд, каталоги, ном зүйн ажлын талаар

Монгол улсын засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хөдөөгийн хүн амд шинэ ном хүргэх ажлыг амжилттай зохион байгуулан Засгийн газрын шилдэг ном шалгаруулалтаар 58 нэрийн 868300 төгрөгийн ном, Азийн сан хөтөлбөрөөс 186 ш ном CD, эдийн засгийн ком англи хэлний хичээл авч фонд баяжуулсаны зэрэгцээ 19 нэрийн 308800 төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан уншлага үйлчилгээнд ашиглалаа.

Төсвийн хөрөнгөөр ном авч фонд баяжуулснаас гадна “Эргэлт авчирсан он жилүүд” Эрдэнэт номыг 24 сумын нийтийн номын сан, 35 сургуулийн номын санд тарааж өгсөний зэрэгцээ, 5 нэр төрлийн бэлгийн номоор фонд баяжуулав.

Орос номын фондыг хүлээлцэх тооллогыг хийж уншигчдын хэрэгцээ шаардлагыг хангахгүй болсон 1392 ширхэг номыг акталсан бөгөөд уншигчдын үрэгдүүлсэн номонд төлбөр хийв.

Уншигчдын эрэлт хэрэгцээ шаардлага фондын эргэлтийг сайжруулах зорилгоор сумдын номын сантай захиалгат номын солилцоо хийж хөдөөгийн ард иргэдэд үйлчилсэн байна.

Лавлагааны фондыг ашиглан уншигчдад өдөр тутам лавлагааг амаар болон бичгээр өгч өгөгдсөн лавлагааны архивыг баяжуулж 3904 хүнд үйлчиллээ.

Гэр бүлийг дэмжих жилийн хүрээнд хүн амд эрүүл аж төрөх ёсыг хэвшүүлэх чиглэлээр мэдээлэл, гэр бүлийн асуудлаар хууль тогтоомж болон гэр бүлийн үүргийн талаар гарын авлага, төрөөс хүнс ХАА-н талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар уламжлалт цагаан идээг үйлдвэрлэлийн аргаар боловсруулах арга технологи сэдэвт гарын

авлага, төмс хүнсний ногоог боловсруулах, хадгалах дэвшилтэт арга технологийн талаар гарын авлага, “Хутагтууд” сэдэвт санамж өгөх ном зүй, “Сонгуулийн хууль” гарын авлага, “Завхан аймгийн нутаг дэвсгэр дэхь түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалт газруудын жагсаалт”-ыг гаргаж уншлага үйлчилгээнд ашиглав. Төр засгийн тогтоол шийдвэр, зах зээлийн эдийн засаг, тандь ашигтай зөвлөгөө картын санг баяжуулж уншлага үйлчилгээнд ашиглаж байна. Шинэ номын мэдээллийг 2 удаа гаргаж сурталчлав. Төрөл бүрийн CD-ний тусламжтайгаар уншигчдад мэдээлэл өгч байна.

Дөрөв. Ном сурталчлах ажлын талаар

Уншигчдын дунд зохиох соёл олон түмний ажлыг тогтмолжуулж чанар үр нөлөөг дээшлүүлэхэд анхаарч доорх ажлуудыг хийлээ.

Хүүхэд залуучуудын хэлний мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор 10 жилийн сургуулиудын ахлах ангийн сурагчдын дунд Пирамид англи хэлний тэмцээнийг 6 удаа, “Байгаль орчинд тулгамдсан асуудал” сэдвээр ЭЗСС-н оюутнуудын дунд мэтгэлцээн, шинэ ба сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 21 удаа, Д.Намдагийн “Цаг төрийн үймээн” романаар Дэвшил сургуулийн 10-р ангийн сурагчдын дунд УБХ, Б.Явуухулангийн мэндэлсний 75 насны ойг тохиолдуулан “Би хаана төрөө вэ?” сэдэвт өдөрлөг, инээдмийн баярын өдрийг тохиолдуулан ХБК-н сурагчдын дунд хошин дүрийн тоглолт, Ч.Ойдовын жүжгийн уран бүтээлээр маргаан, бичиг соёлын хишиг өдрийг тохиолдуулан ЕБС-уудын дунд “Уйгаржин монгол бичгээр хэн зөв сайхан бичих вэ?” сэдэвт уралдаан зохион байгуулж ховор ба ховордсон уйгаржин бичгээр бичигдсэн номын үзэсгэлэн гаргаж номын тойм хийв.

ЭМГ-тай хамтран “Биеэ авч явах соёл” сэдвээр уншигчдын дунд лекц яриа зохион байгуулав. Улс тунхагласны ойд зориулж “Хүний эрх” сэдэвт мэтгэлцээн зохион байгуулав.

10 жилийн 2-р сургуулийн сурагчдын дунд номын баатар сурталчилсан “Богино холбоо” тэмцээн зохион байгуулав. Шинэ ба сэдэвчилсэн номын тойм 14 удаа хийв.

Тав. Арга зүйн ажлын талаар

Монгол улсын засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хөдөөгийн хүн амд шинэ ном хүргэх ажлыг амжилттай зохион байгуулж нийт 18 суманд 569 ш 1668711 төгрөгийн номыг хүргэлээ.

Алдархаан сумын номын санчийг өөрийн номын сан дээр 21 хоногийн дадлага хийлгэв. Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсаны дагуу “Орчин үе -номын сан” сэдэвт сургалтыг зохион байгуулж сум сургуулийн 43 номын санч хамрагдлаа.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч Б.Наранцэцэг

ОРХОН АЙМГИЙН НОМЫН ТӨВИЙН 2004 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Илүү нээлттэй, чөлөөтэй, орчин үеийн үйлчилгээг ашиглан мэдээллийн чөлөөт урсгалыг өргөжүүлэн хүн бүрт мэдээлэл хүргэх замаар нийгэмд идэвхтэй, мэдлэгтэй иргэнийг төлөвшүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.

БИДНИЙ ЭРМЭЛЗЛЭЛ

- ▶ Хэрэглэгчдийн эрх ашгийн төлөө
- ▶ Уншлага үйлчилгээний чанарын төлөө
- ▶ Харилцан ашигтай түншлэлийн төлөө
- ▶ Шинэлэг бүхэнд суралцахын төлөө

БҮТЭЦ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

- ▶ 1994 онд нийтийн “Найрамдал” номын сан, хүүхдийн номын сан, номын худалдааг нэгтгэн номын сан, номын худалдаа, мэдээллийн ажлыг цогцоор нь зохион байгуулах чиглэлээр бүтцийн өөрчлөлт хийж “Номын төв”-ийг байгуулсан.
- ▶ Нийтийн, хүүхдийн, тогтмол хэвлэл-гэрээр олгох, интернэт-лавлагаа, боловсрол мэдээллийн зөвлөлгөө, англи хэл-компьютерийн сургалт, чөлөөт цаг-номын худалдаа, хэвлэлийн жижиг бүтээгдэхүүний гэсэн төрөлжсөн 8 танхимаар үйл ажиллагаа явуулдаг.
- ▶ Орон тоо, хүний нөөц: Нийт 20 ажиллагсадтай, дээд боловсролтой 9, үүнээс номын сан-ном зүйн мэргэжлээр 4, тусгай дунд боловсролтой 5, соёлын тэргүүний ажилтан 3, сумын болон БСГ-ын хөдөлмөрийн аварга 3.

Нэг. 2004 оны үйл ажиллагааны зорилтын хэрэгжилт, үр дүн

Иргэд олон нийтийг өргөн хүрээтэй иж бүрэн мэдээллээр найдвартай шуурхай хангах, мэдээллийн технологийн хүчин чадлыг олны хүртээл болгох, иргэдийн оюун санааг хөгжүүлэх, соёл, мэдлэг, мэдээллийг дээшлүүлэх, нэмэгдүүлэхэд тэдний өөрсдийн оролцоо, хүчин зүтгэлийг дайчлах, үүнд чиглэгдсэн орчинг бий болгоход үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллаа.

Үйлчилгээний хүрээ, хуртээмжийг өргөжүүлэх хүрээнд:

Уншлага үйлчилгээний үндсэн зорилтууд бүрэн хангагдаж, үйлчилгээний шинэлэг, дэвшилтэт арга хэлбэрүүд амжилттай хэрэгжиж байна.

а) Номын сангийн үндсэн үйл ажиллагаа:

- 6396 хүнд уншигчийн карт нээж, 50027 хүнд 126600 ном, хэвлэл олголоо.
- Байгууллага, сургууль, нийгмийн эмзэг бүлгийн хүрээнд үйлчилгээг ойртуулж зөөврийн үйлчилгээ нийт 121 удаа зохион байгуулж 2600 хүн хамрагдлаа.

Үүнээс:

- Хөгжлийн бэрхшээлтэй 18 хүнд 74 удаа гэрээр нь ном хүргэлээ.
- Хүүхэд, залуучуудын дунд нийт 107 удаа СОТА зохион байгуулж, 6700 хүн, хүүхдийн зуны амралтаар зусланд 2 ээлжинд нүүдлийн номын сан ажиллуулан 500 гаруй хүүхэд хамрагдлаа.
- Шинэ номын болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 74 удаа гаргаж 1760 нэрийн ном сурталчиллаа.
- 1000 хүнд лавлагаа өгч, “Шинэ номын мэдээ” бюллетень 7 удаа гаргаж, лавлагаа ном зүйн аппаратад байгаа лавлах, гарын авлага, ном зүйн бүртгэлийн тухай лавлах, МУЗ-ын дээжис 108 ботид орсон ЕБС-ийн 7-8-р ангийн хичээлээс гадуур унших номын лавлах жагсаалтуудыг тус тус гаргалаа.

б) Дэвшилтэт, шинэ үйлчилгээ, бүтээлч:

Лавлагаа ном зүйн ажлыг интернэтийн үйлчилгээтэй хослуулан зохион байгуулснаар аливаа мэдээллийг олон эх сурвалжаас авах, хэрэгцээт зүйлийг шууд хэвлэн өгөх, уншигчид өөрсдөө хэрэгцээт зүйлээ хэвлэж авах зэрэг мэдээллийн үйлчилгээний шинэлэг хэлбэр амжилттай хэрэгжиж байна.

- Интернэтээр 3.6 сая төгрөгийн үйлчилгээ явуулж 19484 хүн хамрагдлаа.
- 13.3 сая төгрөгийн ном, соёлын бараа татан авч 14.3 сая төгрөгийн борлуулалт хийлээ.
- Хүүхэд, залуучуудад англи хэл, компьютерийн анхан шатны мэдлэг эзэмшүүлэх болон харилцааны соёлд сургах чиглэлээр үнэгүй сургалтууд зохион байгуулж 630 гаруй хүүхэд хамруулан 2726 хүнд интернэтээр үнэгүй үйлчиллээ.
- Компьютер, хэвлэх, олшруулах техник хэрэгслээ ашиглан 152.4 мян. төгрөгийн хэвлэлийн жижиг бүтээгдэхүүн хийлээ.
- Гадаадад суралцахыг хүсэгчид, англи хэл суралцагчдад дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр Боловсрол мэдээллийн төвөөс гадаадын их дээд сургуулиудын тэтгэлэгт хөтөлбөрт оюутан сурагчдыг хамруулах, өргөдөл бичих, шалгалтанд бэлтгэх талаар зөвлөлгөө өгөх, МННХ /Соросын сан/-ийн тэтгэлэгт хөтөлбөрийн 1-р шатны шалгаруултанд 7 багш, ЕБС-ийн 31 хүүхдийг хамруулснаас 12 хүүхэд 2-р шатанд шалгараад байна.
- Их дээд сургуулиудын элсэлтийг сурталчлах Боловсролын яармаг зохион байгуулах ажилд холбогдох байгууллагуудтай хамтран жил бүр оролцон мэдээлэл, сурталчилгааны ажлыг өөрийн байранд зохион байгуулж байгаа нь хүүхэд залуучуудад энэ чиглэлийн мэдээллийг шуурхай хүргэхэд чиглэсэн шинэлэг ажил болж байна.
- Хүн амыг үнэн зөв, найдвартай мэдээллээр хангах, төр, иргэдийн харилцан мэдээлэл солилцох нөхцлийг бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх хэвлэлийн бага хурлын “Мэдээллийн нээлттэй төв”,
- Аймгийн ЗДТГ-тай хамтран байгуулсан Иргэдэд эрх зүйн мэдлэг олгох “Эрхзүйн албан бус мэдээллийн хэсэг”,
- Орон нутгийн төр, захиргаа болон түүний харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг иргэдэд шуурхай хүргэх,

мэдээллийн чөлөөт урсгалыг өргөжүүлэх нөхцлийг бүрдүүлэх хүрээнд “Орхон аймгийн төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сан”-г байгуулсан.

- Төр, ТББ, сонирхогчдын бүлэг, иргэдийн санал, үзэл бодлоо солилцох мэтгэлцээн, уулзалт, ярилцлага зохион байгуулах “Чөлөөт цагийн танхим” байгуулсан.
- “Гэрийн даалгавар хийхэд туслах цаг”
- “Монголын нууц товчоо” номыг залах цуврал арга хэмжээ,
- Байгууллага, албан газар, хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудын соёлын арга хэмжээнүүдийг мэдээлэл, сурталчилгаагаар спонсорлох,
- Дүрс бичлэгийн техникийг ашиглан үлгэрийн видео-бичлэгийн сан байгуулж байгаа

в) Фондын баяжилт, бүтэц зохион байгуулалтыг сайжруулах, лавлагаа-мэдээллийн санг өргөжүүлэх хүрээнд:

- Номын сангийн номын фондыг 406 нэрийн 846 ширхэг 3.6 сая төгрөгийн номоор баяжуулан, 38 нэрийн 546.2 мян.төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалан, лавлагаа; гадаад хэл өөрөө сурах гарын авлага, сурах, дуу, хөгжим, урлагийн чиглэлээр ... гаруй кассет, CD, VCD-ны сан шинээр байгууллаа.
- Төрийн бүх шатны болон түүний харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагааг ил тод нээлттэй болгох, олон нийтийн идэвх санаачилгад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор номын төвийн дэргэд байгуулсан “Аймгийн төр, захиргаа түүний харьяа байгууллагуудын мэдээллийн сан”-д аймаг, сумын ИТХ, ЗДТГ түүний харьяа алба, агентлагууд нийт 13 байгууллагын 2003 оны үйл ажиллагааны мэдээллийг орууллаа.
- Өөрсдөө санаачлан хийсэн Монголын уран зохиолын дээжис 108 ботийн электрон лавлахын санд 80-90-р ботиудын 980 гаруй өгөгдлийг оруулж одоо нийт 8000 гаруй өгөгдөл бүхий сан буй боллоо.
- Энэ онд 22 сэдвээр картын сан байгуулж 310 карт бичиж нийт 62 сэдэв бүхий картын санг лавлагаанд ашиглаж байна.
- Орон нутгийн хэвлэл, мэдээлэл, үйлдвэр аж ахуйн газрын 23 байгууллагын холбоотой лавлагаа буй болгож, монгол улсад хүчин төгөлдөр үйлчилж буй 320 гаруй хууль, 2004 онд нэмэлт өөрчлөлт орсон хуулийн 308 өөрчлөлтүүдийг төрийн мэдээлэл сэтгүүлээс компьютерт орууллаа.
- Хууль, эрх зүйн актыг хэвлэгдсэн эх сурвалжаар нь лавлагаа өгөх электрон сан, монгол улсын үндэсний хөтөлбөрүүдээс одоо хэрэгжиж буй 20 хөтөлбөр, орхон аймгийн талаар төвийн болон орон нутгийн хэвлэлд нийтлэгдсэн материалуудын лавлагааны электрон сангийн баяжилтуудыг тогтмол хийж байна.
- Уншигчдын эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан 32 сэдвээр рефератын, 16 сэдвээр илтгэлийн сан байгууллаа.
- Фондын бүх номонд үзлэг хийж урагдаж гэмтсэн, олон тоо ширхэгтэй болон ашиглагдахгүй байгаа 60.0 шахам мянган номыг данснаас хасах бэлтгэл ажлыг хийж жагсаалтыг гарган үлдсэн 30.0 гаруй мянган номонд каталогийг шинээр хийх ажлыг зохион байгуулж 7000 нэрийн номонд каталогийн карт бичиж каталогийг шинэчлэх ажлыг зохион байгуулж

байна.

- 1800 ширхэг номонд засан сэлбэлт хийлээ.

г) Үйлчилгээний орчинг сайжруулахад чиглэсэн арга хэмжээ:

Үйлчилгээний таатай орчин, хөнгөн шуурхай байдлыг хангах, мэдээллийн орчин үеийн олон талт үйл ажиллагаа явуулах нөхцлийг бүрдүүлэх ажлыг байгууллагын дотоод тохижилт, техник хэрэгслийн хангамж гэсэн 2 үндсэн чиглэлээр жил бүр тодорхой ажлуудыг төлөвлөн аймгийн захиргаа, МННХ, бусад байгууллага, хувь хүмүүсийн хандив, тусламж, санхүүгийн дэмжлэг авахын зэрэгцээ өөрсдийн нөөц бололцоог нэмэгдүүлэх замаар шийдвэрлэж ирлээ.

- 2000-2002 онд: Аймгийн захиргааны хөрөнгөөр компьютер 6, принтер 3, уншигчийн сандал 45, факсын аппарат, компьютерийн ширээ сандал 5 ком зэрэг техник хэрэгсэл авч, дээврийн болон урсгал засварууд хийлгэж, МННХ-нд номын санд боловсрол мэдээллийн шинэлэг үйлчилгээ нэвтрүүлэх төсөл боловсруулан оруулж дэмжлэг авч компьютер 3, принтер 1, скайнер 1, приставка 1, магнитофон 4, канон, 15 сандал, номын санчийн ширээ, 300 гаруй нэрийн англи хэлний сурах бичиг, гарын авлага, лавлагааны материал бүхий фондтой Боловсрол мэдээллийн болон Интернет танхимыг бүрэн тохижуулан шинээр бий болголоо.

Өөрсдийн дотоод нөөц бололцоог ашиглан төлбөртэй нэмэлт үйлчилгээ, явуулсан болон номын худалдааны орлого ашгаас 8.0 сая гаруй төгрөг зарцуулан, видеокамер, өнгөт принтер, компьютер, “Sony” систем хөгжим, зайны удирдлага бүхий микрофон гэх мэт техник хэрэгсэл авч, хүүхдийн танхимын болон фондын өрөөг өргөтгөх засвар, тохижилт хийж, техник хэрэгслийн хангамж сайжирлаа.

- 2004 онд худалдааны заал, интернет, хүүхдийн танхимуудыг тохижуулах, өөрчлөлт оруулах, бүх хаалгуудыг шинэчлэх, өлгүүрийн фойёг шинээр байгуулах, коридоруудын ханыг будах зэрэг тохижилтын ажлыг хийж 2.5 сая төгрөг зарцууллаа.

Энэ онд аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 2.0 сая төгрөгөөр видео-проектор шинээр авч, дэлгүүрийн заалыг бүрэн өөрчилж, бүх хаалгуудыг шинээр сольж зарим танхимуудыг будаж засварлан хувцасны өлгүүрийн фойе байгуулах, хүүхдийн танхимын ширээ сандлыг бүрэн шинэчлэх зэрэг хөрөнгө хүч шаардсан ажлыг зохион байгуулж энэ арга хэмжээнд 2.5 сая төгрөг зарцууллаа.

- Олон нийт, иргэд өөрсдийгөө хөгжүүлэх, үзэл бодлоо солилцох, чөлөөт цагаа бие дааж үр бүтээлтэй өнгөрүүлэхэд нь зориулж “Чөлөөт цагийн танхим” шинээр байгуулж мэдээлэл, сурталчилгаа, сургалт, СОТА-ыг чанарын өндөр түвшинд явуулах боломжтой боллоо.
- Ном зүйн ажлыг интернет, компьютертэй хослуулан ном зүй, лавлагааны чиглэлээр төрөл бүрийн электрон мэдээллийн сангууд байгуулан иргэдэд үзүүлэх мэдээллийн үйлчилгээний чанар, хөнгөн шуурхай байдлыг сайжрууллаа.
- Интернетийн үйлчилгээний үнийг багасгах, хүүхэд залуучуудын дунд интернет ашиглахад туслах, тэдний сонирхлыг өрнүүлэх чиглэлээр

номын төвөөс зохиож буй уралдаан тэмцээний шагнал болон бусад байгууллагуудын явуулж буй шагнал, урамшлыг ивээн тэтгэх үйл ажиллагаанд интернэтээр үнэгүй үйлчлэх эрхийн бичгээр шагнах, үнэгүй сургалт зохион байгуулснаар манай интернэтийн үйлчилгээнд 20.0 шахам мянган хүн хамрагдсан нь өнгөрсөн оныхоос 4.9 дахин өссөн байна.

Д) Номын төвийн техник хэрэгслийн судалгаа

2005.02.06

Д/д	Техник, хэрэгсэл	Авсан он	Тоо	Үнэ		Хөрөнгийн эх үүсвэр		
				Нэг бүр	Бүгд	Аймгийн 3Д	МНХХ	Номын төв
1.	Компьютер PII	1997	1	1.695.000	1.695.000	+		
2.	Компьютер PII	2000	4	839.300	3.357.000	+		
3.	Компьютер PIII	2001	1	1.100.000	1.100.000	+		
4.	Компьютер PIII	2001	1	1.348.600	1.348.600			+
5.	Компьютер PIII	2001	2	1.039.000	2.079.000		+	
6.	Компьютер PIV	2001	1	1.281.500	1.281.500		+	
7.	Компьютер	2004	1	758.750	758.750			+
8.	Компьютер	2004	1	650.000	650.000			+
9.	CANON NP-1215	2001	1	1.870.000	1.870.000		+	
10.	CANON NP -1215	1998	1	1.645.000	1.645.000			+
11.	Принтер HP 5L	1997	1	564.400	564.400	+		
12.	Принтер HP 1200	2001	1	467.500	467.500		+	
13.	Принтер HPNON LBP-800	2001	1	350.000	350.000	+		
14.	Принтер HP DESK JEX 990	2001	1	412.500	412.500			+
15.	SCANNER JET 5300C	2001	1	231.000	231.000		+	
16.	SCANNER	1999	1	235.400	235.400			+
17.	ТОК баригч	1997	1	235.700	235.700	+		
18.	ТОК баригч	2000	3	158.400	475.200	+		
19.	ТОК баригч	2001	3	154.000	462.000		+	
20.	Приставка	2001	1	107.800	107.800		+	
21.	Магнитфон	2001	4	26.819	107.276		+	

22.	Магнитфон	1994	1	15.000	15.000			+
23.	Магнитфон	2001	1	30.000	30.000		+	
24.	Видео-камер	2001	1	730.990	730.990			+
25.	Систем хөгжим SONY	2001	1	413.125	413.125			+
26.	Кодоскоп	2003	1	350.000	350.000	+		
27.	Видео-проектор	2004	1	2.000.000	2.000.000	+		
28.	Факсын аппарат	2001	1	380.000	380.000	+		
29.	ADSL аппарат	2003	1	150.000	150.000		+	
30.	Дотоод сүлжээний-Hub	2001	1	109.000	109.000	+		
31.	Өнгөт телевизор SONY	2000	1	336.350	336.350			+
32.	Дижитал фото-аппарат	2004	1	375.000	375.000			+
33.	TV box /TV modem/	2004	1	48.560	48.560			+
	Хэвлэлийн жижиг бүтээгдэхүүн хийх хэрэгслүүд (Цаас зүсэгч, дэвтэрлэгч, ломинатор, нэрийн хуудас зүсэгч, киноэкран г.м)				339.000			+
	ДҮН /мян.төг/							

е) Хамтын ажиллагааны хүрээнд:

Мэдээллийн үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэх, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулахад бусад байгууллагатай хамтрах, тэдний дэмжлэгийг авахад анхаарч ажилласнаар соёл, мэдээллийн үйлчилгээний ажлын үр өгөөж дээшилж манай байгууллагын нэр хүнд аймгийнхаа хэмжээнд өсөж байна.

- Аймгийн болон сумын ЗДТГ-ын холбогдох хэлтэс, мэргэжлийн хүмүүстэй хамтарч төр, засгийн бодлого, үйл ажиллагааг олон түмэнд шуурхай хүргэх, эрх зүйн мэдээлэл, сурталчилгааг өргөжүүлэх чиглэлээр мэдээлэл, өдөрлөг 12 удаа зохион байгуулж, санхүү эдийн засгийн дэмжлэг авч ажиллаж байна.
- Уурхайчин соёлын ордон, хүүхэлдэйн театр-хүүхдийн ордон, ЕБС, БСГ-тай хамтран номын баяр, мэтгэлцээн, Quiz show, зөөврийн үйлчилгээ, асуулт хариултын тэмцээн 30 гаруй удаа хамтарсан ажил зохион байгууллаа.
- Орон нутгийн хэвлэл, мэдээллийн байгууллага, сэтгүүлчидтэй хамтран ажиллах, тэдний дэмжлэгийг авах талаар нилээн үр дүнтэй ажилласнаар манай байгууллагын реклам, сурталчилгаа, мэдээлэл, үйл ажиллагаа TV, радио, сонин, FM-ээр 80 гаруй удаа сурталчлагдан олон нийтэд түргэн шуурхай мэдээлэгдсэнээр байгууллагын үйл ажиллагааны талаар үйлчлүүлэгчид шуурхай мэдээлэл авах таатай орчин

бүрдэж, санхүүгийн хувьд ч ихээхэн дэмжлэг болж байна.

- Байгууллагын үйл ажиллагаа, тохижилт соёлжилтод бусад байгууллагын хандив, тэтгэлэг авах ажлыг зохион байгуулж “СТЕР” ХХК нь 500.0 мян. төгрөгийн ширээ сандал шинээр хийж өгч, Дархан-Сэргэлэн кампани 50.0 гаруй мян.төгрөгийн хүүхдийн ном хандивлан, хувийн бизнес эрхлэгч Энхбаатар, Долгосүрэн нар хүүхдийн танхимын засвар хийх болон 200 гаруй хүүхдийн уншигчийн карт нээлгэх үнэнд 50.0 мян. төгрөгийн хандив туслалцаа үзүүллээ.
- Боловсрол, соёл, хүүхдийн байгууллагуудтай хамтран хүүхдийн дунд зохиох олон талт ажлыг өргөжүүлэн ажиллаж 2004 оны “Хүүхдийн анд нөхөр байгууллага”-аар шалгаран өргөмжлөлөөр шагнуулав, Төсөвт хэдийгээр СОТА-ын зардал суугдаагүй ч хамтын ажиллагааны дунд ихээхэн хэмжээний зардал, цаг, хугацаа зарсан 100 гаруй удаагийн СОТА-ыг амжилттай зохион байгуулж хамрагдсан хүний тоо өсч, хүүхэд залуучуудын дунд зохиох ажлын чанар үр нөлөөг сайжруулахад үр дүнгээ өгч байна.

ё) Хүний нөөцийн талаар

Мэргэжлийн боловсон хүчний мэргэжил боловсролыг дээшлүүлэх ажлын чиглэл гаргаж мэргэжил, улс төр, менежмент, маркетинг, хууль эрх зүйн чиглэлээр мэргэжлийн хүмүүсийг урьж хичээл заалгах. БСШУЯ, УТНС-аас зохион байгуулсан сургалтуудад хүмүүсээ хамруулах, тусгай дунд боловсролтой ажилтнуудаа соёлын коллежд бакалаврын зэргийн сургалтанд суралцахад нь дэмжлэг үзүүлэх зэргээр мэргэжлийн ур чадварыг нь дээшлүүлэхэд чиглэсэн олон талт ажлыг зохион байгуулж байна.

- Ажилтнуудад менежмент болон улс төрийн мэдлэг олгох сургалт 16 цаг, Англи хэлний ярианы чадвар олох сургалт 8 цаг, компьютер дээр 10 хуруугаар бичих 16 цагийн сургалт зохион байгууллаа.
- Өөрийн байгууллагын техник хэрэгслийн боломж, ажилтнуудаа орон нутгийн улс төрийн их сургуулиудад системтэй хамруулан, англи хэл, компьютерийн мэдлэг олгох суурь сургалтуудыг удаа дараа зохион байгуулсан зэрэг нөхцөл байдлуудаа соёлын коллежийн удирдлагуудад танилцуулан зарим чадварлаг мэдлэг боловсрол бүхий тусгай дунд боловсролтой боловсон хүчнийг экстернат хэлбэрээр бакалаврын зэрэг олгох сургалтанд хамруулах асуудлыг шийдвэрлүүлэн 2002-2003 оны хичээлийн жилд ном зүйч Н.Болормаа, 2003-2004 оны хичээлийн жилд номын санч Г.Эрдэнэбилэг, Н.Отгонцагаан нар суралцан “Номын сан судлаач-мэдээлэл зүйч” мэргэжлээр бакалаврын зэрэгтэй төгслөө.
- Ажиллагсдын мэргэжил, боловсролыг дээшлүүлэх арга хэмжээнд зориулан 500.0 гаруй мян.төгрөг зарцууллаа.
- Буриадын Улан-Үдэ хотын номын сангуудын туршлагыг судлан цаашид хамтран ажиллах асуудлыг тохирлоо.
- БМТ-ийн зохицуулагч Г.Алтантуул Малайз улсад 14 хоногийн сургалтад хамрагдлаа.
- Ажиллагсдын ажлыг тодорхой шалгуур үзүүлэлтээр улирал тутам тогтмол дүгнэж ажлын үр дүнгээр нэмэгдэл цалин олгох, нэмэлт төлбөртэй үйл

ажиллагаа, интернэт кафе, хэвлэлийн бүтээгдэхүүн хийх, сургалт явуулж буй ажиллагсдад орлогын тодорхой хувийг өгөх зэргээр эдийн засгийн урамшууллын механизмыг ашигласнаар ажлын хариуцлага, санаачлага, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад зохих үр дүнгээ өгч байна. Энэ онд 20 ажилтанд 1,3 сая төгрөгийн нэмэгдэл цалин олголоо. Ажиллагсдын дунд ажил мэргэжлийн аварга шалгаруулах, тодорхой номинациар соёл олон түмний шилдэг ажлуудыг шалгаруулан баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрүүдээр тэргүүний хүмүүсээ шагнах зэргээр хамт олныг идэвхжүүлэн урамшуулж энэ арга хэмжээнд 688.5 мян, төгрөг зарцууллаа.

- Шинээр ажилд хүн авахдаа орон нутгийн телевизээр зар сурталчилгаа явуулж, ажилд орохыг хүссэн хүн бүртэй ярилцлага хийж, шаардагдах нөхцлүүдээр шалгаруулан ажилд авч байгаа нь номын санд мэдлэг чадвартай, сонирхолтой, цаашдаа тогтвор суурьшилтай ажиллах хүмүүсийг сонгоход үр дүнгээ өгөхүйц ажил болж байна.

ж) Санхүү, эдийн засгийн нөөцийг сайжруулах хүрээнд:

- Энэ онд 32652.3 мян. төгрөгийн төсөвтэй ажиллан зардлыг зүйл бүрээр нь зохих журмын дагуу зарцуулан өр авлагагүй ажиллаж өөрийн орлогын 2800.0 мян. төгрөгийн төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлж, нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартыг хангасан байгууллагын гэрчилгээ авлаа.
- Төсвийн орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр интернэтийн болон хэвлэх олшруулах үйлчилгээ, ном соёлын бараа худалдан борлуулах, англи хэл, компьютерийн сургалт зэргээр 19.8 сая төгрөгийн ажил үйлчилгээ явуулсан нь байгууллагын тохижилт, соёлжилт, техник, хэрэгслийн хангамж, ажиллагсдын нийгмийн асуудалтай холбоотой үйл ажиллагааг зохион байгуулах гол хүчин зүйл болж эдийн засгийн ямар нэг хүндрэлгүй ажиллаа.
- Мэдээлэл, сурталчилгаа, СОТА-д зориулагдсан төсөв байхгүй ч төсвийн бус орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэн, орон нутгийн хэвлэл, мэдээлэл, төр, олон нийтийн байгууллага иргэдтэй хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлснээр дээрх арга хэмжээнд 500.0 гаруй мян.төгрөг зарцууллаа.

ДҮГНЭЛТ:

Улсын хэмжээнд анх удаа номын сангийн нэг загварын уламжлалт үйлчилгээний дагнасан арга хэлбэрээс татгалзан үйл ажиллагаандаа иргэд, байгууллага, хэрэглэгчдийг дээдэлсэн, хүний хөгжлийг хангахуйц мэдээлэл-олон нийтийн нээлттэй төвийн зарчмаар ажиллаж аймгийн “Хэрэглэгчдийн найдвартай түнш”, “Оюуныг дэмжигч байгууллага” болсон амжилтаа бататган 2004 онд “Хүүхдийн анд нөхөр байгууллага”, “Ажиллагсдын эрүүл мэнд, бие бялдрын боловсролыг дэмжигч байгууллага” боллоо.

Номын төв нь монгол улсын төр, засгаас соёлыг хөгжүүлэх талаар дэвшүүлсэн зорилтыг амжилттай хэрэгжүүлж мэдээллийн орчин үеийн техник хэрэгслээр бүрэн хангагдан, уншигчдыг дэлхийн хэмжээнд мэдээлэл солилцох нөхцлийг бүрдүүлж, уншлага үйлчилгээний чанар хүртээмжийг өргөжүүлэн, номын фондын баяжилт, мэдээллийн сангаа арвижуулан төрийн болон ТББ, хүүхэд залуучуудын байгууллагын хамтын ажиллагааны арга хэлбэрийг баяжуулан, үйлчилгээний тохилог таатай орчинг бүрдүүлэн номын сангийн шинэ загварыг

бүрдүүлэх нөхцлийг хангаж ажиллаа.

Ийнхүү манай хамт олны идэвх санаачилга, аймгийн Засаг дарга түүний тамгын газар, БСШУЯ-ны хамтын ажиллагааны үр дүнд мэдээллийн үйлчилгээний хүрээ хүртээмж өргөжиж, уншлага үйлчилгээнд шинэ дэвшилтэт арга хэлбэр амжилттай нэвтэрч байна.

Хоёр. Соёл урлагийн салбарын бодлогын хэрэгжилт

Номын санг хөгжүүлэх БСШУЯ-ны бодлогын хүрээнд Номын төв нь 2000-2004 онд Номын төвийг хөгжүүлэх хөтөлбөрийг боловсруулан түүний хэрэгжилтийг бүрэн хангалаа.

- Номын төв нь уншлага үйлчилгээний зэрэгцээ интернэт, компьютер техникийн хүчин чадалд тулгуурлан мэдээллийн олон талт үйлчилгээг иж бүрэн үзүүлэх “Мэдээлэл олон нийтийн нээлттэй төв” болж шинэ бүтэц зохион байгуулалтаар ажиллаж байна.
- Боловсон хүчний хувьд номын сангийн үндсэн мэргэжилтнүүдийн зэрэгцээ англи хэлний мэргэжилтэй хүмүүсийг номын сан, мэдээллийн ажилд мэргэшүүлэх замаар мэдээллийн шинэ нөхцөл, орчинд ажиллах өндөр боловсрол, мэдлэгтэй мэргэжилтэн бэлтгэх ажлыг зохион байгуулж байгаагийн зэрэгцээ нийт номын санчдад компьютер, англи хэлний анхан шатны мэдлэг олгож мэдээллийн орчин үеийн техник хэрэгсэлтэй ажиллах чадвар эзэмшүүллээ.
- Фондын баяжилтанд зориулсан төсөв хөрөнгийг жил бүр батлуулан жилд 3.0-3.5 сая төгрөгийн ном хэвлэл авч байгаагийн зэрэгцээ төрөл бүрийн сэдэв чиглэлээр электрон сангуудтай болж мэдээллийн баазын бүтэц, зохион байгуулалт сайжирлаа.
- Интернэтийг мэдээллийн чухал нэг үйлчилгээ болгон өргөжүүлэхэд анхаарч ажилласнаар үйлчлүүлэгчдийн тоо 2004 онд 2003 оныхоос 4.9 дахин өслөө.
- Хүүхэд залуучуудын дунд энэ онд СОТА-ыг 100 гаруй удаа зохион байгуулж, нийгмийн эмзэг бүлэгт үзүүлэх үйлчилгээг нэмэгдүүлэн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг өргөжүүлэн ажиллаж байна.
- Материаллаг нөхцөл, техник хэрэгслийн хангамжийг сайжруулах талаар жил бүр тодорхой ажлууд төлөвлөн хэрэгжүүлэн үйлчилгээний тав тухтай орчинг бүрдүүллээ.
- Ажиллагсдын идэвх санаачлагыг өрнүүлэх, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх чиглэлээр ажлын үр дүнгээр нэмэлт цалин олгох, ажлын үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлтийг шинэчлэх, баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрүүд, хагас бүтэн жилээр ажлын амжилтыг үнэлж, шагнаж урамшуулах, дээд байгууллагуудын шагналд тодорхойлох, бие бялдар, эрүүл мэндийг чийрэгжүүлэх ажлыг тусгай төлөвлөгөөний дагуу зохион байгуулж спортын уралдаан тэмцээн, спортын секц дугуйлан хичээллүүлэн, спортын шаардлагатай хэрэгслүүдээр хангаж анхаарч ажиллан 2004 онд аймгийн “Эрүүл мэнд, бие бялдарын боловсролыг дэмжигч байгууллага” өргөмжлөл мөнгөн шагналаар шагнагдлаа.

Нийтийн, хүүхдийн, тогтмол хэвлэлийн, интернэт-лавлагаа-мэдээллийн, чөлөөт цагийн, боловсрол мэдээллийн төв, номын худалдаа гэсэн төрөлжсөн 7 танхимаар номын сангийн уламжлалт үйлчилгээг

мэдээллийн орчин үеийн үйлчилгээний дэвшилтэд арга хэлбэрүүдтэй хослуулан үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг хангаж БСШУЯ-ны Номын санг мэдээллийн төв болгон хөгжүүлэх зорилтыг амжилттай хэрэгжүүллээ .

Гурав. Соёл урлагийн талаарх, хууль тогтоомж, хэрэгжилтийг хангахад чиглэсэн үйл ажиллагаа

- а) Төрөөс баримтлах соёлын бодлогын үндсэн чиглэлийн хүрээнд:
 - Үндэсний соёлоо эрхэмлэн дээдлэх, түүнийг залуу үедээ уламжлуулах чиглэлээр ардын ёс заншил, аман зохиол, үндэсний, дуу хөгжим, спортыг сурталчилсан уралдаан, тэмцээн, өдөрлөг зохион байгуулах, номын үзэсгэлэн гаргах, радио телевизээр сурталчлах ажил 82 удаа зохион байгууллаа.
 - Байгууллагын үйл ажиллагааг хэвийн хэмжээнд явуулах зардлын төсвийг зохиож холбогдох байгууллагуудад хүргүүлж батлуулан зохих журмын дагуу зарцуулахын зэрэгцээ төсвийн бус орлогын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр 2004 онд 19.0 гаруй сая төгрөгийн ажил, үйлчилгээ явууллаа. Соёлын ажилтнуудын нийгмийн асуудлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд анхаарч хэдийгээр төсөвт энэ талаар хөрөнгө мөнгө тусгагдахгүй байгаа ч өөрсдийн нөөц бололцоог ашиглан төсвийн бус орлогыг нэмэгдүүлэх замаар санхүүгийн нөөц боломжоо өргөжүүлэн 2.2 сая төгрөгийг зарцуулан нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэж ажиллаа.
 - Хүнамын соёлын хэрэгцээг хангахад хэвлэл, мэдээллийн байгууллагуудтай нөөц бололцоогоо хамтран ашиглах талаар тогтсон арга хэлбэрийн ажлуудыг тогтмол хамтарч зохион байгуулж байна.

б) Монгол Улсын Соёлын тухай хуулийн хэрэгжилт

№	Хуулийн холбогдох заалт	Хэрэгжилт
1.	9-р зүйл: Нэг дэх хэсэг: “ ... орон нутгийн соёлын байгууллагыг аймаг, нийслэлийн ЗДТГ, ашгийн төлөө соёлын байгууллагыг тухайн нутаг дэвсгэрийн татварын алба улсын бүртгэлд бүртгэж гэрчилгээ олгоно”	- Номын төв 1998 оны 1-р сард Орхон аймгийн ЗДТГ-ын ТСЭЗБХэлтэст бүртгүүлж төсөвт байгууллагын улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан. Регистр: 4028058 - 2001 оны 11-р сард Орхон аймгийн татварын хэлтэст бүртгүүлж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан. Регистр: 9040587. № 20/42
	Хоёр дахь хэсэг: Үүсгэн байгуулагч буюу тухайн соёлын байгууллагын дарга тусгай зөвшөөрлийг авснаас хойш 30 хоногийн дотор энэ хуулийн 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан баримт бичгийг, эсхүл төрийн өмчийн соёлын байгууллага байгуулах тухай шийдвэрийг байгууллагын дүрмийн хамт бүртгэх байгууллагад ирүүлнэ.	1997 онд Номын төвийн дүрмийг боловсруулан Орхон аймгийн Засаг даргын 1997 оны 486 тоот захирамжаар батлуулан холбогдох байгууллагуудад хүргүүлсэн.
2.	17 дугаар зүйл: Соёлын байгууллагын нийтлэг үүрэг а) Соёлын үйл ажиллагааг хууль тогтоомжийн хүрээнд мэргэжлийн ур чадвар, үйлчилгээний өндөр түвшинд явуулах.	Монгол Улсын Засгийн газар, орон нутгийн төр, захиргааны байгууллагаас хүн амын соёлын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх талаарх бодлого, чиглэлийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд байгууллагын бүтэц зохион байгуулалтад өөрчлөлт хийж, номын санг мэдээллийн төв болгон өргөжүүлэн, материаллаг бааз, техник хэрэгслийн хангамжийг сайжруулан интернэт сүлжээнд холбогдон уншлага үйлчилгээ, мэдээллийн ажлыг хослуулан мэдээллийн баазыг өргөжүүлэн үйлчилгээний дэвшилтэд хэлбэрүүдийг нэвтрүүлэн ажиллаж байна. 2001 оны ажлаараа “Оюуныг дэмжигч байгууллага”-д өргөмжлөгдөн “аймгийн 2001 оны “Шилдэг аж ахуйн нэгж” байгууллагаар шалгаран шалгаран Орхон аймгийн ХАҮТ, ХЭАХН-үүдийн Өргөмжлөлөөр шагнагдан 2002 онд БСШУЯ, Соёл, урлагийн сангаас зарласан “Номын сангийн фондын баяжилт” уралдаанд 2-р байр эзэлж, жилийн ажлын үр дүнгээр Улсын тэргүүний номын сангаар шалгарч, 2004 онд аймгийн “Хэрэглэгчдийн найдвартай түнш байгууллага”, Хүүхдийн төлөө зөвлөлийн “Хүүхдийн анд нөхөр байгууллага”, БТСХ-ны “Эрүүл мэнд бие бялдрын боловсролыг дэмжигч байгууллага” өргөмжлөлөөр шагнагдлаа.

	б) Төсөв, төслийн болон хандивын хөрөнгийг зориулалтаар нь үр ашигтай зарцуулах	Төсөв, хөрөнгийг зохих журмын дагуу зарцуулан тайланг холбогдох байгууллагуудад хугацаанд нь гаргаж өр, төлбөргүй ажиллаж, санхүү эдийн засгийн яамны “Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартыг хангасан байгууллага” гэрчилгээ авлаа.
	в) Соёлын ажилтны мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлэх, нийгмийн баталгааг нь хангуулах	Номын төв нь нийт 20 орон тоотой ажиллаж байна. Нийт ажиллагсдын 40.0 гаруй хувь нь дээд боловсролтой ба номын санчид, мэдээллийн ажилтнуудын 70.0 гаруй хувь нь дээд, тусгай дунд боловсролтой, дадлага туршлага бүхий боловсон хүчнүүд ажиллаж байна. Ажилтнуудад англи хэл, компьютер, хууль эрх зүй, мэргэжлийн чиглэлээр жил бүр сургалт явуулж сургалтын зардлыг байгууллагаас болон МННХ-гээс гаргуулан номын санчдыг давхар мэргэжил эзэмшүүлэх ажлыг зохиож, бусад номын сангийн туршлагыг номын санчдаа явуулж судлуулах, ажил мэргэжлийн аврага шалгаруулах уралдаан, тэмцээнүүд зохиож ажилласнаар ажилтнуудын мэргэжлийн ур чадвар дээшилж байна. Ажилтнуудын цалинг ажлын чанар үр дүнгээр бодитой тогтоох, урамшил, шагналыг олгох, буцалтгүй тусламж олгох, эрүүлжүүлэх чиглэлээр байгууллагын зардлаар витаминжуулах, ар гэрийн гачигдалтай үед дэмжлэг тусалцаа үзүүлэх, тойрон аялал, рашаан сувилалд явуулах ажил зохиож байна. Сүүлийн 2 жилд дээрх арга хэмжээнд 4.5 сая гаруй төгрөг зарцуулсан байна
3.	20 дугаар зүйл: Соёлын зориулалтаар ашиглаж байгаа төрийн өмчийн барилга байгууламж, эзэмшил газрыг тухайн байгууллагын үндсэн чиг үүрэгт нь харшлах өөр зориулалтаар бүхэлд нь ашиглуулах, эзэмшүүлэхийг хориглоно	Номын төв нь 2 давхар, 720,2 кв.м. талбайтай, 17 өрөө бүхий барилгыг уншлага, мэдээллийн үйлчилгээнд бүрэн ашиглаж байгаа бөгөөд үндсэн чиг үүргээс өөр зориулалтаар ажил үйлчилгээ явагдаагүй болно

Дөрөв. Монгол улсын Засгийн газар, Орхон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны болон бусад үндэсний хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтийг хангах талаар.

Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн зорилтуудыг боловсруулан аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт Номын төвийг “Мэдээлэл-олон нийтийн нээлттэй төв” болгон хөгжүүлэх зорилтыг оруулан, цаашид авах арга хэмжээнүүдийг “Аймгийн соёлын салбарыг 2001-2004 онд хөгжүүлэх хөтөлбөр”-т бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, боловсон

хүчний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх, техник хэрэгслийн хангамж, материаллаг нөхцлийг сайжруулах чиглэлээр тодорхой асуудлууд тусгуулан хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж өнөөгийн нөхцөлд нийцсэн үйлчилгээний шинэ загвар бүхий мэдээллийн төв болж үйлчилгээний чанар, хүртээмж өргөжиж хөтөлбөрүүдийн зорилт бүрэн хэрэгжиж байна.

**Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга
хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн биелэлт**

Заалт	Үр дүн
36.1.3.1.136. Соёл, урлагийн байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг зах, зээлийн харилцаа... д нийцүүлэн боловсронгуй болгох	Үйлчлүүлэгчдийн эрэлт хэрэгцээнд тулгуурлан интернэт, мэдээлэл-лавлагаа, сургалт, хэвлэл-худалдаа, иргэдийн үзэл, бодол, саналаа солилцох нээлттэй орчин гэсэн чиглэлээр шинэлэг хэлбэрийн үйлчилгээг явуулах бүтэц зохион байгуулалт бүхий “Мэдээлэл олон нийтийн нээлттэй төв” болон өргөжиж жилд 17.0-19.0 сая төгрөгийн нэмэлт ажил үйлчилгээ явуулж байна.
36.1.3.1.138. Соёл урлагийн байгууллагын ажилтан, уран бүтээлчдийн мэргэжлийг дээшлүүлэх, давтан сургах тогтолцоо бүрдүүлнэ.	Боловсон хүчний мэргэжлийг дээшлүүлэх ажлын чиглэл гарган төвийн болон орон нутгийн хэмжээний сургалтанд нийт номын санчид, мэдээллийн ажилтнуудаа бүрэн хамруулсны зэрэгцээ, номын сангийн бакалаврын сургалтанд экстернат хэлбэрээр номын санчдаа сургах тогтолцоог бүрдүүлэн 2003 онд 1 хүн, 2004 онд 2 төгсгөж мэргэжил дээшлүүлэх 21 хоногийн сургалтанд 2 хүнийг УБ хотод сургалцуулан, БМТ-ийн зохицуулагч Малайз улсад 14 хоногийн сургалтанд явж, 1 хүн Буриадын Улан-үдэ хотын номын сангуудын үйл ажиллагаатай танилцлаа.
32.1.3.2.147. Ёс, суртахуун, гоо зүй, соёл хүмүүжил олгох, соёлтой харилцааны нийтлэг хэм, хэмжээг эзэмшүүлэхэд чиглэсэн цуврал арга хэмжээнүүдийг холбогдох байгууллага, иргэдтэй хамт-ран зохион байгуулах	- Зарчимч оюутны холбоо, Архидалт мансуурлын эсрэг ассоиациатай хамтран ЕБС-ийн багш, сурагчдад “Ёс суртахууны загвар хот болоход хүн бүрийн үүрэг оролцоо”, “Ёс суртахуунаа дээдлэе”, “Архичин мэргэжлийн нэр биш нийгмийн өвчин” сэдэвт лекц ярилцлагуудыг зохион байгуулж, энэ үеэр номын үзэсгэлэнг гаргаж, “Хил хязгаар”,

	“Өөртөө туслах ухаан” номоор номын тоймыг хийж нийт 208 хүн хамрууллаа. - Зарчимч, судлаач сурагчдын холбоотой хамтран Номын төвийн дэргэд “Мэдээллийн эрин зуунд зүг чигээ олоход тань бид туслана” уриатайгаар “Номын сан клуб”-ыг нээн ажиллуулж байна. - Гэр бүлийн харилцааны соёлыг дээшлүүлэх чиглэлээр “Хайраар дутах ёсгүй” уламжлалат цогц арга хэмжээг Баян-Өндөр сумын ЗДТГазартай хамтран зохион байгуулж, Хорих 411-р ангид хүмүүжиж буй хүүхдүүдэд гоо зүй, тэдний танин мэдэхүй боловсролыг дээшлүүлэх, тэдний чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэхэд нь дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор 16000 төгрөгний номыг бэлэг болгож, Баян-Өндөр сумын 16 багийн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, хүүхдүүдийн дунд “Сэтгэлийн дэм” өдөрлөг, сарын аян зохион, УБУ, БСГ-тай хамтран “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” дүрийн тоглолт зохион байгуулж 20 гаруй цэцэрлэг, сургууль хамрагдан 2000 гаруй хүүхэд үзэж сонирхлоо. Архидалт мансуурлын эсрэг ассоциацтай хамтран “бид татгалзаж чадна” сарын зохистой ажил, Б/Ө сумтай хамтран “Боловсрол-2004”
39.1.3.4.151 Номын санг мэдээллийн төв болгох, ... орчин үеийн техник, тоног төхөөрөмжөөр тоноглох	- Номын сангийн уламжлалт үйлчилгээний зэрэгцээ интернэт-лавлагаа-мэдээллийн, чөлөөт цагийн, боловсрол мэдээллийн төв, номын худалдаа, мэдээллийн нээлттэй төв гэсэн мэдээллийн орчин үеийн үйлчилгээний дэвшилтэд арга хэлбэрүүдтэй хослуулан үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг хангаж БСШУЯ-ны Номын санг мэдээллийн төв болгон хөгжүүлэх зорилт амжилттай хэрэгжиж байна. - Мэдээлэл, сургалт, сурталчилгаа, СОТА-ыг чанарын өндөр түвшинд зохион явуулахад шаардагдах техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжөөр нилээн өндөр түвшинд хангагдсан. (компьютер-10, принтер-4, скайнер-2, канон-2, видео-проектор, видео-камер, систем хөгжим, өнгөт зураг, зайны удирдлагатай микрофон, кодоскоп, магнитфон 6, приставка, факсын аппарат, хэвлэлийн жижиг бүтээгдэхүүн хийх төхөөрөмжүүд гэх мэт)

**Засгийн газар, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн
хэрэгжилтийг хангах талаар 2004 онд авсан арга хэмжээ**

Засгийн газрын зорилт	Аймгийн Засаг даргын зорилт	Хэрэгжилт, үр дүн
Соёл урлагийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтыг төгөлдөржүүлж, удирдлагыг сайжруулна.	- Соёл, урлагийн байгууллагын менежментийг сайжруулах - Номын төвийг “Мэдээлэл-олон нийтийн нээлттэй төв” болгоно.	- Номын төвийн үйл ажиллагаанд үйлчилгээний шинэ хэлбэрүүд бий болгож уншигчдыг мэдээллээр хөнгөн шуурхай хангах, үйлчилгээний таатай орчинг бүрдүүлж, нийтийн, хүүхдийн, тогтмол хэвлэлийн, интернэт-лавлагаа мэдээллийн, чөлөөт цагийн танхим, Боловсрол мэдээллийн төв гэсэн төрөлжсөн 7 чиглэлээр үйл ажиллагаагаа явуулж байна. - Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллага, сэтгүүлчидтэй хамтран “Мэдээллийн нээлттэй төв” байгуулж, бүх нийтэд зориулсан хэвлэлийн бага хурлын танхим ажиллуулснаар аймгийн ИТХ, ЗДТГ, улс төрийн намууд, ТББ, иргэд хэвлэлийн бага хурал хийж мэдээлэл солилцох нээлттэй орчинг бүрдүүлсэн. - Ном хэвлэлийг сурталчлах, Номын төвийн үйл ажиллагааг олон нийтэд мэдээллэх чиглэлээр орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлж FM-ээр 20 удаа, телевизээр 65 удаа, сонин хэвлэлээр 15 удаа сурталчилгаа мэдээлэл хийж Номын төвөөс эрхлэн “Номын мөр” сонинг 2 удаа гаргаж сургууль байгууллагуудад үнэгүй тарааж өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчлах ажлыг өргөжүүллээ. - Англи хэл сурахад чиглэсэн англи хэл дээр гарын авлага, сурах бичиг, CD кассет, танин мэдэхүйн ном, материалуудыг АНУ-ын монгол дахь элчин сайдын яамны дэмжлэгтэйгээр хөнгөлөлттэй үнээр худалдаалах ажлыг зохион байгуулж 150.0 гаруй мян. төгрөгийн ном худалдан борлууллаа.
Эх хэл бичиг, соёлыг судлах, сурталчлах, эрхэмлэн дээдлэх, хүмүүсийн соёлтой харилцааны нийтлэг хэм хэмжээг төлөвшүүлнэ.	Хүүхэд, залуучуудын мэдлэг, авьяас, чадварыг хөгжүүлэхэд чиглэсэн иргэд, байгууллагуудын санаачлагыг дэмжих	- Монгол бичгээр сайхан бичгийг шалгаруулах болон зохион бичлэгийн тэмцээнийг БСГ-тай хамтран жил бүр ЕБС-ийн сурагчдын дунд уламжлал болгон явуулж байна. - Бичиг соёлын хишиг өдрөөр монгол номын үүсэл хөгжлийн талаар номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн гаргаж хуучин номын зах, худалдаа зохион байгуулж соёл урлаг, утга зохиолын чиглэлээр цуврал үзэсгэлэн гаргаж байна. - Гадаадад суралцахыг хүсэгчдэд зориулсан зөвлөлгөө, лекц, ярилцлага, мэдээлэл хайх үйлчилгээг 20 гаруй удаа зохион байгуулж 450 хүнд үйлчилгээ үзүүллээ. - Дэлхийн сонгодог зохиолыг сурталчлах хүрээнд ЕБС, цэцэрлэгийн хүүхдүүдийн дунд “Яруу найрагтай орос орон”, “Сонгодог зохиолыг хэн сайн мэдэх вэ?” АСТ-ууд зохион байгуулж, суут хүмүүсийн болон соёлт ертөнцийн талаар гарсан ном сурталчлах цуврал нэвтрүүлгийг FM-ээр 9 удаа, орон нутгийн телевизээр 12 удаа явууллаа.

Сумдын номын сангийн үйл ажиллагааг сэргээх	Сумдын соёлын төвийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулна	- Жаргалант сумын номын сангийн ажилтай 2 удаа танилцаж заавар, зөвлөлгөө өглөө.
Монголчуудын оюун санааны амьдралд үндэсний эрхэм уламжлалыг дээдлэх, зан суртахуун, үзэл сэтгэлээ төлөвшүүлэхэд бүх шатны сургууль, соёлын байгууллагын үйл ажиллагааг чиглүүлнэ.	Хүүхэд, залуучуудын гоо зүй, соёлын түвшинг дээшлүүлж, тэдэнд ардын ёс, заншлыг өвлүүлэх арга хэмжээ авна.	- Номын сэдэвчилсэн болон шинэ номын үзэсгэлэн 59 удаа 1352 нэрийн номоор гаргаж, номын тойм яриа, чанга уншлага, уншигчдын бага хурал, уулзалт, ярилцлага, АСТ, өдөрлөг 100 гаруй удаа зохион байгуулж, мэдээлэл сурталчилгаа, СОТА-д давхардсан тоогоор 12000 гаруй мян. хүн хамрагдлаа. - ЕБС-ийн сурагчдын дунд “Номын сангийн ном” сэдвээр монгол бичгийн зохион бичлэгийн тэмцээн явуулж, Аймгийн хүүхдийн төлөө төв, залуу зохиолчдын “Тод анир” нэгдэл, “Уурхайчин” соёлын ордон, цэцэрлэгүүдтэй хамтран “Уран жиргээ”, “Хүрэл тулга” г.м уран уншлага, зохион бичлэг, гар зураг, урлал, шүлгийн болон дүрийн тоглолт шалгаруулан үзэсгэлэн гаргаж, “Ёс заншлаас суралцай” асуулт хариултын тэмцээн, монголын аман зохиолын өдөрлөг зохиож, “Цагаан сар төрт ёсны баяр” сэдэвт үзэсгэлэн гаргалаа. - Баян-Өндөр сумын 16 багийн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, хүүхдүүдийн дунд “Сэтгэлийн дэм” өдөрлөг, сарын аян, УБҮ, БСГ-тай хамтран “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” дүрийн тоглолт зохион байгуулж 20 гаруй цэцэрлэг, сургууль хамрагдан 2000 гаруй хүүхэд үзэж сонирхлоо. - Архидалт мансуурлын эсрэг ассоциацтай хамтран “Бид татгалзаж чадна” сарын зохистой ажил, Баян-Өндөр сумтай хамтран “Боловсрол-2004” мэдээллийн яармаг зохион байгууллаа.

Тав. Үндэсний бусад хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх талаар зохион байгуулсан ажил

Аймгийн соёлын салбарыг 2001-2005 онд хөгжүүлэх хөтөлбөр

- Мэргэжлийн боловсон хүчний мэдлэг боловсролыг дээшлүүлэх ажлын чиглэл, график гарган ажиллаж нийт номын санчид, мэдээллийн ажилтнуудыг төвийн болон орон нутгийн сургалтуудад бүрэн хамруулж байна.
- Техник хэрэгсэл авах, тохижилт, засварт 4.5 сая төгрөг зарцуулан видео-проектор авч, чөлөөт цагийн танхим шинээр байгуулан мэдээллийн үйлчилгээнд шаардагдах техник хэрэгслээр зохих хэмжээнд хангагдаж байна.
- МХТ-ийг мэдээллийн үйл ажиллагаанд бүтээлчээр ашиглан орон нутгийн чанартай мэдээллийг цуглуулах, түүнийг нийтэд нээлттэй хүргэх, интернэтийг мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэх хэрэглүүр болгох орчин бүрдүүлж, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлснээр иргэд нэг доороос мэдээллийн олон төрлийн үйлчилгээг авч, дэлхийн хэмжээнд мэдээлэл солилцох боломжтой болж “Мэдээлэл-олон нийтийн нээлттэй төв” болох зорилт хэрэгжиж байна.
- 2004 онд хүүхэд, залуучуудын дунд зохиох мэдээлэл, сурталчилгаа, чөлөөт цагийн арга хэмжээг өргөжүүлснээр 6795 хүн эдгээр арга хэмжээнд

хамрагдаж үйлчилгээний чанар хүртээмж сайжирлаа.

Орхон аймгийн ЕБС-ийн номын сан хөтөлбөр

- Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар сургуулийн удирдлагуудад 4 удаа зааварчилгаа өгч сургууль бүрээр хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, чиглэл гаргууллаа.
- Сургуулийн номын санчдад ажил төрлийн зааварчилгаа өгч үйл ажиллагаанд нь үнэлэлт өгч 5 номын санчийг шагнаж урамшуулав.
- Хөтөлбөрийн хүрээнд 7 сургууль уншлагын танхимаа тохижуулан, үзүүлэн самбараа шинэчлэн, ширээ сандлаа нэмэгдүүлэн материаллаг нөхцлөө сайжрууллаа.
- Сургуулийн номын санчдаас номын төвтэй хамтран ажиллах идэвх санаачилга сайжирч хүүхдүүдийн дунд 17 гаруй удаа хамтарсан ажил зохион байгуулж 3200 хүүхдийг хамруулсан байна.
- БСШУЯ-аас зохион байгуулсан сургуулийн номын санчдын сургалтад 9 сургуулийн номын санчийг хамруулж, номын сангуудын фондод үзлэг хийж номын фондын нэг бүрчилсэн бүртгэлийг бүрэн хөтлүүлэх ажлыг зохион байгууллаа.

Англи хэлний сургалтын чанарыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр (2004онд)

- Англи хэлний анхан, дунд шатны сургалт 3 удаа зохион байгуулан 40 хүнийг хамрууллаа.
- Энх тайвны корпусын шугамаар Эрдэнэтэд ажиллаж байгаа мэргэжилтнүүдтэй хамтран Англи хэлний ярианы клуб ажиллуулан 191 хүүхэд, залуучууд хамрагдлаа.
- ЕБС-ийн сурагчдын хичээлээр үзсэн мэдлэгийг бататгах “QUIZ SHOW”, “ENGLISH STORM” асуулт хариултын тэмцээнүүдийг 8, 10 жилийн нийт сургуулиудын дунд 3 удаа зохион байгууллаа.
- МННХ-ээс зарласан тэтгэлэгт хөтөлбөрийн 1-р шатны шалгаруулалтанд 31хүүхэд, 7 багш оролцуулснаас 12 хүүхэд 2-р шатанд шалгарч, 1 багш АНУ-д 1 жил суралцахаар шалгарлаа.

Хүүхдийн хөгжил хамгааллыг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр

- Аймгийн ЕБС-ийн нийт сурагчдын 20% буюу 3919 хүүхэд номын төвийн байнгын уншигчид болж үйлчилгээнд тогтмол хамрагдаж байна.
- Хүүхдийн эрхийг хамгаалах болон олон улсын хүүхдийн конвенцийг сурталчлах 1 сарын ажил зохион байгуулж, байгаль, экологи, ардын өв уламжлал, ёс заншил, уран зохиол сурталчилсан “Ёс заншлаа дээдлээ”, “Яруу найрагтай орос орон”, “Хуулиа дээдлээ”, “Овгоо хэн сайн мэдэх вэ?” зэрэг сэдвээр асуулт хариултын тэмцээн 11, үзэсгэлэн 30, зохион бичлэг, шүлгийн уралдаан 9, мэтгэлцээн 1, уулзалт ярилцлага 11 удаа зохиож 4500 хүүхэд оролцлоо.
- Хүүхдүүдийн сайн дурын “Зарчим судлаач хүүхдүүд” байгууллагатай хамтран “номын санч” клуб байгуулан ном сурталчлах, номтой зөв харьцах талаар тогтмол ажиллаж байна.
- 2700 хүүхдэд интернэт ашиглаж сургах үнэгүй сургалт явуулж зөвлөлгөө өглөө.

- Гэртээ байдаг тахир дутуу 15 хүүхдэд гэрээр нь 52 удаа зөөврөөр ном олгож 116 номоор үйлчиллээ.

Бүх нийтийн экологийн боловсрол үндэсний хөтөлбөр

- Байгаль хамгаалах газар, сургуулиудтай хамтран байгалиа хамгаалах, хайрлах үзэл санаа төлөвшүүлэх чиглэлээр “Байгал эх” зохион бичлэг 2 удаа, “Байгал ба хүүхэд” сэдэвт асуулт хариултын тэмцээн, номын үзэсгэлэн, тойм яриа, өдөрлөгүүд, “Ус чандмань эрдэнэ” ярилцлага зохион явуулж 450 гаруй хүүхэд хамрагдлаа.

Хүн амын бие бялдрыг чийрэгжүүлэх үндэсний хөтөлбөр

- Хөтөлбөрийг сурталчлах үзүүлэн, самбар, мэдээлэл, булан, номын үзэсгэлэн гаргаж хүмүүс урьж 1 удаа яриа хийлгэн хийн дасгал заалгаж, төсвийн байгууллагуудын дунд уралдаан тэмцээн 3 удаа зохион байгуулж, аймгийн соёлын байгууллагын сагсан бөмбөг, гар бөмбөг, шатар, даамны аварга байгууллага болов.
- Чөлөөт цагаар хөдөлгөөнөөр хичээллэх орчин бүрдүүлэн теннис, биллярдын ширээ хийж спорт тоглоомыг СОТА-тай хослуулан зохион явуулж байгаа нь хүүхэд залуучуудын сонирхолд нийцэж байна.
- ХАББЧХөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар уншигчид болон хамт олныхоо дунд олон талт ажил зохион байгуулсныг үнэлэн аймгийн БТСХ-ноос 2004 онд “Эрүүл мэнд бие бялдрын боловсролыг дэмжигч байгууллага” Өргөмжлөл-мөнгөн шагналаар шагнагдлаа.

Зургаа. Бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үр дүнгийн гэрээний биелэлт

Номын төвийн бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дараах хүчин зүйлүүд дээр тулгуурлан зохион байгуулж ажиллаа. Үүнд:

- Мэргэжлийн боловсон хүчний манлайлал, ур чадвар, мэдлэг, ажлын идэвх санаачилгыг дээшлүүлэх чиглэлээр 2004 онд боловсон хүчний мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх чиглэлээр тодорхой ажлууд төлөвлөн хэрэгжүүлээ.
- Байгууллагын дотоод хяналтын системийг сайжруулах ажлын хүрээнд ажилтнуудын албан тушаалын зааврын хэрэгжилт, төлөвлөгөөт зорилтын биелэлт, дээд байгууллагын шийдвэрийн хэрэгжилтийг хянах график гарган түүний дагуу хяналтыг тогтмол хийж байгууллагын шуурхай зөвлөлгөөнөөр сонсгол, мэдээлэл болон ажлын дэг журам, хариуцлагын асуудлыг хэлэлцэн ярилцаж ажлын ололт дутагдалд тухай бүр дүгнэлт хийж, дотоод мэдээ, судалгааг чанаржуулан ажлын үр дүнгээр нэмэгдэл цалин олгох, мэргэжил боловсролоо дээшлүүлэх талаар онцгой идэвхтэй ажиллаж байгаа мэргэжлийн боловсон хүчнүүдэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлээ.
- Уншлага, мэдээллийн үйлчилгээний ажилтнуудтай бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээ байгуулан улирал тутам дүгнэж үйлчилгээний чанар, үр өгөөжийг сайжруулж, өргөжүүлэхэд анхаарч ажиллалаа. (2004 оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээний биелэлтийг Хавсралт 1-ээс харах)

**Долоо. Статистикийн мэдээ гаргах, байгууллагын үйл ажиллагааны
явц, үр дүнд хяналт шинжилгээ хийх, үнэлгээ өгөх,
тайлагнах чиглэлээр авсан арга хэмжээ**

Байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой дотоод мэдээ судалгааны загварыг бүх танхимуудаас ирсэн мэдээнүүдийг нэгтгэх дүгнэхэд хялбар болгоход чиглэсэн нэгдсэн загварыг гаргаж танхим бүрт мэдээлэл судалгааны нэг загварын хавтастай болгон бүртгэлийн үнэн зөв хөтлөлтөнд тогтмол хяналт тавьж гарсан зөрчил дутагдлуудыг байгууллагын шуурхай дээр мэдээлж сануулж зөвлөж ажилласнаар мэдээ судалгааны үнэн зөв байдал сайжирч цаг хугацаанд нь Аймгийн ЗДТГ-ын Статистикийн болон бусад холбогдох хэлтэс тасгуудад хүргүүлж ирлээ.

- Байгууллагын үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлт түүн дотроо уншигч, ирэгсэд, орлогын төлөвлөгөөг 7 хоног бүрээр мэдээлэл авч шуурхай зөвлөлгөөн дээр зохих үүрэг даалгавруудыг өгч ажилласнаар бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээгээ үзүүлэлт бүрээр нь хүрэх түвшингөөс нь давуулж 107.6-115.8 хувиар биелүүллээ .
- Байгууллагын үйл ажиллагаанд хэрэглэгчдээс өгөх үнэлгээг авах чиглэлээр нийт 5 удаа санал асуулгын хуудсаар уншигчдын саналыг авч үйл ажиллагаандаа дүгнэлт хийж байгууллагын тохижилт, уншлага үйлчилгээний хөнгөн шуурхай байдлыг хангах, хэрэгцээт ном, мэдээллээр үйлчлэх арга хэмжээг тухай бүрд нь авч ирлээ.
- Үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангахад номын санчдаас гүйцэтгэж буй үүрэг, чиглэлээр нь мэдээлэл, сонсголыг графикаар авч хэлэлцэж, нийт ажилчдын хурлыг 2 удаа хийж 2004 оны зорилтын хэрэгжилт цаашдын чиглэлээ тодорхойлон ажиллаа.

Номын төвийн дарга Д.Цэрэнбат

**ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН
2004 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН**

Өмнөговь аймгийн Төв номын сан нь иргэдэд ном хэвлэл мэдээллээр үйлчлэх, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэхэд нь туслах үүрэг бүхий төрийн өмчийн орон нутгийн соёлын байгууллага юм. Тус номын сан Нийтийн уншлагын танхим, Гэрээр ном олгох тасаг, Хүүхдийн уншлагын танхим, Интернэт мэдээллийн танхим болон Номын худалдаа зэрэг үйлчилгээ явуулж байна.

Бид Өмнөговь аймагт төв номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг угтаж засвар тохижилт болоод үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор соёл олон түмний төрөл бүрийн ажил болон уралдаан тэмцээнүүдийг зохион байгуулж ажиллалаа.

Нэг. Удирдлага зохион байгуулалт

Удирдлагын арга барилын талаар судалгаа авч Хөдөлмөрийн гэрээ, байгууллагын дотоод журам, ажлын байрны тодорхойлолт, ажил үүргийн хуваарийн нэмэлт өөрчлөлт оруулан хамт олны хурлаар хэлэлцэж батлав.

Хоёр. Уншлага үйлчилгээний ажил

Эхний хагас жилийн байдлаар 3261 уншигчдад 20304 ном олгон үйлчиллээ. Номын санг автоматжуулалтын CD-ISIS программыг судалж, электрон каталогт оруулах дадлага ажлыг УБ хотын АУДС-ын номын сан дээр Мэдээллийн ажилтанаа явуулж электрон каталогт номоо оруулаад байна.

Хот суурингаас алслагдсан иргэдэд номын сангийн үйлчилгээг хүргэх, шинэ мэдээлэл түгээх, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлэхэд нь туслах зорилго бүхий Хөдөлгөөнт номын сангийн үйлчилгээгээр Мандал-Овоо, Цогт-Овоо, Манлай, Цогтцэций, Ханбогд, Баян-Овоо, Номгон сумдад явж нийт 632 уншигч, 898 ирэгсэдэд 3881 ном олгон үйлчилсэн. Мөн номын сангийн үйлчилгээг хүргэхийн зэрэгцээ сурагчдын дунд гар зургийн уралдаан мөн “Мэдээллийн зуунд номын сан” сэдэвт үдэшлэг уулзалтыг зохион явуулан уншигчдын санал хүсэлтийг авч номын сангуудын ажлыг шалган зааварчилж дүгнэлээ.

Мөн Бичиг соёлын хишиг өдрийг тохиолдуулан уншигчид хэрэгцээтэй номоо олж авах, солилцох, худалдах, боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор “Номын яармаг 2004” үзэсгэлэн худалдааг Даланзадгад сумтай хамтарч зохион байгууллаа. “Аймгийн зохиолчдын зохиол бүтээлийг сурталчлах” уулзалт, үдэшлэг цэнгүүнийг утга зохиолын нэгдлийн гишүүд, уран зохиолын багш нар, яруу найраг сонирхогч хүүхэд, залуучуудтай хамтарч явууллаа. Мөн “Найргийн тэнгэр” яруу найргийн тэмцээнийг ахлах ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулсан юм. Үүнд: Яруу найраг сонирхдог сурагчид маш идэвхтэй оролцон тэргүүн байрыг эзэлсэн 1-р 10 жилийн сурагч Баянтунгалаг шалгарч Өргөмжлөл, Монголын Нууц товчоо Дээд сургуульд суралцах эрхийн бичгээр шагнасан юм. Мөн Оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах өдрийг тохиолдуулан хүүхэд багачуудын бие даан сэтгэн бодох чадварыг хөгжүүлэх, амьдрах ухаанд сургах зорилгоор “Хөдөлмөр бидний бүтээл” үзэсгэлэн худалдааг зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнд 3-р сургуулийн 7-р ангийн сурагч Пүрэвсүрэн Ханхонгор сумын сургуулийн сурагч Ц.Одбаяр нар идэвхтэй оролцсон. Мөн номын сангийн хөгжлийн чиг хандлагийг тодорхойлох зорилгоор “Мэдээллийн зуунд номын сан” ЭССЭ бичих уралдаан зарлаж дүгнэлээ. Мөн СӨНХүүхэд болон бага ангийн хүүхдийг номтой нөхөрлөх, номонд дур сонирхолтой болгох, хэл яриаг нь улам хөгжүүлэх зорилгоор “Үлгэрт дуртай багачууд” хүүхэлдэйн тоглолтыг Нэгдсэн цэцэрлэгийн захиргаатай хамтарч зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнд багш сурагчид идэвхтэй сайн оролцсон байна. Шинэ ба сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг улирал тутам 2-3 удаа гаргаж уншигчдад хүргэж байлаа.

Мөн номын сангаас зохиож буй СОТАжил болон бусад үйл ажиллагааг орон нутгийн телевиз радиогоор тогтмол сурталчлаж мэдээллэж байлаа. Мөн аймаг сумын хэмжээний номын сангуудтай номын солилцоог улирал тутам хийж уншигчдын хэрэгцээг хангаж байна. Лавлагааны фондын баяжилтыг сайжруулан өгөгдсөн лавлагаа болон татгалзлын судалгаа явуулж захиалгаар 150,0 мянган төгрөгний номыг бүрдүүллээ. Хөдөө сумдын номын сангуудыг шалгах шалгуур үзүүлэлт гарган бүх сумдаар явж заавар зөвлөгөө өгөн үнэлгээ дүгнэлт өгсөн.

Номын сан байгуулагдсаны 60 жилийн ойг угтаж хөдөө сумдын номын сангууд болон байгууллагын ажиллагсадын дунд “Номын сан-60 жил” сэдэвт өндөр бүтээлийн уралдааныг зарлаж дүгнэлээ. Үүнд: Ханбогд, Манлай, Номгон сумын номын сан нэлээд шинэ зүйлийг хийж ажиллалаа. Байгууллагын ажиллагсадаас Манаач ажилтай З.Батхуяг нь бусдыгаа хошуучилж 100,0 төгрөгөөр шагнууллаа.

Номын сангийн данс бүртгэлийн чанарыг сайжруулах ба Олон улсын ангилал болох ДДС ангилалд орсонтой холбогдуулан номын нэгдсэн тооллого утга агуулгаараа хуучирсан, олон хувьтай, урагдаж гэмтсэн ном хэвлэлийг актлаж фондыг цэвэрлэж дууссан боловч акт тооцоогоо хараахан гаргаж амжаагүй байна. Урагдаж гэмтсэн нийт 300 номонд сэлбэн засалт хийлээ.

2004 онд 346600 төгрөгний шинэ ном авч 199600 төгрөгний 46 төрлийн тогтмол хэвлэлийг захиалж уншлаганд гаргаад байна. Мөн Улсын төв номын сангаас 50 хувийн хямдралтай 3 сая төгрөгний номыг авч хөдөө сумдын номын сангуудын фондыг баяжууллаа.

Интернэтийн сургалт үйлчилгээг тасралтгүй явуулан энэ хугацаанд 549 хүнд үйлчилж 186,375 төгрөгний орлого оруулан 25 хүнд компьютерийн сургалт явуулсан байна.

Засвар тохижилт

Байгууллагын өнгө үзэмжийг сайжруулах, уншигчдад ая тухтай тохилог үйлчилгээг хүргэх зорилгоор дараах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

- Нэгдсэн фондны өрөөг 350,000 төгрөгний хөрөнгө зарцуулан бүрэн засвар хийлээ. Үүнд: Өрөөний бүх пар радиаторыг сольж хана, таазыг хусаж затерик татаж будлаа. Мөн шал тавиуруудыг будаж дотор монатажыг сольж бүх цонхыг шиллэж бүтэн болгосон.
- Интернэтийн бүх сандал ширээг сольж шаардлагатай бичиг хэрэгсэлээр хангалаа.
- Заалны ажиллагсадын сандлыг шинэчилсэн.
- Нийтийн уншлагын танхимын ширээ сандлыг засаж бүрсэн.
- Байгууллагын гадна талыг хусаж шохойдон садыг өндөрлөн бүх хаалга цонхыг будаж янзаллаа.
- Байгууллагын гадна үүдний довжоог өнгөт хавтангаар бүрлээ.
- Усны тоолуурыг шинээр тавьсан.
- Номын худалдааны дэлгүүрийг өөрчилж байгуулан 500,0 төгрөгний номыг авч худалдаалан орлогын эх үүсвэрээ нэмэгдүүлж байна.
- Гадна талын халаалтын шугаманд засвар хийж таг, эргүүлгийг солилоо.
- Эрхлэгчийн өрөөний ширээ сандлыг сольсон.

Тус байгууллагад олон жил үр бүтээлтэй ажилласан ажиллагсадыг Засгийн Газар болон БСШУЯамны шагналд тодорхойлж Гэрээр ном олгох тасгийн номын санч Ч.Түвшинжаргал, Мандал-Овоо сумын номын санч Л.Дэжидмаа нарыг СТАжилтан цол тэмдгээр, Мэдээллийн ажилтан О.Уламцэцэг, Хүүхдийн уншлагын номын санч А.Оюунгэрэл нарыг Хүндэт жуух бичгээр, Мөн Монголын залуучуудын холбооны Хөдөлмөрийн алдар алтан медиалаар З.Батхуяг Залуу үеийг халамжлан хүмүүжүүлэгч медиалаар Ц.Тогтох нар нь тус тус шагнагдлаа.

Бид цаашид номын сангийн үйлчилгээг улам боловсронгуй болгох, хүн амыг мэдээллээр хангах зэргээр төр засгийн бодлого чиглэлтэй уялдуулан ажлаа явуулан нүүдэлчдийн соёл иргэншил, зан заншил, уламжлалыг сэргээн хөгжүүлэх, хэл бичиг үсэг, түүх соёлын мэдлэгийг гүнзгийрүүлэх талаар уншигчдын дунд соёл чөлөөт цагийн төрөл бүрийн ажлыг зохион байгуулан ажиллана. Интернэтийн үйлчилгээг улам боловсронгуй болгон бүх нийтийн мэдээллийн хэрэглүүр болгох үүднээс төрөл бүрийн сургалтуудыг тогтмол явуулж ирсэн ба энэ онд нийт 782 хүнд үйлчилж 55 хүнд компьютерийн сургалт явуулж 108 хүнд интернэтийн сургалтыг зохион байгуулсан.

Бид цаашид номын сангийн үйлчилгээг улам боловсронгуй болгох, хүн амыг мэдээллээр хангах зэргээр төр засгийн бодлого чиглэлтэй уялдуулан ажлаа явуулан нүүдэлчдийн соёл иргэншил, зан заншил, уламжлалыг сэргээн хөгжүүлэх, хэл бичиг үсэг, түүх соёлын мэдлэгийг гүнзгийрүүлэх талаар уншигчдын дунд соёл чөлөөт цагийн төрөл бүрийн ажлыг зохион байгуулан ажиллана.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч Н.Дашпагма

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Тус номын сан нь Монгол улсын болон аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, соёлын болон соёлын өвийг хамгаалах хууль, Гэгээрлийн сайдын 1997 оны 99-р тушаал, өөрийн байгууллагад мөрдөх бусад хууль тогтоомжуудыг мөрдөж Баруун - Урт сумын иргэд, хөдөлмөрчид, оюутан сурагчдыг цаг үеийн мэдээллээр хангах “Мэдээллийн төв “ болгоход ажлаа чиглүүлж ирлээ.

Нэг. Уншлага үйлчилгээ

Манай номын сан нь 15,879,9 төгрөгний 36.0 боть номтой. 2004 онд 19,360,9 төгрөгний санхүүжилт авч 10 орон тоотойгоор ажиллаж ирлээ.

Үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлж уншигчдыг мэдээллээр хангахад зориулж шинээр 3,105,2 төгрөгний 600-аад ном авч 500,0 төгрөгний 40-өөд нэр төрлийн тогтмол хэвлэл захиалан уншигчдад үйлчилж ирлээ.

2450 уншигчдад шинээр карт нээж, 18000 ирэгсдэд 29800 ном, хэвлэл олгож үйлчиллээ. Үйлчилгээний танхимуудад уншигчийн эрэлт хэрэгцээг хангах чанар сайтай лавлах толь бичиг, хууль тогтоомжуудын эмхэтгэл, англи хэл, компьютер, зах зээл, эдийн засгийн холбогдолтой ном тсвхимолуудыг 80-120 номтойгоор байгуулж лавлагаа өгч байна. Уншлага үйлчилгээг зөвхөн танхимаар явуулаад зогсохгүй төрөлжүүлэн явуулахад анхаарч өөрсдийн хүч бололцоог ашиглан уншигчдын цаг хугацааг хэмнэх зорилгоор цэцэрлэгийн насны хүүхдийг цэцэрлэгт нь, сургуулийн насны хүүхдийг сургууль дээр нь, насанд хүрэгсдийг албан байгууллага дээр нь зөөврөөр болон ном солилцоогоор уншуулж үйлчилгээгээ өргөжүүлж байна.

Хоёр. Соёл олон түмний ажлын талаар

Номын сангаас Монгол Улсын ерөнхийлөгчийн “Монголын нууц товчоо”-г мөнхөд эрхэмлэн дээдлэх тухай зарлигийн дагуу монголын нууц товчоог зурагт хуудсаар болон хураангуйг бэлтгэж уншигчдад сурталчлахад 1000 гаруй хүн хамрагдлаа.

Гэр бүлийн хөгжлийг дэмжих жилд, Алтан-Овооны их тахилгад зориулж Дарьганга өв соёл, хүний эрхийн конвенц, нутгийн зохиолчдын уран бүтээлээс, хүүхдийн зохиолчдын уран бүтээлээс, үлгэрийн орноор, мэдээ мэдээлэл, шинэ номын гэх мэт сэдвээр самбар, үзэсгэлэн, зурагт хуудас 40 удаа гаргахад 1000 гаруй хүн хамрагдлаа.

Гэр бүлийн хөгжлийг дэмжих жилд зориулж Сүхбаатар аймгийн эмэгтэйчүүдийн “Гал голомт” хөдөлгөөнтэй хамтран “Өрх гэр - эмэгтэйчүүд” сэдэвт номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчлах, номын сангийн ажиллагсдын гэр бүлийн гишүүдтэй хамтран “Ханийн түшиг” цэнгүүнийг зохион байгуулж, ар гэрт нь аргал түлш татах, гэр барих зэрэг ажилд нь туслах ажлыг зохион байгууллаа.

Мөн Америкийн элчингийн хэвлэлийн төлөөлөгч “Америкийн нийгэм ба соёлын талаар” лекц уншиж уншигчдын сонирхсон асуултад хариулж нийт 40 гаруй уншигч хамрагдлаа.

Номын 10 хоногийг угтаж Сүхбаатар аймгаас төрөн гарсан хүүхдийн зохиолч Г.Ловор, Н.Доржцэрэн нарын уран бүтээлийг сурталчлах зорилгоор аймгийн хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран уран уншлагын наадам, яруу найрагч хүүхдүүдийн уулзалт ярилцлага зохион байгуулж мөн зурагт хуудас, номын үзэсгэлэнг гаргаж, аймгийн телевизээр сурталчиллаа.

Номын сангаас албан байгууллага, сургууль цэцэрлэгүүд, бусад олон нийтийн байгууллагатай хамтран төрөл бүрийн ажил зохион байгуулж ирсэн. Үүнд: 10 жилийн 1 сургуулийн 3 ангиудын дунд “Аав ээж би” тэмцээн, Тэмүүлэл цоцолбор сургуулийн 6-р ангиудын дунд “Их мэдэхийн соёл” асуулт хариултын тэмцээн, Тэмүүлэл цогцолбор сургуулийн 9-10 ангиудын дунд “Ээждээ захидал бичээрэй” зохион бичлэгийн уралдаан, “Бичиг соёлын хишиг өдөр”-т зориулж ховор болон үнэт номын шинэ номын үзэсгэлэнг зохион байгуулж аймгийн телевизэд ярилцлага өгч номын сангаа сурталчиллаа.

Гурав. Номын фондын талаар

Номын фонд нь үндсэн ба сонин сэтгүүлийн фонд, үнэт хосгүй, үнэт ховордсон номыг хадгалалт хамгаалалтанд авсан ойрын фондоос бүрддэг. Фондын номын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулахын тулд /цонхны хамгаалалт 2ш, хар хөшиг 2, тоосжилт, хортон шавьжнаас хамгаалах ариутгалын бодис, формулений уусмал -3%, тоосны гөвүүр 2, чийгшилтийг хадгалсан ус 2ш, термометр 1ш-ийг тус тус байрлуулсан. Фондын номын нэгбүрчилсэн болон нэгдсэн бүртгэлийг баталгаажуулж, Гэгээрлийн Сайдын 1997 оны 99-р тушаал, Санхүү эдийн засгийн сайдын 243-р тогтоолын дагуу ном, хэвлэлийг дахин үнэлэх ажлыг хийсэн. (Нийт 36000 ном, хэвлэл хамрагдаж 13,263,6 төгрөгний ном дахин үнэлэв.)

Гэгээрлийн сайдын 99-р тушаалын 2-р хавсралтын дагуу уншигчдын болон номын санчдын алдаж үрэгдүүлсэн 367198 төгрөг 97 мөнгөний 397 ш номын оронд уншигчийн хэрэгцээ шаардлагыг хангах сүүлийн

үеийн чанар сайтай 428817 төгрөг 16 мөнгөний 423 ш номоор төлбөрийг барагдуулах ажлыг хийсэн.

Соёлын болон соёлын өвийг хамгаалах хуулийн дагуу номын сангийн хадгалалт хамгаалалтын байдалд шалгалт хийж урагдаж гэмтсэн номын 6-8% буюу 3500-4000 номыг сэлбэн засах ажлыг хийсэн.

Номын сангийн ном, хэвлэлийг уншигчдад сурталчлахын тулд төрөл анги, үсэг дарааллын каталогыг засаж сэлбэн шинээр ирсэн 2500 гаруй номонд каталоги бичиж байрлуулсан.

Сонин сэтгүүлийн фондыг шинээр зохион байгуулж 1987-2003 онд захиалсан бүх төрлийн тогтмол хэвлэл, улсын их хурлын хуралдааны материалыг он дарааллаар нь байрлуулж цэгцлэн нэгбүрчилсэн дансанд авсан.

Соёлын өвийг хамгаалах болон соёлын хуулийн дагуу бүртгэл мэдээллийн санг байгуулж үнэт болон ховордсон 300 гаруй номыг бүртгэж авлаа. Номын фондыг сурталчлахын тулд албан байгууллагуудын дунд номын солилцоогоор ном уншуулах ажлыг зохион байгуулж ирлээ. Үүнд: ШУТИС, 10 жилийн 1 сургууль, Тэмүүлэл цогцолбор, аймгийн нэгдсэн эмнэлэг гэх мэт.

Дөрөв. Заах арга зүй, мэдээллийн талаар

Аймгийн номын сан сумдын номын санг заах арга зүйн талаас нь хангах Гэгээрлийн сайдын 1997 оны 99-р тушаалын 1-р хавсралтын дагуу сумдын болон сургуулийн номын санчдыг аймаг болон зүүн бүсийн сургалтанд хамруулж тэдэнд заах арга зүйн талаас нь мэргэжлийн туслалцаа үзүүлэх, гарын авлага материалаар хангах зэрэг ажлыг хийж ирлээ. Мөн аймгийн соёлын ажилтны семинарт бүх номын санчдыг хамрууллаа.

Төв номын сангаас Наран, Дарьганга, Онгон суманд очиж ажил байдалтай нь танилцаж мэргэжлийн талаас нь заах арга зүйн зөвлөгөө өгсөн. Номын сангийн эрхлэгчийн өрөөнд номын сангийн заах арга зүйн буланг 40 гаруй номтойгоор ажиллуулж аймгийн болон сумдын номын санчдад зөвлөгөө өгч байна.

Номын сангийн үйлчилгээний хүрээг өргөжүүлэхийн тулд албан байгууллагуудын хамрагдвал зохих хүмүүсийн судалгааг авч тэдний эрэлт хэрэгцээний дагуу лавлагаа, мэдээллийг өгч байна. Номын санд нийт уншигчдын мэдвэл зохих материалаар аймгийн болон албан байгууллагуудын танилцуулга, манай аймгийн түүхийн холбогдолтой материалууд, их, дээд сургуульд элсэгчдэд зориулсан лавлах, Хөдөлмөрийн болон нийгмийн даатгалын багц хууль, Нэрт хүмүүсийн намтрын ойллого, Баримтын товчоон, монголын зохиолчдын лавлах, төрийн шагналт зохиолчдын намтар гэх мэт.

Номын сангийн ном, хэвлэлийг сурталчлахын тулд ном зүйн ажлыг зохион байгуулдаг. Үүнд: Шинэ номын мэдээ, нэг хувьтай буюу олон хувьтай номын жагсаалт, анагаах, сурган, хөдөө аж ахуй, түүх, нийгэм, улс төр, эдийн засаг, хууль эрхийн талаарх номын жагсаалт, 1960-1980 оны монголын нэрт зохиолчдын ном зүйн бүртгэл бий.

2004 онд Сүхбаатар аймагт явагдсан мэргэжлийн хяналтын албаны улсын үзлэгээр амжилттай дүн үзүүлж, үйлчилгээндээ чанарын өөрчлөлт

гарган ажиллаж байна.

Тав. Байгууллагын тохижилтын талаар

Байгууллагын гадна талын реклам, сурталчилгааны самбар, номын сангийн хаяг, номын сангийн ажиллах цагийн хуваарийг шинэчлэх зэрэг ажлыг хийсэн.

Байгууллагын тохижилтонд анхаарч гаднах садыг цэцэгжүүлэх, урсгал засвар болох өрөө, тасалгааг будах, шохойдох, цонх шиллэх, сантехникийн засварын ажилд нийт 400.0 гаруй мянган төгрөг зарцууллаа.

Мөн уншигчийн хэрэгцээт материалыг олшруулах зорилгоор канон шинээр авч тавилаа.

Байгууллагын ажилчдын хөдөлмөр хамгаалалтанд анхаарч ажилчдад хөдөлмөр хамгааллын халад, маск, гар чийдэн, нормын хувцас, бээлий зэргийг тавьж өгөхөөс гадна харуулуудын ажиллах нөхцөл бололцоог хангаж тусгай зориулалтын өрөө, телевиз, утас, сандал, ширээ зэргийг тавьж өглөө.

Галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор галын булан шинээр байгуулж гал гарах үед байгууллагыг авран хамгаалах болон ажилчдыг дуудах схемийг хийж байрлуулсан.

Байгууллагын ажилчдад цаг үеийн мэдээллийг хүргэх, 7 хоногийн ажлыг дүгнэх, хойшид хийх ажлын талаар 4 дэхь өдөр бүр ажилчдын хурлыг хийж хэвшлээ.

Номын сангийн эрхлэгч М.Дэнсмаа

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Нэг. Зохион байгуулалтын ажлын талаар

Уншигчдын ном хэвлэл унших, мэдээлэл авах цар хүрээ өдрөөс өдөрт өсөн нэмэгдэж буй өнөөгийн нөхцөлд тус номын сан нь уншигчдын эрэлт хэрэгцээ хүсэл сонирхолыг судлан тэдэнд хэрэгцээтэй мэдээ материалыг цаг тухайд нь хүргэж үйлчлэхэд гол анхаарлаа чиглүүлж Аймгийн засаг даргатай хийсэн үр дүнгийн гэрээ болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж ирлээ.

Сум, сургуулийн номын сангийн үйл ажиллагаанд арга зүйн зөвлөгөө өгч үйл ажиллагаанд нь үнэлгээ өгч ажиллалаа. Үүнд: Хөтөл сум, сургуулийн номын сан, Орхон сум, сургуулийн номын сан, Дулаанхаан, Шаамар МСҮТөв, Алтанбулаг сургуулийн номын сан Сүхбаатар сумын I, II, III, IV- 10 жил, V, VI-8 жилийн сургуулиуд хамрагдлаа. Номын санд реклам, маркетингийг хэрэглэх нь, “Номын сан ба шинэ технологи” сэдэвт гарын авлага бэлтгэж номын санчдад хүргэлээ.

2003 оны Аймгийн засаг даргатай хийсэн үр дүнгийн гэрээний дагуу номын санчдын ажлыг дүгнэж үр бүтээлтэй ажлын амжилт гаргасан номын санч Т.Нарандалай, Л.Доржханд, үйлчлэгч Ж.Цэгмид нарыг хүндэт өргөмжлөлөөр шагнаж урамшууллаа.

Хоёр. Уншлага үйлчилгээний талаар

Аймгийн Төв номын сан нь энэ жилд 1300 уншигч, 5868 ирцэд 25594 ширхэг ном хэвлэлээр үйлчилж ирлээ. Фондын эргэлт 50%-тай байна.

24 нэрийн тогтмол хэвлэл захиалан үйлчилж байна. Азийн сан болон БСШУЯ-аас 159 ширхэг хандив бэлгийн номоор фондоо баяжуулахаас гадна 1.7 сая төгрөгний 573 ширхэг шинэ ном авлаа. Хөдөлгөөнт номын сангийн үйлчилгээг Сүхбаатар сумын сургууль цэцэрлэг, 2 хувийн эмнэлэг, Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгийн 180 уншигчдад 200 гаруй номоор үйлчилж урагдаж гэмтсэн 2200 номыг технологийн дагуу сэлбэн засалт хийсэн байна. Номын баяжилт фонд бүрдүүлэлтэнд анхаарч эрэлт хэрэгцээтэй номонд судалгаа хийн тасаг бүрт татгалзалын дэвтрийг байнга ажиллуулж байна. Мөн өөрийн номын санд дутагдаж байгаа уншигчдын хэрэгцээтэй номоор хангахын тулд 10 жилийн сургуулиуд болон 0243-р ангийн номын сантай номын солилцоо хийсэн байна. 2003 оны тогтмол хэвлэлийг үдэж хавтаслан дансалж фондод шилжүүлэв. Өндөр настан тахир дутуугийн группэд байдаг иргэдэд гэрээр нь очиж 13 хүнд 96 ширхэг ном хэвлэлээр үйлчиллээ.

Гурав. СОТА -ын талаар

Уншигчдад ном хэвлэлийг сурталчлах тэдгээрийн эрэлт хэрэгцээг хангахын тулд соёл хүмүүжлийн ажлыг төрөл бүрийн аргаар зохион явуулж ирлээ. Жишээ нь: 1-р 10 жилийн сургуулийн Цолмон багштай 106 ангид “Ном бидний нөхөр” сэдэвт уралдаан, 4-р 10 жилийн сургуулийн Болорцэцэг багштай 66 ангид зохиолч Ж.Дашдондогийн уран бүтээлийн үзэсгэлэн, жил бүр уламжлал болгон өнгөрүүлдэг “Бичиг соёлын хишиг” өдрийг тохиолдуулан “Үндэсний бичгээ дэлгэрүүлэе” сэдэвт тэмцээнийг 2-р 10 жилийн сургуулийн Цэндээ багштай 3-р ангиудын дунд зохион явууллаа. Ногоон алт сантай хамтран “Хүнсний ногоо тарьж ургуулах, хадгалах” сэдэвт сургалт “Номын баяр” арга хэмжээ, Туулайн байшин сэдэвт үлгэрийн уншлага, зургийн уралдаан Сүхбаатар сумын 4-р цэцэрлэг, “Арга ухаант амьтдын үлгэр”, “Бурхан багш”, “Үлгэрийн далай”, Муур үнэг хоёр үлгэрийн номоор чанга уншлага, тойм яриа хийлээ. Үүнд нийт 405 уншигч хамрагдлаа. Номын сангаас зохиож буй ажил болон шинэ болон сэдэвчилсэн номын мэдээллийг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр 23 удаа сурталчилсан байна. Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 18 удаа гаргасан байна. **Үүнд:**

1. Бидний унших ном
2. Унш, бод, сэтгэ
3. Үлгэрийн далай
4. Таны эрүүл мэнд
5. Хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ
6. Цуутын цагаагч гүү
7. Монголын цагаан сар
8. Багш
9. Нарийн мужааны ажил
10. Хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ
11. Мартын – 8

12. Математик сонирхогчдод
13. Эх түүхээ судалцгаая
14. Ном бүрийг уншигчдад
15. Ном дор мөргөмүү
16. Шинэ ном
17. Уншихгүй бол сэтгэхгүй
18. Монгол наадам гэх мэт

Дөрөв. Фонд каталог, ном зүйн ажлын талаар

Номын сангийн ном хэвлэлийн хадгалалт хамгаалалтанд анхаарч үндсэн фондын дээврээс ус гоожихоос сэргийлэн номоо зөөж байрлуулан фондоо тохижууллаа. Номын санд ирсэн шинэ номоо техник ажиллагаа хийн дансалж каталогт байрлууллаа. Энэ жилд фондын номын 0.5 хувь болох 2200ш номыг сэргээн засварлах ажлыг хийлээ. Лавлагааны буланг тогтмол ажиллуулж 440 гаруй хүнд амаар лавлагаа өглөө. Татгалзалын дэвтрийг байнга ажиллуулж фондын баяжилт хийж байна.

Ном зүй, гарын авлага:

- Монголын үндэсний спорт
- Хүүхдийг эсэн мэнд бойжуулахуй
- Номын санд реклам маркетингийг хэрэглэх нь
- Номын сан ба шинэ технологи
- Хүний эрх
- Чингис хаан
- Бизнес эрхлэгчдийн зурлага
- Шатар тоглож сурцгаая
- Долоон бор огтоно
- Монголын уран зохиолын дээж, сэтгүүлийн картын сан хийлээ.

Компьютерт Text Box ашиглан номын формулярыг хийв.

Фондын номоо хлорамины уусмалаар сар бүр цэвэрлэж хорхой шавьжийн устгал хийж байна.

Ном хэвлэлийн алдагдалтанд хяналт тавьж Гэрээр ном олгох тасгаас алдагдсан ном хэвлэлийг журмын дагуу төлүүлж хохиролгүй болгов.

Тав. Бусад ажлын талаар

Тус номын сан нь өөрийн боломжоо ашиглан төрөл бүрийн сургалтуудыг зохион явуулж байна. **Үүнд:**

Windows 98, Word 2000 программыг эзэмшүүлж 14 хоногийн компьютерийн сургалт мөн 2-р 10 жилийн багш Цэндээтэй хамтран Монгол бичгийн сургалт, Ногоон алт болон сумын ЗДТГ-тай хамтран “Хүнсний ногоо тарих, хадгалах” сургалтуудыг явуулж үнэгүй үр тарааж нийт 80 хүнийг хамрууллаа.

Номын сангийн байранд хэсэгчилсэн урсгал засвар хийж өрөө тасалгаануудын эмх цэгцийг сайжруулж цэцэгжүүлэх ажлыг хийв.

ЦААШДЫН ЗОРИЛТ

Аймгийн Засаг даргатай хийсэн үр дүнгийн гэрээг хэрэгжүүлэхэд зарим нэг бэрхшээлүүд гарч байлаа. Үүнд: Мэдээллийн шинэ технологи үйлчилгээг нэвтрүүлэх гэдэг үзүүлэлт дээр үлгэрийн танхим байгуулахад төсөв хөрөнгөний боломжгүйгээс болж хийгдэж чадсангүй. Цаашид Аймгийн номын сан нь орчин үеийн техник тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон шинэлэг үйлчилгээ нэвтрүүлэн ажиллах шаардлага тавигдаж байна. **Үүнд:**

1. Номын сангийн бүтэц зохион байгуулалт, барилгын засвар, техник тоног төхөөрөмжийг сайжруулах,
2. Ном хэвлэл авах төсвийг нэмэгдүүлэх
3. Хүүхдийн номын санг бий болгох
4. Интернэтийн сүлжээнд холбогдох
5. Сумдын номын сангийн ном авах төсвийг аймгийн номын санд төвлөрүүлэх
6. Сумдын номын сангуудад заах арга зүйн зөвлөгөө өгөх ажлыг сайжруулж гарын авлага материалаар хангах ажлыг эрчимжүүлэх
7. Ажилчдын цаг ашиглалтанд хяналт тавьж цагийг үр бүтээлтэй өнгөрүүлэх
8. Заах арга зүйн кабинет байгуулах
9. Ажилтнуудын хууль эрхзүйн мэдлэгийг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллах

Тайлан гаргасан: Эрхлэгч Ч.Үзмээ

ТӨВ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГАТАЙ БАЙГУУЛСАН БҮТЭЭГДЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭХ ҮР ДҮНГИЙН ГЭРЭЭНИЙ ДАГУУ ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Аймгийн төв номын сан нь 2004 онд 5 зорилт, 42 хэрэгжүүлэх арга хэмжээ төлөвлөн ажилласнаас 40-н ажил нь бүрэн хэрэгжиж 2 ажил хагас биелэлттэй төлөвлөгөөний биелэлт 97,6%-тай байна.

Нэг: Иргэд уншигчдад ном хэвлэл мэдээллийн материал хүргэх үйлчилгээ

- Аймгийн төв номын сан нь 2004 онд үйлчилгээндээ 2214 байнгын уншигч, 11213 ирэгсэд, нийт 13427 уншигчдад 29020-н ном хэвлэл, мэдээллийн материал олгож уншуулан фонд эргэлтийг 70%-д хүргэсэн нь 2003 онтой харьцуулахад уншигч 298 хүнээр фонд эргэлт 3,7%-иар нэмэгдсэн байна.
- Уламжлалт үйлчилгээтэй хослуулан хэрэглэгчдэд хэрэгцээ шаардлагатай байгаа нэмэлт үйлчилгээнүүдийг зохих хэмжээний төлбөртэй явуулж 400,0 төгрөгний орлого олох төлөвлөгөөтэй ажилласнаас 612,4 төгрөг оруулж төлөвлөгөөг 153%-иар биелүүлсэн. Орлогын төлөвлөгөөг 153 хувь биелүүлснээр төсвийн сан зохих хэмжээгээр нэмэгдэж үйл ажиллагаандаа зарцуулж байна.
- Номын сангийн сан хөмрөгийг 11-н төрлийн 412 ширхэг ном, 20-н төрлийн тогтмол хэвлэл буюу 2240,020 төгрөгний ном хэвлэл мэдээллийн

материалаар баяжуулсан нь 2003 онтой харьцуулахад үнийн дүн 40%-иар, фонд баяжилт 0,01%-иар өссөн байна.

- Жил бүрийн эхний сард номын сангийн үйлчилгээний талаар уншигч хэрэглэгчдээсээ санал асуулгаар санал хүсэлтийг нь авч дүгнэлт хийн үйл ажиллагааныхаа төлөвлөгөөнд тусгаж ажилладаг. Энэ оноос албан газар, хувь хүмүүсээс эрэлт хэрэгцээтэй, шаардлагатай байгаа номын захиалгыг авч сан хөмрөгөө баяжуулсан.
- Уншигчиддаа хүрч ажиллахын тулд энэ онд зөөврийн номын санг ажиллуулахад нилээд анхаарч ажилласнаар албан газар, сургууль, цэцэрлэгүүдэд нийт 14-н удаа очиж 465-н ном олгож уншуулан 850-н уншигчдыг хамруулсан байна. Олгож уншуулсан ном уншигчдаас цөөхөн байгаа нь цэцэрлэгүүдэд үйлчилсэнтэй холбоотой.
- Номын сангийн сан хөмрөгт байгаа номыг уншигчдад сурталчлахын тулд сэдэвчилсэн үзэсгэлэнг түүхт ой, тэмдэглэлт өдрүүдээр 11-н удаа, шинэ номын үзэсгэлэнг 5-н удаа зохион байгуулсан. Мөн албан газруудад шинэ номын мэдээг хүргэж тогтмолжоод байна. Орон нутгийн телевиз санхүүгийн эрхшээлээс шалтгаалан ажиллахгүй байгаа тул орон нутгийн сонинд 2 удаа мэдээ өгч, 7 дугаар сард зохион явуулсан “Зохиолч уншигчдын уулзалт”-г үндэсний телевизээр мэдээлсэн.
- Фондын эрхлэгч-Номзүйч Л.Долгор нь лавлагааг амаар болон бичгээр нийт 260-н хүнд өгч татгалзлын дэвтэр хөтлөн ажилласан байна.
- Аймгийн төв номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ой болон мэргэжлийн албан хаагчдад зориулж өөрийн номын сангийн талаар гаргасан номын бүртгэн мэдээлэх номзүй, мэргэжлийн номын санч нарт зориулж DDC ангилалын талаар санамж өгөх ном зүй хийсэн байна.
- ЭМИСургуулийн номын сангийн хэрэгжүүлж байгаа CDS/ISIS программ дээр Мэдээлэл зүйч Г.Гантөгсийг суралцуулж уран зохиолын номыг электрон каталогт оруулж эхлээд байна.
- Номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ойг тохиолдуулан номын сангийн түүх болон Төв аймгаас төрсөн зохиолчдын эмхэтгэлийг шинэчлэн боловсруулж 400 ширхэг хэвлүүлэн гарган ойн үеэр зочиддоо гарын бэлэг болгон өгсөн.
- Үйлчилгээний танхим бүр уншигчдынхаа судалгааг гаргаж хамрагдахгүй байгаа газруудад зөөврийн номын сангаар хүрч үйлчилж байгаа. Уншигчдынхаа идэвхийг өрнүүлэх, үйлчилгээндээ идэвхтэй оролцуулах үүднээс жил бүр тэргүүний уншигч хамт олон, хувь хүмүүсийг шалгаруулж шагнаан урамшуулдаг. Энэ онд хамгийн олон уншигч хамруулсан ХЦСургуулийн номын санч Дорж /хамт олноор/, Гамшигаас хамгаалах, газрын ажилтан Ундрахбаяр, ХЦСургуулийн 9-р ангийн сурагч Маналсүрэн нар хувь хүмүүсээс шалгарч байгууллагын “Дурсамж” мөнгөн шагналаар шагнуулж байна.
- Уншлагын танхим бүр мэдээллийн самбар ажиллуулж уншигчиддаа цаг үеийн болон хэрэгцээтэй мэдээллийг хүргэдэг. Мэдээллүүдийг сар бүр өөрчилж шинэчлэн хэрэглэгчиддээ тухай бүр шинэ мэдээлэл хүргэж байна.

Хоёр: Уламжлалт үйлчилгээнээс гадна хэрэглэгчдэд

хүргэх нэмэлт үйлчилгээ

- Иргэдэд хэрэгцээтэй байгаа хувиалан олшруулах болон компьютерийн үйлчилгээг нийт 299-н хүнд хүргэж 84700 төгрөгний орлоготой ажилласан байна.
- УБ хотын “Коллектор” ХХК-ны дэмжлэгтэйгээр номын сан дотроо “Номын худалдаа”-ны цэгийг ажиллуулж сүүлийн үед гарч байгаа шинэ ном болон номын сангуудад зайлшгүй хэрэглэгддэг бүртгэл маягт картаар сумдын номын сангууд, хувь хүмүүст хүргэж 700,0 орчим төгрөгний гүйлгээ хийсэн байна. Мөн 60-н жилийн ойгоороо хамтран “Номын яармаг худалдаа” зохион байгуулсан.
- Мэдээллийн танхим болон уншлагын танхимуудад албан газруудтай гэрээ хийсний үндсэн дээр сургалт семинар, уулзалт ярилцлага зохион байгуулж 98,0 төгрөний орлоготой ажилласан байна.
- Сургуулийн өмнөх насныхан болон бага ангийханд зориулсан ардын уламжлалт ёс заншлыг сурталчлах “Тоглоом наадам”-ын өрөөг ажиллуулж ардын уламжлалт ёс заншлыг сурталчилж, танин мэдэхүйг нь хөгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулж 5-н цэцэрлэг, 8-н ангийг хамруулж 250 орчим хүүхдийг оролцуулсан байна.

Гурав: Фондын хадгалалт хамгаалалт ном сурталчилгааны ажил үйлчилгээ

- Уншлагын танхим бүр ойрын фондод байгаа ном хэвлэлээ өөрсдийн бололцоогоороо сэлбэн засварлалт хийж нийт 420-н номыг сэргээн засварлаж үйлчилгээнд гаргасан байна.
- Үндсэн фондын номыг электрон каталогт оруулах гэж байгаатай уялдуулан тооллогыг нэг сарын хугацаатай тусгай комисс гарган хийж дутагдсан 200 орчим номыг нөхөн бүрдүүлүүлж тооцоо дуусган данс бүртгэлийг шинэчилж байна.
- Үндсэн фондод байгаа тогтмол хэвлэлийн хадгалах хугацаа дууссан, ашиглах боломжгүй болсон 480-н хэвлэлийг данс бүртгэлээс хасч актлаж, үлдсэн 2150-н тогтмол хэвлэлийг сэлбэн засч үйлчилгээнд гаргаж байна.
- Аймгийн хүүхдийн төлөө төвтэй хамтран жил бүр “Хүрэл тулга” хүүхдийн яруу найргийн уралдаан, “Уран жиргээ” уран уншлагын уралдааныг зохион байгуулдаг. Энэ жил уралдаан тэмцээнд 20-н сумын 47-н хүүхэд оролцож авъяас чадвараа сорьсон.
- Төвийн цэцэрлэгүүдийн дунд жил бүр уламжлал болгон зохион явуулдаг “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь” тэмцээнийг 3-н цогцолборын дунд зохион явууллаа. 5-н хүүхдийн бүрэлдэхүүнтэй оролцсон 3-н багаас Ирээдүй цогцолборын “Найзууд” баг түрүүлж бусдыгаа хошуучиллаа.
- Жил бүр зохион явуулдаг “Бичиг соёлын хишиг өдөр”-өөр зохиолч уншигчдын уулзалт зохион явуулсан. Уулзалтанд Ш.Сүрэнжав, Д.Гармаа, Дулам, С.Цэрэндоо нар оролцож уншигчиддаа өөрсдийн уран бүтээлээсээ толилуулж сонирхсон асуултанд хариуллаа.
- Аймгийн төв номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ойг тохиолдуулан “Номын сан XXI зуун”, “Номын сан оюуны хөгжлийн төв”, “Ном бурамнаас ч амттай” гэх мэт сэдвүүдийн дор 7-р ангийхны дунд

зохион бичлэгийн уралдаан, 6-р ангийнханы дунд шүлгийн уралдаан, 5-р ангийнханы дунд зургийн уралдааныг аймгийн хэмжээнд зохион явуулж уралдаанд Зуунмод, Заамар, Баянжаргалан, Баяндэлгэр сумдууд идэвхтэй оролцож уралдаанд шалгарсан.

- Номын сан байгуулагдсаны 60-н жилээр “Номын үзэсгэлэн худалдаа”, сумдын номын сангуудын дунд номын солилцоо зохион байгуулж энэ арга хэмжээнд 36-н номын сан оролцсон байна.
- Номын сангийнхаа үйл ажиллагааг сурталчлах, хүн амд мэдээлэл хүргэх зорилгоор албан газар аж ахуйн нэгжид очиж хийж гүйцэтгэж буй ажлаа танилцуулж, сурталчилж, шинэ номын мэдээлэл хүргэж, тэдний санал бодлыг сонсож, хэрэгцээтэй номын судалгааг авч нийт 12 байгууллагыг энэ үйлчилгээндээ хамруулсан байна.
- Орчин үеийн утга зохиолыг үндэслэгч Д.Нацагдоржийн мэндэлсэн өдрөөр зохион явуулдаг “Номын баяр-10 хоног”-ын арга хэмжээг төвийн сургуулиудтай тусгай удирдамж боловсруулан зохион явууллаа. Уг арга хэмжээнд ХЦСургууль, МСҮТ, IV сургууль, бусдыгаа хошуучлан идэвхтэй оролцсон.
- Жил бүр ахлах ангийнханд зориулан тэдний мэргэжлийн чиг баримжаа олгоход нь нь туслах, төлөвшүүлэх, хөгжүүлэхэд чиглэсэн ажил зохион явуулдаг. Энэ онд С.Зэвсэгийн “Хүн явахын учир” номоос санаа авч “Хүн явахын учир...” уулзалт ярилцлага зохион явуулсан. Уулзалтанд ахмад багш Жагарзэсэм урилгаар оролцсон.
- Насанд хүрэгчид, хүүхдийн уншлагын танхимууд нь дэргэдээ 4-6-хүүхдийн бүрэлдэхүүнтэй “Идэвхтэн” уншигчдыг ажиллуулж тэдэнд номын сангийн талаар зохих мэдлэг, мэдээлэл өгч ажилладаг. Мөн идэвхтэн уншигчдынхаа тусламжтайгаар соёл чөлөөт цагийн ажлуудаа зохион байгуулж тэднийг зохих хэмжээгээр урамшуулж ажилладаг.
- Уншлагын танхим, цэцэрлэг, сургуулиудад чанга уншлага, тойм яриа хийж байна. Энэ онд чанга уншлага 11-н удаа, тойм яриаг 4-н удаа хийн нийт 400-н уншигчийг хамруулсан байна.

Дөрөв: Орон нутгийн номын сангуудад мэргэжил арга зүйн туслалцаа

үзүүлэх, номын санчдын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх үйлчилгээ

- Номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ойг угтаж АЗД-н захирамжаар “Бүтээлч ажил”-ын 1 жилийн уралдаан зарлаж дүнг гаргалаа. Уралдаанд:
 - Мөнгөнморьт сумын номын сан - 1,
 - Баяндэлгэр сумын номын сан - 2,
 - Баянжаргалан сумын номын сан - 3,
 - Баянцагаан сумын номын сан тусгай байрыг эзэлж, номын санчдаас Баянчандмань сумын номын санч Ичинхорлоо - 1,
 - Өндөрширээт сумын номын санч Отгон - 2,
 - Заамар сумын сургуулийн номын санч Ганцэцэг 3-р байрыг тус тус эзэлж Өргөмжлөл мөнгөн шагналаар шагнагдсан.
- Уралдаан зарлан дүгнэх гэж байгаатай уялдан Мөнгөнморьт, Баян, Баяндэлгэр, Баянжаргалан, Баянцагаан, Баянчандмань, Борнуур, Сүмбэр зэрэг 12 сумын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж мэргэжил арга зүйн туслалцаа үзүүлсэн.

- Сумдын номын сангуудыг тухай бүр мэдээллээр хангаж байх, мэдлэг өгөх үүднээс улирал бүр “Номын санч” сонинг гаргаж номын санч нарт хүргэдэг. Сонинг бэлтгэн гаргадаг мэдээлэл зүйчийн хариуцлаггүй байдлаас шалтгаалан сүүлийн 2 улирлын сонин бэлтгэгдэн гарч номын санчдад хүрэгдээгүй байна. Мөн номын сангийн чиглэлээр шинээр хэвлэгдэн гарсан 2 номыг номын санч нарт хүргээд байна.
- Аймгийн хэмжээнд номын санчдын сургалт семинарыг 1-р сард 2 өдөр зохион байгуулж 24-н сумын 39-н номын санч хамрагдсан. Мөн соёлын коллеж дээр зохиогдсон мэргэжлийн болон мэргэжлийн бус номын санчдын сургалтанд 5-н номын санч хамрагдсан. Буриад улсын Улан-Үдэ хотод болсон 7 хоногийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, УБ хотод болсон аймгийн номын сангийн эрхлэгчдийн сургалт, семинарт номын сангийн эрхлэгч хамрагдсан. Сургалт семинарт хамрагдагсдын тоо жилээс жилд нэмэгдэж мэдлэг мэргэжил нь дээшилж байна. Сургалт семинарт хамрагдсанаар номын санчид сүүлийн үеийн мэдээ мэдээлэл сонсож, мэдлэг боловсролоо дээшлүүлж цаашдын бодлого чиглэлээ тодорхойлоход нь тус дэм болж байна.

Тав: Албан хаагчдын нийгмийн асуудал, засвар үйлчилгээ

- Мэргэжлийн албан хаагчдын цалинг 2004 оны МУЗГ-ын 42-р тогтоолоор тогтоон, үр дүнгийн гэрээг хагас, бүтэн жилээр үнэлж дүгнэн мөнгөн урамшууллыг тооцон олгож байна.
- МУЗГ-ын 233-р тогтоол, СЭЗСайдын 08-н тоот тушаалаар батлагдсан төсвийн байгууллагын зарим ажил үйлчилгээг гүйцэтгэх гэрээний дагуу үйлчлэгч, харуул хамгаалалтын ажилчдыг гэрээт ажилтанд шилжүүлэн ажиллаж байна. Харуул хамгаалалтын ажилчдыг 15 хоногийн сургалт, няравын 4 хоногийн сургалтанд гэрээт ажилчдыг хамруулж 67,0 төгрөгний төлбөр байгууллагын төсвөөс төлж сургасан.
- Соёл урлагийн ажилчдын өдөр, Номын сан байгуулагдсаны 60-н жил, Шинэ жил зэрэг баярыг байгууллагын хүрээнд тэмдэглэж уралдаан тэмцээн зохион явуулсан.
- Эмэгтэйчүүдийн баяраар МУ-ын гавъяат жүжигчин Х.Далантайн тайлан тоглолтыг албан хаагчиддаа үзүүлж төлбөрийг төсвөөс хариуцсан.
- Байгууллагын харъяанд байдаг 6-н өндөр настанг Номын сан байгуулагдсаны 60-н жилийн ойн арга хэмжээнд оролцуулан хүлээн авч гарын бэлэг гардуулсан.
- ОУ-ын хүүхдийн баяраар албан хаагчдынхаа хүүхдүүдийг байгууллага дээрээ хүлээн авч бэлэг гардуулсан.
- Дулаан, Цахилгааны эрчим хүч, Холбоо, Чандмань зэрэг харилцагч газруудтайгаа гэрээ хийсний үндсэн дээр сар бүр тооцоо хийж өр авлагагүй ажиллаж байна.
- Өөрийн байгууллагынхаа 60-н жил болох гэж байгаатай уялдаж насанд хүрэгчид, хүүхдийн уншлагын танхим, 2 давхрын коридорт 1 сая төгрөгний засвар хийж байгууллагынхаа өнгө үзэмжийг сайжруулсан. Мөн улирал бүр их цэвэрлэгээ хийж уншигчид ая тухтай орчинд мэдээлэл авах боломжийг хангаж байна.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч А.Ням-Од

УВС АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГААС 2004 ОНД ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Эдийн засгийн харилцаа нийгмийн амьдралын бүхий л салбарт өөрчлөлт гарч төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн шинэтгэл гүнзгийрч байгууллагын үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах шинэ нөхцөлд номын сангийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэн үйл ажиллагааны чиглэлийг тодорхой болгон мэдээлэл үйлчилгээний төв болгох зорилго зорилтыг тавьж 2004 онд дэвшүүлсэн төлөвлөгөө үзүүлэлтээ амжилттай биелүүлэн дараах ажил үйлчилгээг хэрэгжүүллээ.

Нэг. Зохион байгуулалтын талаар

Тайлангийн хугацаанд номын сан нь 8 орон тоотойгоор ажиллаж 16.1 сая төгрөгийн татаас авч, өөрийн үйл ажиллагаанаас 376.0 мянган төгрөгийн орлого оруулж, жилийн эхэнд тус байгууллагаас хийх ажлын төлөвлөгөө, график бүтээгдэхүүн нийлүүлэх гэрээг боловсруулж БСГ-тай хийж хүн тус бүр тодорхой сар улирал жилийн төлөвлөгөө гарган үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Байгууллагын дотоод журам хөдөлмөрийн гэрээнд зохих өөрчлөлт оруулж ажилагсадтай шинэчилсэн гэрээг байгуулж үйл ажиллагаанд тодотгол оруулж, шинэ нөхцөл шаардлагын дагуу хүн тус бүртэй бүтээгдэхүүн нийлүүлэх, үр дүнгийн гэрээ хийж улирал жилээр дүгнэн үйл ажиллагааг нь хянан урамшил олгох ур чадварын нэмэгдэл олгох зэрэг хөдөлмөрийн хөлсөнд нь захиргааны зүгээс дэмжлэг үзүүлж ажилагсадын идэвхийг өрнүүлэх ажил хийгдэж байна. Байгууллагын жилийн ажлын төлөвлөгөөнд 16 асуудал тусгаж, 13 асуудал бүрэн биелэгдэж, 3 асуудал тасарсан байна. Энэ тасарч байгаа асуудал нь хөрөнгө мөнгөний боломжоос болон цаашид хийх боломж нөхцөлтэйгээр тасарч байна. Бид эдгээр асуудлыг ирэх оны төсөвт тусгаж байгаа юм.

Төсвийн хуулийг хэрэгжүүлэхэд онцгой анхаарч байгууллагад төсөвлөгдсөн хөрөнгийг зөв зохистой зарцуулах өр төлбөр гаргахгүй байх төсвийн өмнө хүлээсэн үүрэг хариуцлагыг ухамсарлан өр авлагагүй хамт олон болох зорилт тавьж өөрийнхөө нөөц бололцоог бүрэн ашиглаж ажиллалаа. Энэ үйл ажиллагааг явуулахад хамт олны идэвхи санаачлага сайн байсан гэж захиргаа үзэж байна.

Номын сан нийтдээ 3020 уншигчдад 33628 ном олгон уншуулж нэг уншигч дунджаар 11ш ном уншиж байна. Мөн тус үйлчилгээнээс олох орлого 300.0 мянгад хүрсэн явдал картын уншигчдад заалны үйлчилгээ сайжирсан байгааг харуулж байна.

Аймгийн БСГ-тай хамтран аймгийн өмнө номын санчдын мэргэжлийн ур чадвар мэдлэг боловсролын түвшинг дээшлүүлэх зорилгоор сумдын номын санчид болон бүх шатны сургуулиудын номын санчдад мэргэжлийн семинарыг 2 удаа, 2 хэсэг болгон зохион байгуулж тусгай хөтөлбөрийн дагуу хичээл сургалт явуулж номын ангилалд орсон шинэ өөрчлөлтийн тухай гарын авлага материал гаргалаа. Нэг удаагийн сургалтанд УТНС-ийн арга зүйч Бямбасүрэнг урьж оролцуулан тодорхой зөвлөмж семинарыг өглөө.

Сургалт семинарын үеэр сум, сургуулиудын номын сангуудын байршлыг харуулсан самбар диаграмм гаргаж, аймгийн нийт номын санчдын анкет судалгааг хийж сургалт семинарт оролцогчид болон боловсон хүчнийг давтан сургалтанд хамруулах, мэргэжил дээшлүүлэх ажлыг зохион байгуулахад анхаарах зэрэг ажлуудын талаар харилцан ярилцаж, санал хүсэлтийг нь авч холбогдох газруудад нь уламжилж байна.

Аймгийн төвийн зарим номын санг зохих удирдамж чиглэл гарган шалган зааварчилж ажил төрөлд нь мэргэжлийн туслалцаа үзүүлж байна.

Ажлын хариуцлага сахилга бат, цаг ашиглалт, төлөвлөгөөт ажлын болон цаг үеийн ажлаар ажилчдын хурал зөвлөлгөөнийг оны хугацаанд 4 удаа хийж жилийн ажлын тайланг хэлэлцэж ажил төрлөө дүгнэдэг ажлыг тогтмолжууллаа.

Номын сангийн ажил үйлчилгээг явуулахад орчин нөхцлийг сайжруулахад анхаарч номын сангийн засвар тохижилтын төсөв төлөвлөгөөг боловсруулж аймагт асуудал тавьснаар номын сангийн зааланд 2.0 сая төгрөгийн засварыг хийлгэлээ.

Хоёр. Номын сангийн үйлчилгээ СОТ-ний ажлын талаар

- Тайланг жилийн хугацаанд номын сан 3020 уншигч 24090 ирцэд 33621 ширхэг ном хэвлэл олгон үйлчилж 300.0 мянган төгрөгийн орлого орууллаа. Шинээр 390 ширхэг 1292.6 мянган төгрөгийн ном авч, нийт 69.9 мянган ширхэг 29979.5 мянган төгрөгийн номын фондтойгоор үйл ажиллагаагаа явууллаа.
- Үндсэн фондоос танхим тус бүр 1000-гаад номыг захиалгаар авч үйлчилж, 80 гаруй хүнд ном зүйн лавлагаа өгч ажиллаа.
- Тайланг жилийн хугацаанд 17 нэрийн 243.9 мянган төгрөгийн тогтмол хэвлэл захиалж, элэгдэж урагдаж гэмтсэн 3000 ширхэг номыг засаж сэлбэн үйлчилгээнд оруулсан байна.
- Үйлчилгээний заал, тэргүүний уншигч, мөн рекорд ном уншигч шалгаруулж тэргүүний уншигчийг шалгаруулж сурталчлах ажлыг тогтмол зохион байгуулж байна.
- Бага сургууль дээр нүүдэл зөөврийн номын сан ажилуулж 105 хүнд 320 ширхэг ном олгож хуудас дутуу 10 ширхэг номын хуудсыг нөхөн сэлбэн бичиж уул номнуудыг үйлчилгээнд гаргасан байна.
- Номын сангийн фондын баяжилтыг нэмэгдүүлэх, ховор ховордсон номыг хөдөлмөрчдөөс олж сурталчлах зорилгоор “Баялаг номтой хувийн номын сан” шалгаруулах болзолт уралдааныг аймгийн хэмжээнд зохион байгуулан дүгнэж нийт 20 гаруй хүмүүсийг хамарч эхний 3 байр эзлүүлэн дүгнэж, 45.0 мянган төгрөгийн урамшуулал олгож хүмүүсээс авсан ховор хуучин номоор Музейд үзэсгэлэн гаргаж хөдөлмөрчдөд үйлчиллээ.
- Улаангом коллеж, ХДСургуулийн оюутнуудын дунд “Орон нутгаа хэн сайн мэдэх вэ?” тэмцээнийг зохион байгуулж 150 хүн оролцож 35.0 төгрөгийн орлого оруулсан.
- 10 жилийн сургуулиудын 8-р ангийн сурагчдын дунд түүхийн хичээлээр “Дэвжээ” тэмцээн явуулж 300 гаруй сурагчид оролцон 30.0 мянган төгрөгийн орлогыг тус тус оруулж байгууллагын төлөвлөгөө биелүүлэхэд түлхэц болсон байна.

- 10 жилийн сургуулийн 10-р ангийн сурагчдын дунд Ч.Лодойдамбын “Тунгалаг тамир” романаар дүрийн тоглолттой уншигчийн бага хурал хийж 100 гаруй хүмүүсийг оролцууллаа.
- Бичиг соёлын хишиг өдрийг өргөн тэмдэглэх ажил зохион байгуулж Ойрадын их хаан Галдан бошготын түүх намтраар онолын бага хурал хийж нийт 200 гаруй уншигчид, оюутан, сурагчид оролцсон байна.
- Багш нарын баяр угтаж “Багш” сэдэвт шүлгийн уралдааныг тусгай хөтөлбөрийн дагуу 2 үе шаттайгаар зохион байгуулж ахлах, дунд ангийн 600 гаруй сурагчид оролцож 3 үе шаттайгаар байр эзлүүлж эхний 3 байрыг шагнаж урамшуулсан юм.
- Эхчүүд эмэгтэйчүүдийн баярыг угтаж 10 жилийн 3-р сургуулийн 5-р ангийн сурагчдын дунд “Ээж” сэдэвт зохион бичлэгийн уралдаан зохиож 125 сурагчид оролцуулж дүнг гарган урамшил шагнал олголоо.
- Аймгийн төвийн сургуулиудын бага ангийн сурагчдын дунд үлгэрийн баатруудын сэдэвт зургийн уралдаан зарлан дүгнэж байр эзэлсэн зургуудаар уншигчдын зааланд үзэсгэлэн гаргаж сурталчлах зэрэг ажлуудыг хийж байна.
- Цаг үеийн сэдвээр “Шинэ ба сэдэвчилсэн ном”-ын үзэсгэлэн 20, шинэ номын тойм 17 удаа, ном зүйн бүртгэл шинэ номоор 4 удаа Л.Түдэвийн амьдрал уран бүтээл, Ю.Цэдэнбалын зохиол бүтээлээр сэдэвчилсэн ном зүйн бүртгэл 2-ыг, 2003 оны тогтмол хэвлэлээс орон нутгийн холбогдолтой материал түүж картын санд байрлуулсан, үлгэрийн номоор хүүхдэд тойм яриа 4 удаа хийж, бяцхан ном 11 гаруй хийж үйлчилгээнд нэвтрүүлсэн.

Гурав. Бусад ажлын талаар

Ажилчдын нийгмийн асуудалд байгууллага боломжийн хэмжээнд зохих журам зааврийн дагуу анхааран үзэж, өвчтэй чөлөөтэй байгаа хугацаанд амьдрал байдлыг харгалзан үзэж, цалин мөнгийг нь бүтэн олгох, эмчилгээ сувилалд явсан хүнд унааны зардал олгох, найр хурим хийх, гэр бүлийн хүмүүсээс нас барах зэрэгт тусламж олгох, идэвхитэй амралт зугаалганд ажилчдын унаа хоолны зардал хариуцах зэрэгт 24.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна. Цагаан сараар энэ хоёр байгууллага, ажиллаж байгаад өндөр насны тэтгэвэрт гарсан ахмадуудыг хүлээн авч хоол унд бэлэг дурсгалын зүйлээр гарыг нь цайлгах, Олон улсын эмэгтэйчүүдийн баяр хүүхдийн баяраар ажилчдын хүүхдийг хүлээн авах бэлэг дурсгалын зүйл өгөх зэрэг арга хэмжээнд 226.4 мянган төгрөг зарцуулсан байна.

Тайлангийн хугацаанд хийсэн ажлаа эрэгцүүлэн дүгнэж бид өмнөө тавьсан зорилтоо биелүүлсэн нь манай хамт олны дотроос идэвхи санаачлага хөдөлмөрийн үр дүн юм. Манай хамт олон дотроос эрхэлсэн ажилдаа идэвхи санаачлагатай ажлын хариуцлага сайтай эрхэлсэн ажилдаа үнэнч шударга хөдөлмөрлөдөг, захиргааны өгсөн үүрэг даалгаврыг ямар ч нөхцөлд биелүүлж чаддаг сайн хүмүүс бий.

Манай ажилд тодорхой хэмжээний ажлын амжилт байгаа боловч эрхэлсэн ажилдаа үнэнч шударга биш, ажлын цаг тасалдаг, ажилдаа цаг нөхцөөх байдлаар ханддаг дутагдал нийт хүмүүст байдгийг анхаарах цаг болсон байна.

Манай хамт олон цомхон орон тоотой санаа нийлээд бүтээх ажилд орвол хийж бүтээхгүй зүйл байхгүй чадварлаг хамт олон гэж үздэг. Хийж ч чаддаг, бүтээж ч чаддаг ганцхан хүн бүрийн идэвхи санаачлага жигд биш гэдгийг зориуд захиргааны зүгээс хэлмээр байна.

ЦААШИД ТАВИХ ЗОРИЛТ

- Үйлчилгээндээ соёлч байдлыг нэвтрүүлж хүн бүр өөрийнхөө эрхэлсэн ажилдаа туйлын үнэнч шударга, сахилга, санаачлага сайтай өмнөө тавьсан зорилготой чанарын өндөр түвшинд биелүүлж ажиллах,
- Номын сангийн фондын баяжилтыг сайжруулж төсөвлөгдсөн хөрөнгийг бүрэн зарцуулах,
- Номын сангийн үйл ажиллагаандаа тулгуурлан “Мэдээлэл үйлчилгээний төв болгох, Интернэт үйлчилгээнд холбогдох бэлтгэл ажлыг хийж дуусган оны төгсгөлд үйл ажиллагааг нээх,
- Аймгийн нутаг дэвсгэрт ном хэвлэлийн худалдаа үйлчилгээний сүлжээ нэвтрүүлж, номын төрөлжсөн дэлгүүр байгуулах төсөв төлөвлөгөө хийж асуудал шийдүүлэх зорилт тавьж ажиллана.

Номын сангийн эрхлэгч: Нацагдорж

ХОВД АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ ЖИЛИЙН АЖЛЫН ТАЙЛАН

Ховд аймгийн Төв номын сан нь 2004 онд 66 дахь жилдээ үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Тус номын сан Монгол улсын засгийн газраас Соёлын байгууллагын талаар дэвшүүлсэн зорилт, төрийн бодлого болон аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд гол анхаарлаа хандуулж зжиллаа. 2004 онд тус номын сан үйлчилгээний чанарт ахиц гаргаж, төлөвлөгөөт үзүүлэлтээ биелүүлэх, номын фондыг баяжуулах, техник хэрэгслээр хангах, материаллаг баазаа бэхжүүлэхийг гол зорилгоо болгосон юм. Манай номын сан 2004 онд дараах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулсан болно.

Нэг: Төв номын сангийн бүтэц бүрэлдэхүүн

Энэ онд Төв номын сан нь 10 орон тоотой ажиллав. Захирал 1, номын санч 6, үйлчлэгч 2, сахиул 1, гэсэн орон тоотой ажиллаа.

Тэдгээрийг боловсролын түвшингээр нь авч үзвэл дээд боловсролтой 4, тусгай дунд боловсролтой 2, бүрэн дунд боловсролтой 4 хүн ажиллаж байгаа бөгөөд тэдгээрийг мэргэжлийн түвшингээр нь ангилвал багш 2, номын санч 5 үйлчилгээний ажилчид 3 байна.

Тэдний дотор номын санч мэргэжлээр ажилласан хүмүүс 77.2 хувийг эзэлж байгаа юм, Одоо нийт ажиллагсадын дотор магистр 1, Боповсрол соёлын тэргүүний ажилтан 2 ажиллаж байна.

2004 онд дараах хүмүүс зохих ажил үүргийг хариуцан ажиллалаа.

Үүнд:

1. Т.Нямхүү (МХУЗ-ын багш) (Захирлаар)
2. Д.Саранцэцэг (Номын санч) (Ном зүйчээр)

3. Н.Нямсүрэн (Номын санч) (Фондын эрхлэгч, няраваар)
4. Б.Оюунгэрэл (Түүхийн багш) (Гэрээр ном олгогч, архив бичиг хэргийн эрхлэгчээр)
5. М.Эрдэнээ (Номын санч) (Хүүхдийн уншлагын танхим)
6. Б.Алимаа (Номын санч) (Насанд хүрэгсдийн уншлагын танхимд)
7. Б.Мөнхжаргал (Номын санч) (Насанд хүрэгсдийн уншлагын танхимд)
8. Д.Оюунчимэг (үйлчлэгчээр)
9. Д.Шинэхүү (үйлчлэгчээр)
10. Б.Цээрин (Манаачаар)
11. О.Уламбаяр (үйлчлэгчээр)

Тус тус ажилласан билээ. Энэхүү бүрэлдэхүүнээр 2004 оны ажил үүргийг гүйцэтгэсэн бөгөөд шинээр орж гарсан хүн байхгүй болно.

Хоёр: Хүүхдийн уншлагын танхимын тухайд

Тус уншлагын танхимд номын санч мэргэжлээр 24 жил ажилласан М.Эрдэнээ ажиллалаа.

Энэ танхим нь 60 хүүхдийн суудалтай ойрын фондонд 3500 гаруй номтой бөгөөд 2004 онд 860 байнгын уншигчдад үйлчлэхээс 650 байнгын уншигчдад үйлчилж жилийнхээ төлөвлөгөөг 77.0 хувь 117500 ном олгож уншуулахаас 17966 ном уншуулж 103 хувьд хүрч ирц 8000 байхаас 9007 болж 113.0 хувиар тус тус биелүүлжээ.

Энэ онд ойрын фондондоо үндсэн фондоос 130 ширхэг шинэ ном авч баяжилт хийсний дээр 22 удаагийн захиалгат үйлчилгээгээр 84 ширхэг ном авч уншигчдад үйлчилсэн байна.

2004 оны аварга номоор “Цуутын цагаагч гүү” 209 удаа уншигдаж аварга ном болон шалгарчээ.

Энэ онд 126 номд сэлбэн засварлалт хийж 10-р ангийн сурагчдын хичээлээс гадуур унших номын жагсаалтыг гаргаж өөрийн орлогоор 197.700 төгрөг оруулсны 161.800 төгрөгийг тушааж, 35.900 төгрөгийг аж ахуйн хэрэгцээнд зарцуулсаныг байгууллагын удирдлага нягтлан нартай тооцсон байна.

“Багшдаа барих миний бэлэг” сэдэвт уншлага үйлчилгээг 14 хоногт багтаан тусгай хөтөлбөрөөр явуулж 423 уншигчдад 922 ном олгон уншуулжээ.

Мөн “Ардын уламжлалт зан үйлээс суралцья”, “Ухаан далай номоос эхтэй” зэрэгт 14 хоногийн сэдэвт ажилд 120 байнгын уншигч оролцож 1551 ном олгож үйлчлүүлсэн байна. Гол ажлаа төвийн сургуулиудын сурагч багш нартай холбоотой явуулсаны дээр “Прогресс”, “Хөгжил”, “10жилийн” сургуулийн сурагчид тус уншлагын танхимаар үйлчлүүлдэггүй юм байна гэсэн судалгаа гарч дээрх сургуулиудын сурагчдын уншлагад хамрагдах хүрээ туйлын хангалтгүй байгаад бид дүгнэлт хийх цаг нэгэнт болжээ.

Хүүхдийн номын уншлагын танхимд 16 удаа сэдэвт ажил зохиож шинэ номын үзэсгэлэн 5, өдөрлө 3 1, аман сэтгүүл тус бүр 1 удаа явуулж уралдаан тэмцээн 5, чанга уншлага 6, урилгын уншлага 20 тойм яриа 14 удаа зохион байгуулж тэдгээрт 1.269 хүн хамрагдсан байна.

Гурав. Насанд хүрэгсэдийн уншлагын танхимын тухайд

Насандхүрэгсэдийн уншлагын танхимддээд боловсролтой Б.Мөнхжаргал 24 дэх жилдээ, номын ангийн курс төгссөн бүрэн дунд боловсролтой Б.Алимаа 16жил тус тус ажиллаж байна.

Энэ танхимд 90 хүний суудалтай, ойрын фондондоо 7000 орчим номтой бөгөөд 1720 байнгын уншигчдад 2004 онд үйлчлэх ёстойгоос 419 байнгын уншигчдад үйлчилж, уншлага үйлчилгээний төлөвлөгөө 24.0 хувиар биелүүлэв. Тэдгээрт 37800 ном олгож үйлчлэхээс 39159 ном олгон үйлчилж төлөвлөгөөгөө 104.0 хувиар биелүүлжээ. 234 уншигчид шинээр карт нээж 140.400 төгрөгийн орлого оруулж, 10920 ирэгсэдэд 17550 ном олгож уншуулсан байна.

Б.Мөнхжаргал, Б.Алимаа нар шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 25 удаа, уралдаан тэмцээн 3 удаа, 253 номыг сэлбэн засварлаж, тойм яриа 5 удаа, зурагт хуудас зохиолчдын цомог 3 удаа хийж уншигчдын дунд “Шувуун саарал” наадмыг зохион байгуулан явуулжээ.

Дөрөв. Гэрээр ном олгох тасгийн тухайд

Гэрээр ном олгох болон бичиг хэрэг архивын ажилтнаар анхны жилдээ ажиллаж байгаа Б.Оюунгэрэл ажиллав.

2004 онд 31 хүнд шинээр карт нээж 282 ном уншуулж, 37800 төгрөгийн орлого оруулсан байна. СОТ-ын 4 удаагийн арга хэмжээнд оролцсон юм.

Бичиг хэрэг, архивын тухайд 6 өргөдөл хүлээн авч шийдвэрлүүлсэний дээр захирлын тушаал 37, ирсэн бичиг 60-ыг хүлээн авч, явуулсан бичиг 48-бичиг явуулж байгууллагын 10 гаруй удаагийн хуралдааны тэмдэглэлийг хөтөлж, дээрх бичгүүдийг архивлан бэлэн болгов.

Тав: Фондын үйл ажиллагааны тухайд

Фондын эрхлэгчээр 33 жил ажилласан ахмад ажилтан Н.Нямсүрэн ажилласан болно.

Уншлагын танхимууд болон гэрээр ном олгох тасаг, ном зүйчдээс 230 удаа захиалга авч 834 ном, сонин сэтгүүл олгон данс бүртгэлтэйгээр хүлээлгэн өгч, тус бүртэй нь тооцоо хийж ажиллажээ.

Баяр ёслол, тэмдэглэлт өдөр, зохиолчдын ой, бичиг соёлын хишиг өдөрт зориулсан шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн, зурагт хуудас 18 удаа гаргаж 1026 ном, сонин сэтгүүлийг сурталчилан юм.

Ном зүйчээс техник ажиллагаа хийсэн шинэ номыг 6 удаа хүлээн авч 436 шинэ ном бүхий 2078200 төгрөгийн номыг данс бүртгэлд оруулж уншлагын танхимуудад хувиарлан өгөв.

Зохиолчид болон суут хүмүүсийн амьдрал, үйл ажиллагаа, уран бүтээлийг сурталчласан самбар 4 самбар шинээр гаргаж ажилласан юм. Д.Нацагдоржийн “Хуучин хүү” өгүүллэгээр аман сэтгүүл зохион явуулсан байна.

Зургаа: Ном зүйн ажлын тухайд

2004 онд Д.Саранцэцэгийг ном зүйч болгон ажиллуулав. Гэрээр тус номын санд 23 дэх жилдээ ажиллаж байна.

Номын сангийн фондонд 2078200 төгрөгийн 436 ширхэг, хүүхдийн номын санд 806005 төгрөгийн, 108 ширхэг номыг хүлээн авч данс бүртгэлд

оруулан техник ажиллагаа хийж фондын эрхлэгчид хүлээлгэн өгсөн байна.

Лавлагаа ном зүйн тусгай өрөөтэй болсноор 50 хүнд лавлагаа мэдээллээр үйлчилж, каталог ашиглах арга зүйг харуулсан самбар гаргаж сурталчилсан, холбогдох мэдээ судалгааг зохиох байгууллага хүмүүст хугацаанд нь гарган өгч байна.

Энэ онд цэргийн анги, прогресс, Буянт сумын сургуулиудын номын сангийн ажил байдалтай танилцаж мэргэжлийн зөвлөгөө өгч, фондын номыг дахин үнэлгээнд оруулахад биечлэн ажиллаж, номын сангийн ажлыг дүгнэж байр эзлүүлэх ажлыг хариуцан ажилласан юм.

Номын санчдад мэргэжлийн болон хууль эрх зүйн талаар сургалт зохион байгуулж мэргэжил мэдлэгийг нь дээшлүүлэх, АНУ-ын мэдээлэл сурталчилгааны төвтэй хамтран төвийн сургууль байгууллагийн номын санчидтай сургалт хамтран зохиосон нь үр дүнтэй ажил байв.

Их дээд сургуулиудын 1-р ангийн оюутнуудад номын сан, номтой ажиллах арга ажиллагааны талаар мэдээлэл хийж 200 оюутанд 250 гаруй номоор үзэсгэлэн гаргаж сурталчилгааны ажил зохиов.

Энэ онд 5 төрлийн сонин, 4 төрлийн сэтгүүл захиалж, жил улирлаар үдэж хавтаслан уншигчдад ашигуулахын зэрэгцээ фондонд шилжүүлэн өгчээ.

Номын санчдын ажлын үр дүнг тооцох, ном сурталчлах СОТА-ыг нэгдсэн төлөвлөгөө, график, хөтөлбөрийн дагуу хийх, тодорхой сэдвүүдээр сургалт зохион байгуулах, лавлагаа ном зүйн тасгийг лавлагаа ном зүйн кабинет болгоход голлон анхаарч ажиллав.

Долоо: Номын санчдын мэдлэг боловсролын тухайд

Ажил үүргийн хуваарийн дагуу ном зүйч Д.Саранцэцэг хариуцан ажилладаг бөгөөд төрийн хууль, тогтоол, яам, тамгын газар болон орон нутгийн удирдах дээд байгууллагын шийдвэрийг судлуулах төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаж, мэргэжлийн зөвлөгөөгөөр байнга хангах асуудлыг тусгайлан баталгаажуулж, шийдвэрлэх асуудалд тодорхой ахиц гаргасангүй ажиллалаа.

Байгууллагын удирдлагын зүгээс 2 чиглэлээр аймгийн төрийн захиргаа удирдлагын хэлтэстэй хамтран хууль эрх зүйн, мэргэжлийн боловсролын чиглэлээр өөрөө болон аймгийн хяналтын албаны боловсрол соёлыг хариуцсан мэргэжилтний бэлтгэсэн номын санчдын төвшин тогтоох шалгалтыг 3 удаа авч дүгнэв.

Мэргэжлийн номын санчдын мэдлэгийн төвшин тогтоох шалгалтын дүнг нэгтгэснийг үзүүлбэл:

Хууль эрх зүй, мэргэжлийг шалгалтын дүн

Д/д	Номын санчийн нэр	Авах оноо	Авсан оноо	Дундаж	Авах оноо	Авсан оноо	Дундаж	Авах оноо	Авсан оноо	Дундаж
1	Д,Саранцэцэг	49	14	28,5	15	4	26,0	20	4	12,0
2	Н,Нямсүрэн	49	17	34,6	15	4	26,0	20	4	20,0
3	Б,Мөнхжаргал	49	7	14,2	15	4	26,0	20	4,5	22,5
4	Б,Алимаа	49	19	38,7	15	5	35,0	20	3,0	15,0
5	М,Эрдэнээ	49	25	51,0	15	6	35,0	20	2,5	12,5
6	Б,Оюунгэрэл	49	20	40,8						
	Дүн	294	102	35,0	75	23	31,0	100	18,0	18,0

Энэхүү төвшин тогтоох шалгалтын дүнд дүгнэлт хийж үзэхэд номын санчдын мэдлэг боловсрол туйлын хангалтгүй байгаад цаашид анхаарч ажиллах хамгийн чухал асуудлын нэг болж байна.

Найм. Байгууллагын ажлын тухайд

Тус байгууллагад Т.Нямхүү миний бие захирлаар 24 сар буюу 2 жил орчим хугацаатай ажиллаж байна. Энэ байгууллагын тухайд ажил авахад эвдэрхий балгас мэт болсон байсныг өнгө зүс засаж, эвдэрч гэмтсэнийг нь эвлүүлэн шинэчилж, цоож цүү, хаалга үүдийг нь хүртэл өөрчлөн хийж, хүн бүрийг техник хэрэгсэлтэй болгож өрөө тасалгааг нь сайжруулж, ажиллах нөхцөл боломжоор бүрэн хангасны дээр 32 жил засвар хийгээгүй барилгын зураг төсвийг хийлгэж “Хүүхдийн номын өргөө”-г шинээр бариулж ашиглагдахаа байсан актлах болсон 100 гаруй нэр төрлийн эд хөрөнгийг холбогдох дээд байгууллагад тавин шийдвэрлүүлж актлуулан, зарим эд зүйлийг борлуулж байгууллагын орлогод 32.800 орлого оруулав.

Мөн шаардлагатай зарим техник хэрэгсэлийг төсөв болон өөрийн орлогтоо багтаан техникийн шинэчлэл хийж, ажилтнуудад самбар диаграмм, үзэсгэлэн хэрхэн гаргадаг, анхан шатны мэдлэг боловсролтой болгов г.мэтээр олон зүйл бичиж болох байна.

Тус байгууллагын 2004 оны жилийн төсөв нь 25.8 сая, 16.975.863 төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй 138502 төгрөгийн эргэлтийн хөрөнгөтэй байлаа.

Энэ онд уншлага үйлчилгээг хэрхэн хүргэснийг дараах үзүүлэлтээр харуулж болно.

Уншлага үйлчилгээний 2004 оны жилийн эцсийн үзүүлэлт

Д/д	Үзүүлэлт	2004 оны байдлаар		
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1	Номын фонд	400	436	109.0%
2	Байнгын уншигч	2620	1256	47.9%
3	Олгож уншуулах ном	54000	47453	87.8%
4	Ирц	24474	28851	117.8%

Арав. Техник хэрэгсэл тоног төхөөрөмжийн тухайд

2003 онд 5 компьютер үндсэн хөрөнгөнд тоологдсон бөгөөд 2004 онд 1 компьютер шинээр нэмэгдсэн юм. Үүний нэгийг нь БСШУЯ-ны шугамаар, нөгөө нэгийг нь байрны түрээсэнд зөвхөн дэлгэцийг авсаны дээр одоо 6 компьютертэй ажиллаж байна. Одоо тус номын санд 10 орчим нэр төрлийн 9069027 төгрөгийн техник хэрэгсэл ашиглагдаж байна.

Одоогоор Б.Мөнхжаргалын эдлэж байсан компьютерийн дэлгэц 7 сараас эхлээд ажиллахгүй болсоныг эдлэж байсан эзэн, эдлэгдэж байсан техникээс болсоны учрыг олох үүрэг даалгавар өгсөн боловч өдий хүртэл хариу өгсөнгүй.

Эдгээрээс гадна принтер, ломинатор, магнитофон, радио, телевизор, кодоскоп, приставка, зэрэг техник хэрэгслүүдтэй бөгөөд сургалт сурталчилгааны ажлыг иж бүрэн явуулах бүх талын боломж бүрдүүлсэн билээ. Гэтэл түүнийгээ зохистой ашиглахгүй, техникийнхээ мэдлэгийг дээшлүүлэхгүй, тоглоом наадамхан, хувийнхаа хэрэгцээнд ашиглах төдийхнөөр өнгөрөөж байна.

Арван нэг: Барилга байгууламжийн талаар

1. Тус байгууллагын барилга нь 1972 онд баригдсан бөгөөд 32 жил ямарч их засвар хийгдээгүй, барилгын бүх эд анги, шавардлага цонх хаалга, сан эдлэл дээвэр, туурга зэрэг нь асар их муудсан, Энэ талаар аймгийн ИТХ-ын болон засаг дарга нарт удаа дараа хүсэлт тавьсан боловч ямар ч хариу шийдвэр гаргаж өгсөнгүй.

Энэхүү барилгын их засварын ажлын зургийг 38.7 саяд хийлгээд БСШУ-нд уламжилсан боловч 2005 оны төсөвт суулгасангүй. Барилга улам муудсаар байгааг аймгийн мэргэжлийн хяналтын албаны байцаагчийн 2 удаагийн дүгнэлтийг гаргуулсан билээ.

Мөн их хурлын гишүүн Ц.Дамирантай өөрийн биеэр уулзаж тодорхой асуудал шийдэж төсөв төлөвлөгөөнд оруулж өгье гэж хамт олны өмнө амласан боловч бас л таг чиг. Бүх албан бичиг баримтууд нь түүх болон архивлагдсаар байна.

Энэ барилгад 2004 онд дотор, гадна талд тус тус хаалга шинээр хийж, гадна талд агуулахын зориулалтаар 1 өрөө шинээр барьж, хаалганы өрлөг зэргийг шинээр хийхэд өөрийн орлогоос 180000 гаруй төгрөгийг зарцуулсан болно.

2. 2004 оны эцсээр хуучин гутлын дэлгүүрийг 18.7 саяд засварлаж “Хүүхдийн номын өргөө” хэмээх хоёр дахь барилгыг бариулж ашиглалтад оруулах гэсэн хэдий боловч уг барилгыг тендрээр барьсан Улаанбаатар хотын “Бат хэрэйд” ХХК засварынхаа ажлыг бүрэн хэмжээнд хийж улсын коммист хүлээлгэж өгөөгүйн улмаас бүрэн дүүрэн хүлээж авч өгч чадсангүй.

Харин тус компаниас уншлагын 24 ширээ 48 сандал бэлэглэснийг ажилтан, ажилчдын хүчээр угсарч ашиглалтад оруулах бэлтгэл хангав. Дээрх компанид нийлүүлсэн тоосго, блок, бань зэрэгт 307060 төгрөг төлөх ёстойг аваагүй байна.

Энэ барилгын засварыг хийлгэхэд 2 сар гаруйтай хугацаанд хагас бүтэн сайн, өглөө оройгүй ажилласныхаа чөлөөг ч авч чадаагүй билээ.

Гэвч дээрх 2 барилгын нэг нь бүхл талаараа муудсан, нөгөөх нь шинэ дотор нь тавих ширээ, сандал, эд аж ахуй, тавилга тоног төхөөрөмж, орон тоо төсөв гээд хийгдэх зүйлийн тоцоог холбогдох дээд байгууллагад гаргаж өгч хөөцөлдсөн боловч аль аль нь 2005 оны төсөвт батлагдсангүй.

Арван хоёр. Ажлын дутагдлын тухайд

Төлөвлөгөөт ажлуудаа үндсэндээ хагас дутуу биелүүлсэн бөгөөд байнгын уншигч 2620 хүнд үйлчлэхээс 1256 уншигчдад үйлчилж төлөвлөгөөгөө 47.9 хувиар биелүүлж 52.1 хувиар тасалсан нь дэндүү хариуцлагагүй хандсаны гэрч гэлтэй.

Соёл олон түмний ажил өнөөгийн шаардлагын хэмжээнд хүртэл хийгдээгүйн дээр зохион байгуулж байгаа ажил нь үлгэн салган, удирдамж бичиг баримт боловсруулалт муу зохион байгуулах арга чадвар сул, тооцоо судалгаа гаргах, ажлынхаа үр дүнгээ үнэлүүлж дүгнүүлэх аливаад харьцуулалт жишилт хийхдээ тааруухан хуурч мэхлэх, арга саам хийхдээ мэргэшсэн нь аяндаа ажлын явцад харагдана.

Аж ахуй, төсөв, соёлын талаар дээш нь татах анхныхаа оролдлого, эх суурийг тавьсан боловч атгаг хорон санаатай хүмүүсийн ажлын цаг ашиглалт туйлын хангалтгүй, хийж бүтээх хүсэл тэмүүлэлгүй, энэ талаар удаа дараа хэлэлцсэн боловч дорвитой ахиц гарсангүй.

ЦААШДЫН САНАЛ ГЭВЭЛ:

1. Байгууллагын манаачийг өөрчилж цалингийн сандаа багтаан ээлжийн 2 жижүүртэйгээр ажиллуулах.
2. Хүүхдийн номын санд ном авахаар төсөвлөсөн ном нь ном зүйч Д.Саранцэцэгт тоогоороо 806005 төгрөгийн ном байгааг зохицуулан шилжүүлэх.
3. Канон NP-1215 хэвлэх машиныг төсөв болон өөрийн орлогоороо зохицуулан авах бүх шийдвэр гаргуулсан боловч төсөв хүрэлцэхгүйн улмаас 1756500 төгрөгийг бүрэн төлж чадахгүй, заримыг бэлнээр заримыг шилжүүлэх учиртайг мөн зохицож шийдвэрлэх шаардлагатай байна.
4. Барилгын их засвар хийлгэх тухай УИХ-ын гишүүдэд болон аймгийн ИТХ, засаг дарга нарт жил болгон тавьсан хүсэлтүүд, холбогдох мэргэжлийн хяналтын албаны байцаагч нарын дүгнэлтүүдийг гаргаж 3 жил хөөцөлдөвч дорвитой ахиц гараагүй үргэлжлүүлэн шийдвэрлүүлэхэд санал бодлоо тавьж байх.
5. Бүх төрлийн тавилга тоног төхөөрөмжүүд хуучирсныг тооцоо гаргаж холбогдох газруудад санал оруулах.
6. Хамт олны дунд дорвитой уралдаан тэмцээнүүдийг улирал тутам зохион байгуулж шагнаж урамшуулах ажлыг хийнэ.
7. Номын санчдын мэдлэг мэргэжлийг байнга шалгаж байхын зэрэгцээ тэднийг мэдлэгээр нь шалгаруулалт явуулж зэрэг дэв, ур чадварын нэмэгдлийг нь олгож байх.
8. Төлөвлөгөөт үзүүлэлтээ биелүүлээгүй тохиолдолд дотоод журманд заасны дагуу цалинтай нь тооцдог хөшүүрэг бий болгох зэрэг санал дэвшүүлж байна.

Тайлан бичсэн: Захирал Т.Нямхүү

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН НИЙЛҮҮЛЭЛТ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн гэрээний дагуу номын сангаас хийж гүйцэтгэхээр 7 зүйл, 27 нэрийн бүтээгдэхүүнийг биелүүлэх зорилгоор жил улирлаар үйл ажиллагааны төлөвлөгөө гаргаж ажилласны үр дүнд байгууллагаас авч хэрэгжүүлсэн амлалтаа амжилттай гүйцэтгэлээ. Үүнд:

Нэг. Зохион байгуулалт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний дагуу 2004 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлангаа хагас бүтэн жилээр хамт олны хурлаар хэлэлцүүлж, байгууллагын тасралтгүй явагдаж байдаг үйл ажиллагаанд байнгын хяналт тавьж ажилласны дээр орон нутгийн номын сангуудыг мэргэжил арга зүйн талаар удирдан чиглүүлж ажиллаа.

Оны эхэнд ажилтнуудтай үр дүнгийн гэрээг шинэчлэн хийж, байгууллагын дотоод журмыг засварлан боловсруулж хамт олны хурлаар хэлэлцэн баталж үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллаж ирлээ.

Хоёр. Фонд каталог

Номын тооллогыг хийж шинэчилсэн үнэлгээнд оруулж, үйлчилгээний тасгийн ойрын фондын номыг цөөлж үндсэн фондонд шилжүүлэн бүртгэлээр хүлээлцүүлж өглөө.

Үндсэн фондын тоолсон 23067 монгол номыг эмхлэн дахин дансалж, нэг бүрчилсэн бүртгэлд, шинэчлэн бүртгэж, бүх номондоо хөдөлгөөний карт бичиж тоолсоны дээр формуляр бичиж байна.

Шинээр авсан 2 сая төгрөгийн 713 ш номондоо номын сангийн техник ажиллагааг шинэ стандартын дагуу хийж үйлчилгээний тасагт хувиарлан дансалж өгсөн болно. Заалны 150ш сонин сэтгүүлийг данслан бичиж үндсэн фондондоо авлаа.

Фондын номын хадгалалт хамгаалалтыг зохих журмын дагуу хэвийн байлгаж, фондын номын 4,5%-ийг буюу 2840 ш номонд сэргээн засварлаж эдэлгээг уртасгаж уншигч хэрэглэгчдийн хүртээл болгон ашиглуулж байна. Үсэг дараалал төрөл ангийн 970ш каталогт редактор хийсэн байна.

Гурав. Уншигч, үйлчлүүлэгчид

Үйлчилгээний 3 тасгаар 2800 уншигч шинээр бүртгэж авахаас 3082 уншигчид карт нээж 110,1, 12000 ирэгсэдэд үйлчлэхээс 14809 ирэгсэдэд үйлчилж 123,4% 21000 ном хэвлэл олгож үйлчлэхээс 22610-ыг олгож 107,7% нар тус тус хилийн төлөвлөгөөгөө биелүүлжээ.

Төлбөрт үйлчилгээгээр 350,0 төгрөг оруулахаас 423,7 төгрөгийн орлого оруулж 221,1% буюу 73700 төгрөгөөр орлогын төлөвлөгөө давуулан биелүүллээ.

Дөрөв. Лавлагаа ном зүй

Лавлагаа ном зүйн 100 номтой булан байгуулан тогтмол ажиллуулж уншигчдын эрэлт хэрэгцээг аман болон бичгээр хариулт өгч тусгай дэвтэр

хөтөлж 51 лавлагаанд хариулт өгөн үйлчилж ирлээ.

Шинээр авсан номондоо ном зүйн бүртгэл хийснээс гадна монголын уран зохиолын 80 ботиор ном зүйн бүртгэл хийж уншигч хэрэглэгчдэд ашиглуулж ирлээ.

Шинээр компьютерт суулгасан программаас хууль эрхийн баримтуудыг олшруулан хавтаслаж уншигч хэрэглэгчдийн хүртээл болгон үйлчилгээнд гаргасан.

ЕБС-уудын сурагчдын хичээлээс гадуур унших номын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор зохиолчдын шүлэг, найраглал, өгүүллэгийг компьютерт шивж тусгайлан хавтаслаж, үйлчилсэн нь уншигч хэрэглэгчдэд нийцсэн шинэлэг ажил болсноор тэднийг номын санд суух сонирхолыг нэмэгдүүлсэн ажил боллоо.

Тав. Мэдээлэл сурталчилчилгааны ажил

“Ирээдүй 21-р зуун” сургуультай хамтарч Д.Нацагдоржийн “Ламбугайн нулимс”, “Хэлхээгүй сувд” номуудаар уншигчдын бага хурал хийж дүрийн тоглолт хийлээ.

“Бичиг соёлын хишиг өдөр”-өөр хүүхдийн байгууллага, сургуулийн номын сангуудтай хамтран тусгай төлөвлөгөө боловсруулан Хөвсгөл нутгийн зохиолч уншигчдын уулзалт сэдвийн дор номын сангаа сурталчилан “Монголын уран зохиолын дээжийн 80 ботиор “Монголын нууц товчоо”, “Гэсэр”, “Жангарын тууль” Л.Түдэвийн түүвэр зохиолын ботиудаар номын үзэсгэлэн гаргасны дээр нутгийн эрдэмтэн Б.Ширэндэв, Ч.Дагвадорж, Л.Хүрэлбаатар нарын амьдрал уран бүтээлээс танилцуулж товч мэдээлэл хийлээ.

Хувийн номын сандаа 400 шахам номтой шүүгч М.Мөнхөөгийн нутгийн зохиолчдын 200 гаруй номуудаар үзэсгэлэн гаргаж телевизээр сурталчласан эдгээр ажлууд нь уншигч хэрэглэгчдийн хүсэл сонирхолд нийцсэн шинэ хэлбэрийн ажил боллоо.

Дээрх энэ ажилд 150 гаруй хүн оролцож сонирхолтой асуулт хариулт явагдаж өндөрлөлөө.

Шинэ номын болон сэдэвчилсэн, цаг үеийн баяр ёслол, тэмдэглэлт өдрүүдээр нийт 26 удаа номын үзэсгэлэн гаргаж давхардсан тоогоор 900 гаруй хүнийг хамарсны дээр номын тойм мэдээлэл хийж, телевизээр 2 удаа сурталчилгаа хийж номын сангаа аймгийн иргэд хөдөлмөрчдөд өргөн сурталчлалаа.

Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим, гэрийн тасаг, хүүхдийн тасгууд нь өөрсдийн тасгийг сурталчласан самбартай болсон.

Номын сангийнхаа үйл ажиллагаа, болон тасгуудаа орон нутгийн телевизээр 1 удаа сурталчлаж мэдээлсэн.

Зургаа. Мэдлэг мэргэжлээ дээшлүүлэх, сургалт семинарт оролцох

Улаанбаатар хотод номын сангийн эрхлэгч нарын сургалт семинарт оролцсон, Соёлын байгууллагын үйл ажиллагааны чиг хандлага сэдэвт 2 өдрийн сургалт семинарыг БСГ-ын дэмжлэгтэйгээр тусгай хөтөлбөр боловсруулж БСШУ Яамны мэргэжилтэн Б.Баярааг урьж оролцуулан аймгийн хэмжээний бүх номын санчид, соёлын төвийн эрхлэгч нарыг хамруулан зохион байгуулан явуулсан нь соёлын ажилтнуудын хувьд

томоохон ажил болсон гэж соёлын ажилтнууд үнэлж дүгнэсэн билээ.

Сургуулиудын номын сангуудыг ажлаар нь шалгаруулж оны аврага номын санчийг БСГазартай хамтран тодруулснаар Бүрэнтогтох сумын сургуулийн номын санч Г.Энхтуяа шалгарч тусгай шагналаар 1, 3-р 10-н жилийн сургуулийн номын санч Д.Туул, П.Сарантуяа нар орсон юм.

Долоо. Төсөв санхүү, түрээсээр эзэмшиж байгаа байр

2004 онд өгөгдсөн төсвийг хуваарийн дагууд зарцуулахад хяналт тавьж жил улирлаар хамт олонд мэдээлэл хийж байлаа.

Хуваарилагдсан төсвөөс 2,0 сая төгрөгөөр 713ш шинэ ном авч фонд баяжилт хийсэн.

Халаалтын зардлаас 2003 - 2004 онуудад аймаг 8,6 сая төгрөгийг аймаг авч өөр газруудад өгсөнөөс өөрийн байгууллагад зарцуулж ашиглах боломжгүй болгосон нь удирдлага санхүүжилтын хуулийг зөрчиж байна гэж бид үзэж цаашид ийм байдлыг гаргуулахгүй өөрийн байгууллагын барилгын засварт болон түрээсийн зардалд зарцуулах шаардлагатай байна.

Номын санчдын ажлын ачааллыг жигдрүүлэн тэдний үр дүнгийн гэрээний дагууд ур чадварын нэмэгдлийг 4 хүнд 15-25 % хүртэл олгох талаар БСГ-ын даргатай тохиролцон холбогдох дүрэм журмын дагууд олгож байгаа.

Байргүйн улмаас номын сангийн үйлчилгээний тасгууд нь Нийгмийн даатгалын хэлтэс дээр гэрийн тасаг, мөнгөн үсэг компани дээр насанд хүрэгчдийн танхим, ХДТеатр дээр хүүхдийн тасаг, эрхлэгч, ня-бо, арга зүйч нар тус тус байрлаж байна.

Дээрх байгууллагууд дээр 2 тал түрээсийн гэрээгээр эрүүл ахуйн шаардлагыг хангаж ажиллаж байгаа.

Номын сангийн байрны засварыг хийлгэх талаар орон нутгийн холбогдох албан тушаалтан, Яамны зарим хүмүүстэй уулзаж санал бодлоо хэлж илэрхийлсэн боловч ямарч амжилт олоогүй өдий хүрсэн 3,0 сая төгрөгийг зураг төслийн урьдчилгаанд өгсөн.

Хагас жилийн өмнө 22,0 сая төгрөг батлагдсан тухай аймгийн удирдлагын амнаас сонссон боловч жилийн эцэсрүү бүдгэрсээр ямарч шийдвэргүй үлдсэнд манай хамт олон бухимдсаар үлдсэн билээ.

Байгууллагын ажиллагсадын нийгмийн асуудал тэдний амьдралд туслах, онош тодруулахаар Улаанбаатар хот явах зэрэг зүйлд нь 3 хүнд тэтгэмж болгон 40,0 төгрөг тус тус олгож, өндөр настан 2 хүнээ 30,0 төгрөгөөр амралтанд амраасан болно.

Ажиллагсадын албан ажлын хэрэгцээний болон бусад цэвэрлэгээний материалаар ханган төлбөрт үйлчилгээний мөнгийг тухай бүр нь няраваар тушаалган няравын тайланг хугацаанд нь гаргуулж тооцоог хийж ирсэн байна.

Тайлан бичсэн: Эрхлэгч С.Нямжав

**ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ТӨРИЙН ШАГНАЛТ
ЯРУУ НАЙРАГЧ Р. ЧОЙНОМЫН НЭРЭМЖИТ
ТӨВ НОМЫН САНГИЙН 2004 ОНД ХИЙСЭН
АЖЛЫН ТАЙЛАН**

Оны эхэнд бүх албан хаагчдын хурлаар 2004 оны ажлын тайланг хэлэлцэн үнэлэлт дүгнэлт өгч, 2005 оны бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан, аймгийн засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллав.

Байгууллагын захиргаанаас өнгөрсөн оны хамтын гэрээ, ажилтан нэг бүртэй хийсэн хөдөлмөрийн болон үр дүнгийн гэрээний хэрэгжилтийг гарган бүх ажилтан албан хаагчдын зөвлөлгөөнд оруулан дүгнэж, шинэ оны гэрээг байгуулан мөрдөж ирлээ.

Мөн оны эхэнд төрийн үйлчилгээний албан хаагч 3 ажилтантай үр дүнгийн гэрээ байгуулж, үйлчилгээний ажилтан 2 хүнтэй бүтээгдэхүүн нийлүүлэлтийн гэрээ хийж, байгууллагын менежер аймгийн засаг даргатай үр дүнгийн гэрээ байгуулан үйл ажиллагааны төлөвлөгөө гарган ажиллаж байна.

БСШУЯамны сайдтай аймгийн засаг даргын байгуулсан үр дүнгийн гэрээнд тусгасан 2004 оны үндсэн чиглэлийг (бүтээгдэхүүн анги 9) үйл ажиллагааныхаа үндэс болгон өөрийн байгууллагын онцлогтой холбож, ажил үйлчилгээний төлөвлөгөөг танхим тус бүр дээр сар улирал тутмаар хувиарлан биелэлтийг тооцон дүгнэж ажилласнаар 2004 онд Байнгын уншигч 1042 (биелэлт 104,0%) Ирцээр уншигч 15369 (биелэлт 118,2%)

Нийт уншигч 16411 хүнд 33262 ном олгож (биелэлт 159,1%) төлөвлөгөөт зорилтоо 104,2-159,2%-иар биелүүлэв.

Оны эхнээс 1610200 төгрөгийн үнэ бүхий 485 шинэ ном авч фонд баяжилт хийснээс гадна 180000 төгрөгийн үнэ бүхий 65 төрлийн тогтмол хэвлэл захиалан уншигчдад ашиглуулсан ба бүгд 3000 номонд сэлбэн засалт хийлээ. Үүнээс 300,0 мянган төгрөгийн орлого оруулахаас 419,9 мянган төгрөгний орлого оруулж 139,7 %-иар биелүүлэв.

Үйлчилгээний чанар уншигчдын эрэлт хэрэгцээг хангах, шинэ мэдээлэл хүргэх зорилгоор

1. Дотоод мэдээллийн сан
2. Гадаад мэдээллийн сан
3. Хууль эрх зүйн мэдээллийн сан
4. Орон нутгийн онцлог мэдээллийн сан
5. Сонгосон ба хандсан хүмүүст зориулсан мэдээллийн 5 сан ажиллуулж мэдээлэл 23, бичмэл сэтгүүл 2-ийг боловсруулан гаргаж уншигчид иргэдэд ашиглууллаа. (Яамны чиглэл бүтээгдэхүүн 9-д нэг бүрчлэн бичсэн)
 - Элсэлтийн шалгалтанд бэлтгэгчдэд тусламж
 - Я познаю мир
 - АНУ-ын хөгжил
 - Хэрэглэж болохгүй хоол хүнсний жагсаалт
 - Тохирох хоол, тохирохгүй хоол

- Өөдрөг явахыг хүссэн хүн бүхэнд зориулсан 25 зарчим
- Зүүдний нууц
- Хичээлийг яаж давтах вэ
- Номыг шүтрэн бишрэх ухаан
- Өглөө бүр
- Эрх чөлөөт Америкт хөл тавихад
- Р. Чойномын уран бүтээл
- Эдийн засагч, Монголын “Лектор” төвийн ерөнхийлөгч, Монголын фэнг-шүгийн холбооны тэргүүн С.Ганбаатарын “Монгол залуусын өсч дэвжье гэсэн тэсч ядсан амбиц Монголыг хөгжүүлнэ”
- Кордицепс буюу хорхой өвсний гайхамшигтай эрүүлжигч бүтээгдэхүүн зэрэг сэдвүүдээр мэдээлэл гаргаж, уншигчдад ашиглуулсан ба сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргаж 455 хүнд сурталчлалаа.

АНУ-ын ЭСЯамны хэвлэл мэдээллийн албаны ажилтнуудтай уншигчдыг уулзуулах уулзалт зохион байгуулж “АНУ-ын хөгжил” сэдвээр мэдээлэл хийлгэж, сонирхсон асуултанд хариулт авч харилцан ярилцлаа.

Гадаад орнуудын тухай сүүлийн үеийн мэдээлэл гаргаж, зурагт альбом хийв.

Музейн ажилтнуудад тусламж болгон “Соёлын өвийг хамгаалахад музейн үүрэг” сэдвээр бичмэл сэтгүүл гаргав.

Өөрийн аймгийн түүх соёлын дурсгалт газруудын тухай мэдээлэл гаргаж, зурагт альбом хийсэн.

Монголын өндөр их өвөг дээдсийн шинэ мянганы сургаал, Ногоо хадгалах зэрэг мэдээллүүдийг уншигчдад хувилж ашиглуулав. “Баян аав, ядуу аав”, “Шээсээр эмчлэх ухаан”, “Эмгүй амьдрах арга” зэрэг 8 номын тайлбарт танилцуулга бичиж, мэдээллийн самбар болон мэдээллийн танхимд тавьж сурталчлав.

Шинээр ирсэн Чингис хааны картын санд 15 номоор баяжилт хийж, шинээр авсан 98 номонд каталог бичиж, орон нутгийн онцлог картын санд баяжилт хийлээ.

Оны эхнээс гэгээрлийн сайдын 1997 оны 99-р тушаалын хавсралтаар баталсан “Ном хэвлэлийг дахин үнэлэх журам, Улсын төв номын сангийн захирлын 1998 оны 5-р сарын 6-ны өдрийн 54 тоот тушаалын 11-р хавсралтанд заасны дагуу 1995 оноос өмнөх ном, 1994 оноос өмнөх тогтмол хэвлэлд дахин үнэлгээ явуулснаар их танхимын ойрын фондын 18528 ном, бага танхимын /бага насны хүүхдийн/ ойрын фондын 10587 ном, гэрээр ном олгох танхимын 17436 ном, үндсэн фондын 10927 ном, бүгд 57478 ширхэг номыг дахин үнэлгээнд оруулснаар үнийн зөрүү 11850,0 сая төгрөгөөр нэмэгдэн нийт номын үнэ 19402,0 сая болов.

Номын санд ирсэн номыг иргэд уншигчдад хүргэх зорилгоор шинэ номын мэдээлэл 3 удаа 135 номоор гаргаж, “Монголын яруу найраг өгүүллэгүүдийн цоморлиг”, “Малчны удам танаа”, “Эрүүлжих ухаан эмгүй амьдрал”, “Баян аав, ядуу аав”, “Мянган өвчнийг анагаах арга”, “Нууцхан хайрын паян”, “Манай дэлхий”, “Аварга загас” зэрэг 14 номонд тайлбарт танилцуулга бичиж мэдээллийн самбарт байрлуулан сурталчлалаа.

Хүүхдийн уншлагын танхим 2004 онд шинээр ирсэн номын тайлбарт мэдээллийг 23 номоор гаргаж, ЕБ-ын 1-р сургуулийн номын санд “Номын баяр”-ын үеэр, ЕБ-ын 4-р сургуулийн номын санд “Ном бидний амьдралд” Хэрлэн сумын 1,2,3-р цэцэрлэгүүд дээр болсон “Номын сан” өдөрлөгийн үеэр

шинэ номын үзэсгэлэн гаргалаа.

Мөн Дөлгөөн хэрлэн FM 106,2 радиотой хамтран 14 шинэ номын танилцуулгыг өдөр тутам нэвтрүүлэгт оруулан сурталчлаж байна.

Уншигчдыг нэмэгдүүлж, номын сангийн үйлчилгээг олон түмэнд хүргэх зорилгоор Норовлин сумын иргэд 2000 хүнд, Хэрлэн сумын 1,2,3-р цэцэрлэгийн бяцхан уншигч, багш нар, ЕБСургуулиудын бага ангийн багш сурагчид, аймгийн Тагнуулын албаны ажилтанууд, цагдаагийн газрын хамт олон, албан газрын дарга нарын цуглаанд номын тухай, номын сангийн тухай сэдвээр лекц сонсгол хийж, зарим шинэ номыг үзүүлж танилцуулав.

Бүтээгдэхүүн нийлүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд ном тойруулан зохиох соёл олон түмний ажлыг төлөвлөн оруулж жилд шинэ номын мэдээлэл 6 удаа, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн 6 удаа тус тус гаргаж давхардсан тоогоор 6365 хүнийг хамарсан бол төрийн шагналт яруу найрагч Р.Чойномын нэрэмжит яруу найргийн “Оюухай” наадмыг МАСЗХолбоо, Дархан сумын ЗДТГ-тай хамтран зохион байгуулж 26 шүлэгчдийг оролцуулж 1,2,3-р байр эзлүүлж дүгнэв.

Номыг шүтэгч гэр бүл шалгаруулах журмыг боловсруулан уг уралдаанд 12 гэр бүлийн номын судалгааг авч, ЕБ-ын 1-р сургуулийн багш Цэрмаагийн Ганболд шалгарч, өргөмжлөл, дурсгалын зүйлээр шагналаа.

Уг уралдааны үеэр “Боловсролтой залуу хүн бүрийн унших номын жагсаалт”, “Гэр бүлээр унших номын жагсаалт” гаргаж, гэрийн номын сангийн уншигчдад болон нийт уншигчдад сурталчлалаа.

Мөн монгол бичгийг төрийн бичиг болгосны 830 жилийн ой буюу бичиг соёлын өдрийг БСГазартай хамтран өдөрлөг зохион тэмдэглэсэн бол ЕБ-ын 4-р сургуулийн номын сантай хамтран “Ном бидний амьдралд” сэдэвт 14 хоногийн ажил зохиож номын сангийн зөвлөлөөс ахлах ангийн сурагчдын дунд “Дори идэр дүүдээ хандах нь” номоор уншигчдын бага хурал зохион байгуулж, номын сангийн зөвлөлийн гишүүн зохиолч Л.Нямаа илтгэл бэлтгэн хэлэлцүүлж, сурагчид багш нар идэвхтэй оролцон санал бодлоо солилцов. Эдгээр соёл олон түмний ажилд бүгд 1831 уншигчдыг хамарлаа.

2004 оны хичээлийн жилтэй холбогдуулан “Номыг шүтэн бишрэгч” дугуйланг 30 хүүхэдтэй шинэчлэн байгуулж ажиллуулав.

ЕБ-ын 1-р сургуулийн “Эрдмийн ундраа” багийн зөвлөхөөр фондчин Ц.Мөнхцэцэг, ЕБ-ын 4-р сургуулийн “Бяцхан номч” багийн зөвлөхөөр номын санч А.Мөнхцэцэг, Тэмүүжин-цогцолборын сурагчдын “Оюуны түлхүүр” багийн зөвлөхөөр Ц.Одонтуяа нар ажиллаж, сургуулиудын бага ангийн сурагчид, цэцэрлэгийн хүүхдүүдэд болон Дэлхийн зөнгийн дунд бүлэгт номын санд шинээр ирсэн 38 номоор чанга уншлага, тойм яриа хийснээр уншигчид номын сангийн холбоог өргөтгөсөн үйл ажиллагаа болсон.

Уг дугуйлангийн сурагчид өөрсдийн үйл ажиллагааг сурталчилсан ханын сонинг тус бүрийн сургууль дээрээ гаргасан.

Мөн номын сангийн тухай ойлголт, уншигчдын дунд чанга уншлага тойм яриа хэрхэн хийх тухай, мэдээ мэдээлэл гаргах, ном сэлбэн засах тухай онолын хичээл зааж, 250 гаруй номонд сэлбэн засалт хийлээ. 36 хүүхэдтэйгээр шинэчлэн байгуулж тусгай хөтөлбөрийн дагуу номын сангийн талаарх мэдлэг олгож ном тойруулан зохиох соёл олон түмний ажил ном сэлбэн засалт номын сурталчилгаа зэрэгт идэвхтэй оролцож ирлээ.

Жилийн хугацаанд зөөврийн номын санг тодорхой гэрээ байгуулан Хэрлэн

сумын 1-р сургуульд 68 номоор, 4-р сургуульд 19 номоор, Дэлгэрхаан сумын номын санд 56 номоор, Шүүх, прокурорын байгууллагад 35 номоор тус тус ажиллуулж нийт 179 номоор нийт 560 гаруй уншигчдыг хамран үйлчлэв.

Эдгээр ажлын үр дүнд өнгөрсөн жилийн мөн үетэй харьцуулахад энэ оны эхний хагас жилийн уншигчдын тоо 767 хүнээр өссөн байна.

2004 оны эхний хагаст Норовлин, Биндэр сумдын номын сангийн ажил байдалтай танилцаж мэргэжлийн зөвлөмж өгч ажиллав. Санхүүгийн хувьд 12837,7 сая төгрөгийн зарцуулалт хийлээ. Өөрийн орлогоор худалдан авсан ном 179 ширхэг 820,0 мянган төгрөг, хандивын ном 288, Америкийн элчин сайдын яамны хандивын ном -102, Хандивын номны үнэ 789,0 мянган төгрөг.

Хэнтий аймгийн номын сангийн менежер: Д.Энхжаргал

АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН БОЛОВСОН ХҮЧНИЙ СУДАЛГАА

2001 оны байдлаар
Хавсралт 1

№	Аймгийн нэр	Номын сангийн тоо	Ажиллагсадын тоо	Мэргэжлийн байдал	
				Мэргэжлийн	Мэргэжлийн бус
1	Архангай	19	23	18	5
2	Баян-Өлгий	14	19	15	4
3	Баянхонгор	20	25	18	7
4	Булган	17	21	13	8
5	Говь-Алтай	19	25	14	11
6	Говьсүмбэр	1	1	1	0
7	Дархан-Уул	2	11	11	0
8	Дорноговь	14	19	8	11
9	Дорнод	11	17	11	6
10	Дундговь	12	18	12	6
11	Завхан	24	29	25	4
12	Орхон	2	9	8	1
13	Өвөрхангай	17	28	21	7
14	Өмнөговь	16	21	7	14
15	Сүхбаатар	13	20	15	5
16	Сэлэнгэ	13	20	11	9
17	Төв	27	33	16	17
18	Увс	17	22	20	2
19	Ховд	13	23	15	8
20	Хөвсгөл	22	27	17	10
21	Хэнтий	22	29	14	15
	Нийт	315	440	290	150

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН НОМЫН ХҮРЭЛЦЭЭ ХАНГАМЖ

Хавсралт 2

Д/Д	Аймагуудын нэр	Хүн ам (2000 оны байдал)	Н/с-д хамрагдах хүн (5-с)	Бүх уншигч			Номын санд хамрагдалт (хувиар)			Ирэгсэд			Фондын номын тоо			Нэг хүнд ногдох номын тоо		
				2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
1.	Архангай	18519	16864	6700	5800	5600	39.7	34.4	33.2	25200	23500	21000	109000	132933	133500	6	8	8
2.	Баян-Өлгий	28060	24651	4148	4238	4500	16.8	17.2	18.3	12473	9238	18000	130000	121925	122175	5	5	5
3.	Баянхонгор	22066	20057	3542	4000	4013	17.7	19.9	20.0	14220	21981	21913	48745	49051	45800	2	2	2
4.	Булган	16239	14813	2400	2002	2306	16.2	13.5	15.6	7200	5356	9058	39529	40003	40303	3	3	3
5.	Говь-Алтай	18023	16249	1800		1810	11.1	0.0	11.1	14280		20292			68200	0	0	4
6.	Дорноговь	25210	22865	2807	2009	2205	12.3	8.8	9.6	18902	25100	16279	53334	52826	53000	2	2	2
7.	Дорнод	41714	38093	4832	4477	5199	12.7	11.8	13.6	47218	55583	65238	66589	66346	67374	2	2	2
8.	Дундговь	14517	13189	2914	3035	3000	22.1	23.0	22.7	10247	9608	14985	53000	51643	51900	4	4	4
9.	Завхан	24276	22204	4300	5510	5515	19.4	24.8	24.8	20568	32851	39756	68600	60151	60733	3	3	3
10.	Өвөрхангай	19058	17337	1140	1800	1910	6.6	10.4	11.0	27651	29900	30008	63173	63720	64309	4	4	4
11.	Өмнөговь	14183	13002	2800	2900	1533	21.5	22.3	11.8	12623	15798	14265	78600	79200	79200	6	6	6
12.	Сүхбаатар	15133	13848	2236	2420	2450	16.1	17.5	17.7	15171	15833	18000	35190	35300	36230	3	3	3
13.	Сэлэнгэ	56446	50995	1300	1300	1300	2.5	2.5	2.5	5875	5900	5868	41500	42836	43000	1	1	1
14.	Төв	16227	14920	1566	2306	2214	10.5	15.5	14.8	8848	10823	11313	40514	40895	41307	3	3	3
15.	Увс	26319	23439	3200	3150	3020	13.7	13.4	12.9		20646	24090	68900	69270	69900	3	3	3
16.	Ховд	26023	23161	2836		1256	12.2	0.0	5.4	27850		28851	96350		95600	4	0	4
17.	Хөвсгөл	31489	28658	2700	1008	3082	9.4	3.5	10.8	12300	5748	14809	68900	63090	63800	2	2	2
18.	Хэнтий	27853	25093	1643	1608	1042	6.5	6.4	4.2	14710	15990	15369	77604	78233	75106	3	3	3
19.	Дархан-Уул	65791	60182	5850		4968	9.7	0.0	8.3	82893		102900	151494		130389	3	0	2
20.	Орхон	68310	62275	6252	6393	6396	10.0	10.3	10.3	53505	50666	50027	89100	89700	91000	1	1	1
21.	Говьсүмбэр	8983	8044	167		69	2.1	0.9	0.9	1205		207	1245	2850	589	0	0	0
	ДҮН	584439	529939	65133	53956	63388	12.3	10.2	12.0	432939	354521	542228	1381367	1139972	1433415	60	54	65

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН ФОНДЫН НОМЫН ЭРГЭЛТ

Хавсралт 3

Д/Д	Аймгийн нэр	Фондын номын тоо				Фонд баяжилт				Олгосон ном				Фонд эргэлт /хувиар/		
		2002	2003	2004	2004	2002	2003	2004	2004	2002	2003	2004	2004	2002	2003	2004
1.	Архангай	109000	132933	133500		515	409	453	58800	56000	20400	53.9%	42%	53.9%	42%	15.3%
2.	Баян-Өлгий	130000	121925	122175			2069	250	31532	75000	31063	24.3%	62%	24.3%	62%	25.4%
3.	Баянхонгор	48745	49051	45800		172	306	692	26225	36365	36433	53.8%	74%	53.8%	74%	79.5%
4.	Булган	39529	40003	40303		499	474	300	28800	24002	32565	72.9%	60%	72.9%	60%	80.8%
5.	Говь-Алтай			68200		220		559	32000		41515					60.9%
6.	Дорноговь	53334	52826	53000		335	183	200	28842	28000	22970	54.1%	53%	54.1%	53%	43.3%
7.	Дорнод	66589	66346	67374		851	684	1075	119123	119122	165709	178.9%	180%	178.9%	180%	246.0%
8.	Дундговь	53000	51643	51900		220	320	287	30557	43503	51902	57.7%	84%	57.7%	84%	100.0%
9.	Завхан	68600	60151	60733		531	1063	582	42785	52450	52460	62.4%	87%	62.4%	87%	86.4%
10.	Өвөрхангай	63173	63720	64309		600	547	589	42500	40039	41905	67.3%	63%	67.3%	63%	65.2%
11.	Өмнөговь	78600	79200	79200		309	515	414	30300	33599	33599	38.5%	42%	38.5%	42%	42.4%
12.	Сүхбаатар	35190	35300	36230		110	233	617	21286	25008	29800	60.5%	71%	60.5%	71%	82.3%
13.	Сэлэнгэ	41500	42836	43000		500	540	573	21522	18191	25594	51.9%	42%	51.9%	42%	59.5%
14.	Төв	40514	40895	41307		219	381	412	26741	27462	29020	66.0%	67%	66.0%	67%	70.3%
15.	Увс	68900	69270	69900		170	133	400	32000	35400	33628	46.4%	51%	46.4%	51%	48.1%
16.	Ховд	96350		95600		350		436	58055		47453	60.3%		60.3%		49.6%
17.	Хөвсгөл	68900	63090	63800		478	560	713	33860	9235	22610	49.1%	15%	49.1%	15%	35.4%
18.	Хэнтий	77604	78233	75106		453	462	485	32969	33607	33262	42.5%	43%	42.5%	43%	44.3%
19.	Дархан-Уул	151494		130389		316		622	92952		126750	61.4%		61.4%		97.2%
20.	Орхон	89100	89700	91000		1108	623	846	127282	129034	128639	142.9%	144%	142.9%	144%	141.4%
21.	Говьсүмбэр	1245	2850	589				239			280					47.5%
	ДҮН	1381367	1139972	1433415		7956	9502	10744	918131	786017	1007557	66.5%	69.0	66.5%	69.0	70.3

АЙМГИЙН ТӨВ НОМЫН САНГУУДЫН ТЕХНИКИЙН ХАНГАМЖ
(тоног төхөөрөмж)

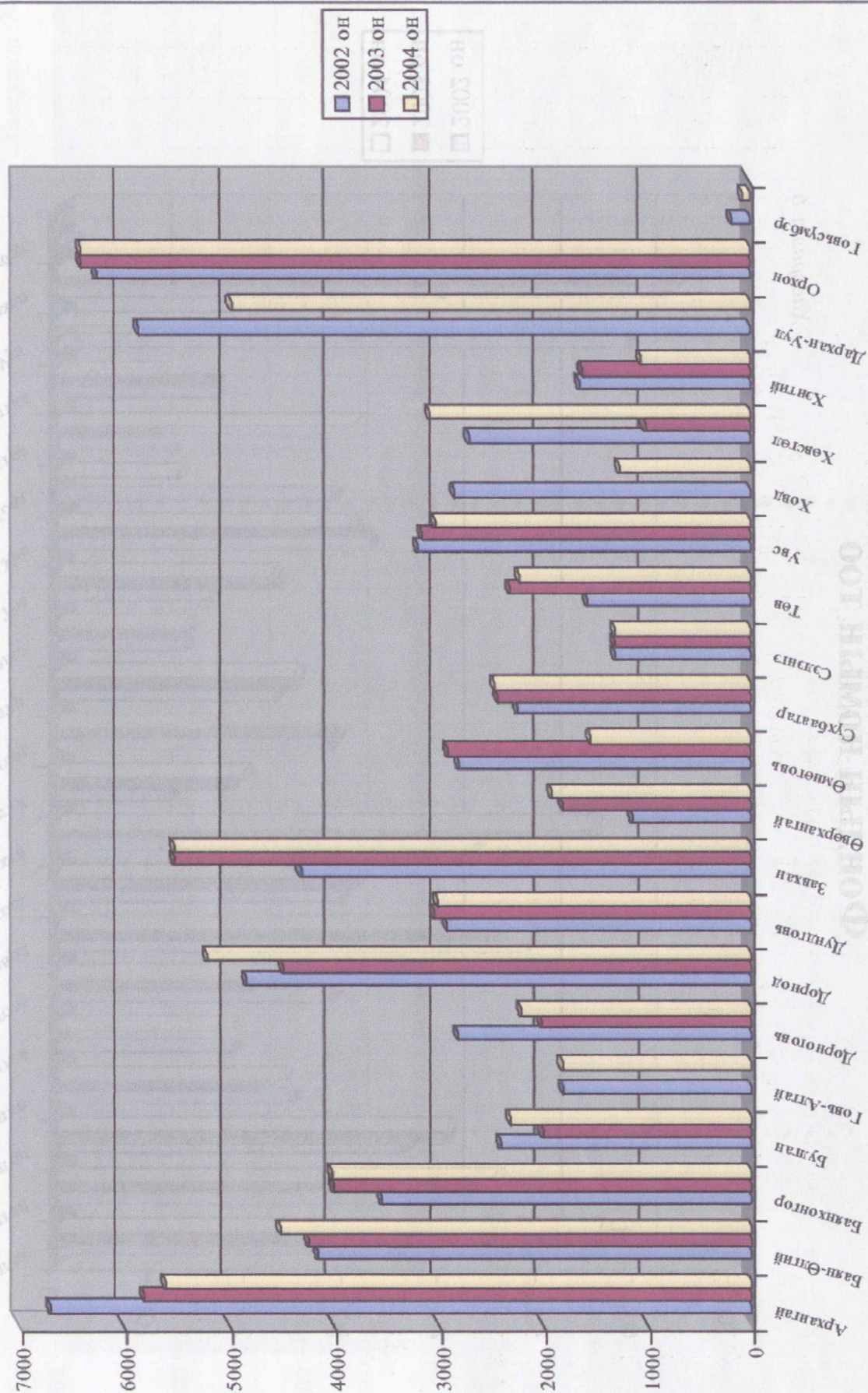
Хавсралт 4

ХАВСРАЛТ 4

Д/д	Тоног төхөөрөмжийн нэр	Аймаг	Номын тавиур	Шилэн хорто (номын үзэсгэлэнгийн тавиур)	Каталогийн шүүтээ	Үншигчийн ширээ	Үншигчийн сандал	Компьютер					Дотоод сүлжээнд холбогдсон компьютер	Интернэтэд холбогдсон компьютер	Принтер				Баркод уншигч	LSD	Кодоскоп	Канон	Бусад
								PC 486 ба түүнээс доош	Pentium I	Pentium II	Pentium III	Pentium IV ба түүнээс дээш			Цэгэн (матрицын)	Бэхэн	Лазер	Скайнер					
1.	Архангай		34	1	4	27	55				1					1							
2.	Баян-Өлгий				7	38	75				1												
3.	Баянхонгор		35	2	2	29	57	1			1	1		1									
4.	Булган																						
5.	Говь-Алтай																						
6.	Дорноговь		21		3	25	50			1	1						1					1	
7.	Дорнод		66	4	3	70	140	4			6		10	10			3					2	
8.	Дундговь		45		1		75				1					1	1					1	
9.	Завхан																						
10.	Өвөрхангай																						
11.	Өмнөговь		30	4	2		60			1			1	1									
12.	Сүхбаатар		30	3	1	35	70			1							1						
13.	Сэлэнгэ		82	1	5		45				1						1						
14.	Төв																						
15.	Увс		59		2	33	65				2	1					1						
16.	Ховд		44	2	2	62	62									1							
17.	Хөвсгөл		46	5	3		40					1		1			1					1	
18.	Хэнтий		18		5		15				1						1						
19.	Дархан-Уул		108	3	5	67	134	2			1	3	5	4	1		3	1				1	10
20.	Орхон		68	5	3	60	130		1	2	6	1	10	10		1	3	2	1	1	1	2	15
21.	Говьсүмбэр		2		1																		
	ДҮН		688	30	49	446	1073	3	5	5	22	7	26	27	1	3	18	3	1	1	1	8	25

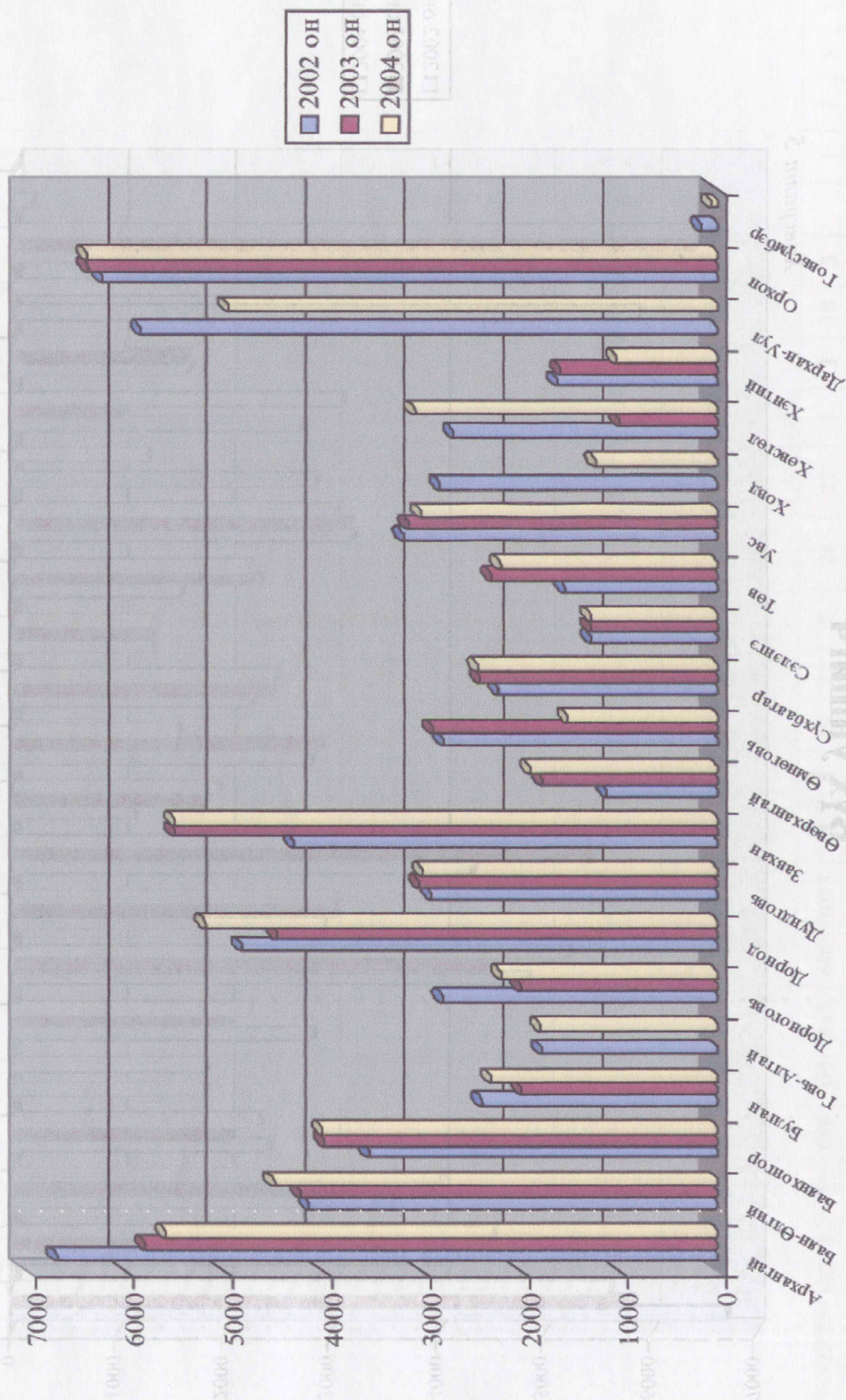
Бүх уншигч

Хавсралт 5

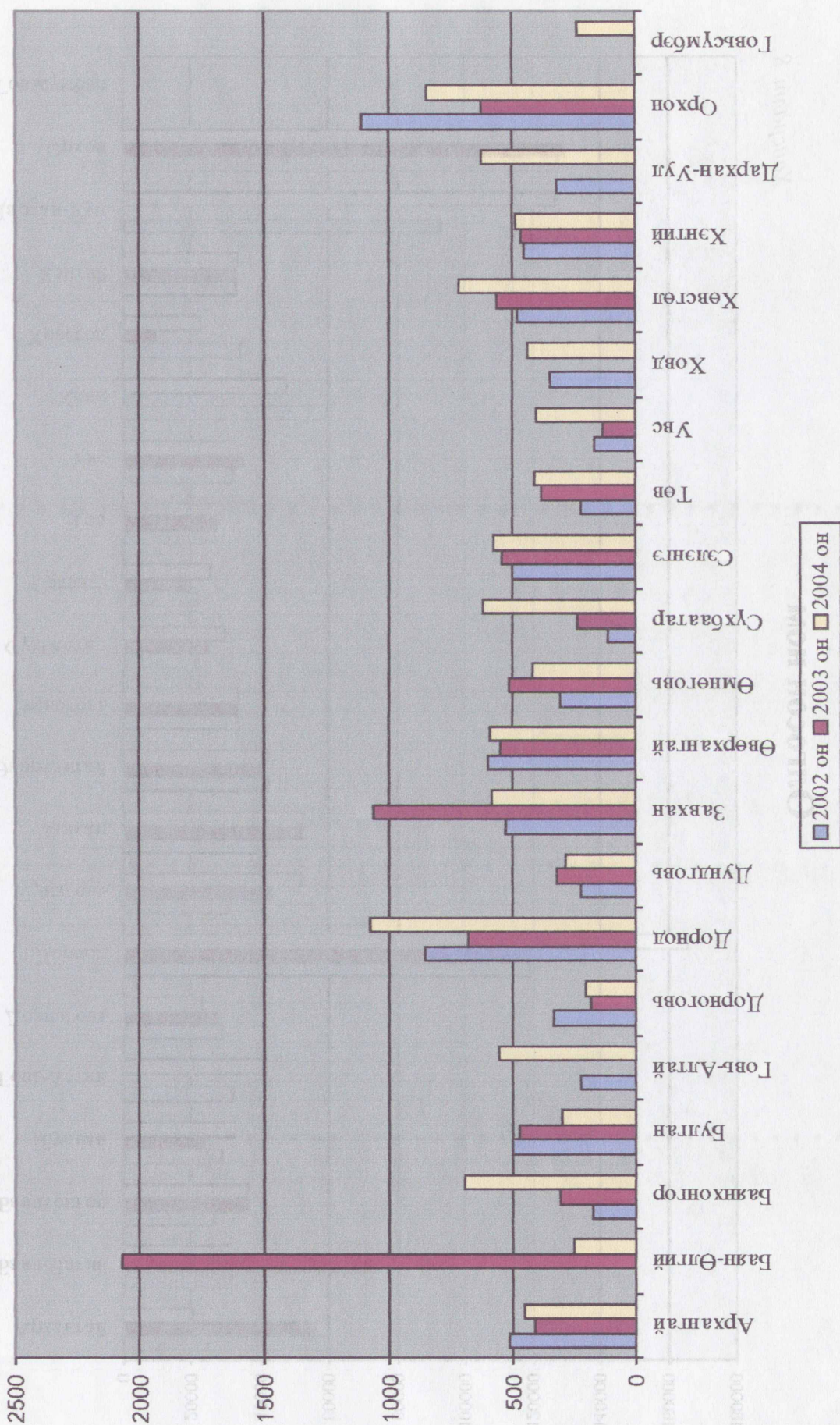
Фондын номын тоо

Хавсралт 6

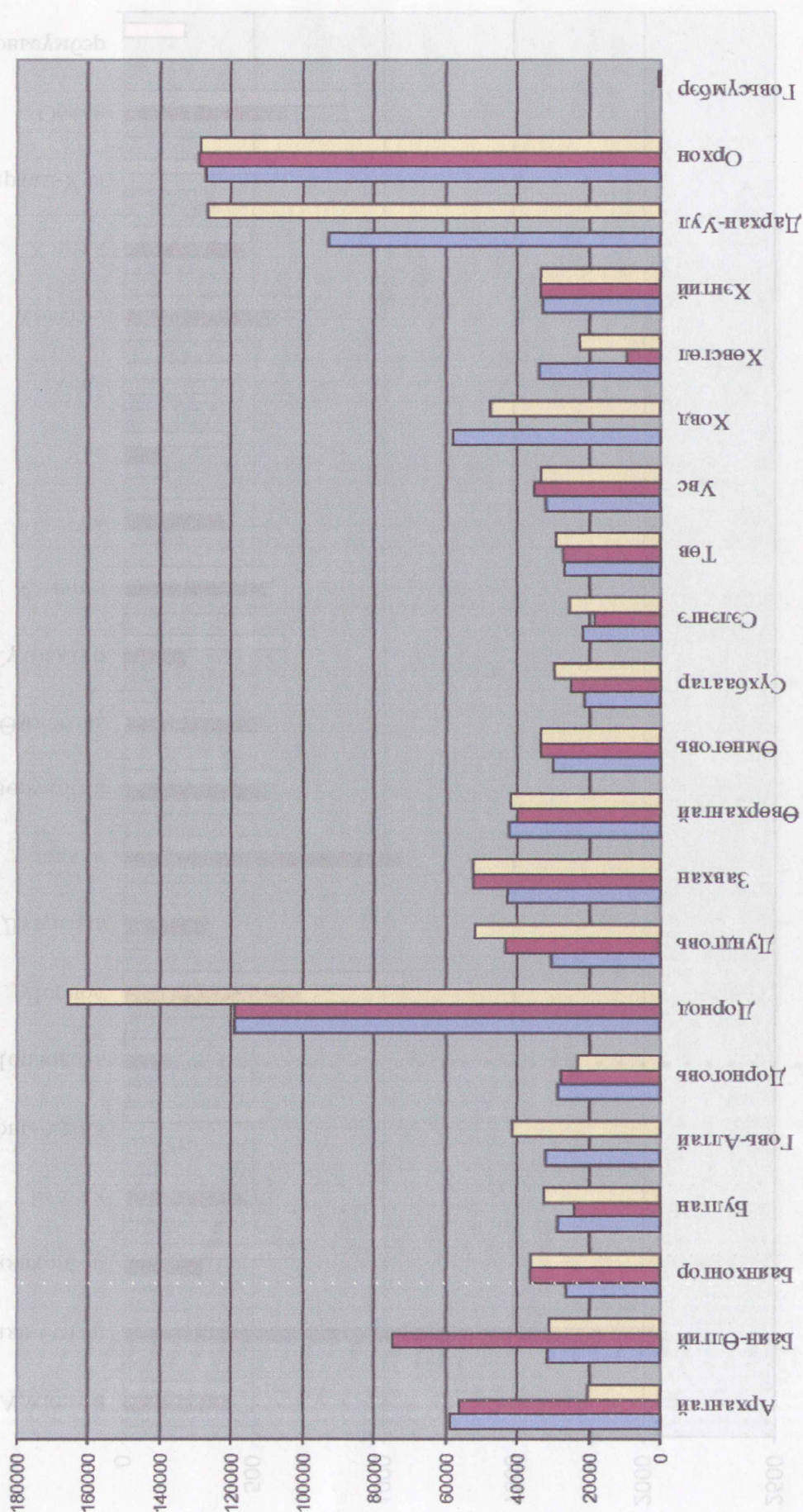
Хавсраат 7

Фонд баяжилт

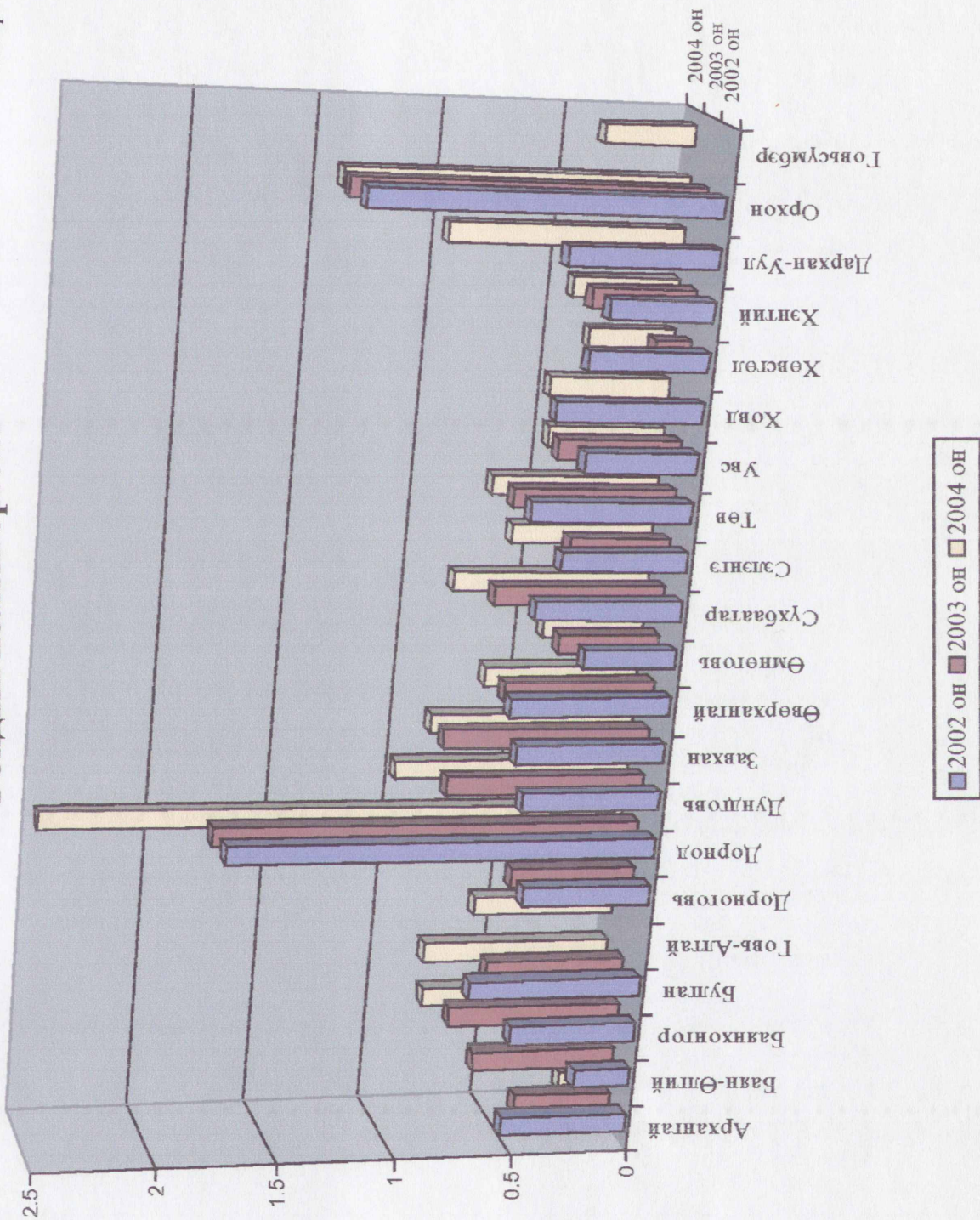
Хавсралт 8

ОЛГОСОН НОМ

Хавсралт 9

Фондын номын эргэлт

Гарчиг

Өмнөх үг	3
Монгол улсын үндэсний номын сан	4
Үндэсний номын сангийн удирдлага, зохион байгуулалтын бүтэц	5
Архангай аймаг	7
Баянхонгор аймаг	8
Булган аймаг	14
Говьсүмбэр аймаг	21
Дорноговь аймаг	22
Дорнод аймаг	23
Дундговь аймаг	27
Завхан аймаг	30
Орхон аймаг	33
Өмнөговь аймаг	51
Сүхбаатар аймаг	54
Сэлэнгэ аймаг	57
Төв аймаг	60
Увс аймаг	65
Ховд аймаг	68
Хөвсгөл аймаг	75
Хэнтий аймаг	78
Аймгийн нийтийн номын сангийн боловсон хүчний судалгаа (хавсралт 1)	81
Аймгийн төв номын сангуудын номын хүрэлцээ хангамж (хавсралт 2)	82
Аймгийн төв номын сангуудын фондын номын эргэлт (хавсралт 3)	83
Аймгийн төв сангуудын техникийн хангамж (хавсралт 4)	84
Бүх уншигч (хавсралт 5)	85
Фондын номын тоо (хавсралт 6)	86
Фондын баяжилт (хавсралт 7)	87
Олгосон ном (хавсралт 8)	88
Фондын номын эргэлт (хавсралт 9)	89

Монгол Улсын Үндэсний Номын Сан

Tel: 325573, 310733. Fax: 976-11-323100
<http://www.nationallibrary.mn>